

**In Brabant ligt een streek
waar een achtertuin groot
genoeg is voor iedereen**

maashorst

2e tussentijdse rapportage 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Aanbieding	5
Samenvatting tussentijdse beleidsverantwoording	6
Inleiding tussentijdse beleidsverantwoording	14
Programma 1 Veiligheid	15
Programma 2 Verkeer en vervoer	24
Programma 3 Economie en toerisme	32
Programma 4 Onderwijs	43
Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en natuur	48
Programma 6 Sociaal Domein	62
Programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	77
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	90
Programma 9 Bestuur en dienstverlening	102
Programma 10 Bedrijfsvoering en inkomsten	111
Voortgang grote projecten 2025	118
Financiële voortgangsrapportage	129
Meerjarig financieel beeld	129
Financiële afwijkingen per programma	135
Budgetoverhevelingen	162
Herijking reserves en voorzieningen	166
Bijlagen	168
Notitie reserves en voorzieningen 2025	168
Voortgang Uitvoeringsprogramma 2025	194

Aanbieding

De 2e tussentijdse rapportage 2025 geeft een samenhangend beeld van de beleidsmatige en financiële stand van zaken van de gemeente. De rapportage is opgesteld op basis van cijfers tot en met augustus 2025 en bevat een doorkijk naar het einde van het jaar. Daarbij is rekening gehouden met specifieke ontwikkelingen en al aangegane verplichtingen.

Met deze rapportage krijgt u inzicht in:

- de actuele beleidsmatige voortgang en relevante trends;
- het financiële beeld en de belangrijkste afwijkingen;
- de voortgang van het uitvoeringsprogramma en de grote projecten > € 1 miljoen;
- de voorgestelde budgetaanpassingen en budgetoverhevelingen;
- de herijking van reserves en voorzieningen ter ondersteuning van de strategische doelen.

Door deze integrale aanpak ontstaat een actueel en realistisch overzicht dat de basis vormt voor bestuurlijke keuzes in de resterende maanden van 2025.

Samenvatting tussentijdse beleidsverantwoording

Bestuurlijke hoofdlijn

Beleidsuitvoering op koers in Maashorst

Terugkijkend op de huidige bestuursperiode van onze relatief jonge gemeente, mogen we trots zijn op de stappen die zijn gezet. Stappen die bijdragen aan een hoog voorzieningenniveau in onze gemeente en die ervoor zorgen dat Maashorst die fijne en groene gemeente is waar je graag woont, werkt en verblijft. Dat is vooral gelukt dankzij de fijne samenwerking met de gemeenteraad, onze partners in het maatschappelijke veld, een actief en betrokken MKB, onze inwoners en dankzij een hardwerkende ambtelijke organisatie.

Met deze tweede tussentijdse rapportage (2^e turap) blikken we terug op wat tot nu toe is bereikt en waar we nu staan. We ronden lopende afspraken af en dragen een financieel stabiele en inhoudelijk goed op koers liggende organisatie over aan het volgende bestuur. Deze rapportage vormt tegelijk de voorbereiding op de jaarrekening 2025, waarin de resultaten over het hele jaar definitief worden verantwoord. De tussentijdse beleidsverantwoording laat zien hoe de uitvoering van de activiteiten uit de programmabegroting 2025 verloopt. De uitvoering ligt goed op koers.

Van de 191 activiteiten staan er 146 op groen, 42 op oranje en 3 op rood. Dat betekent dat ongeveer driekwart van de activiteiten volgens planning verloopt en dat de meeste doelstellingen worden gehaald.

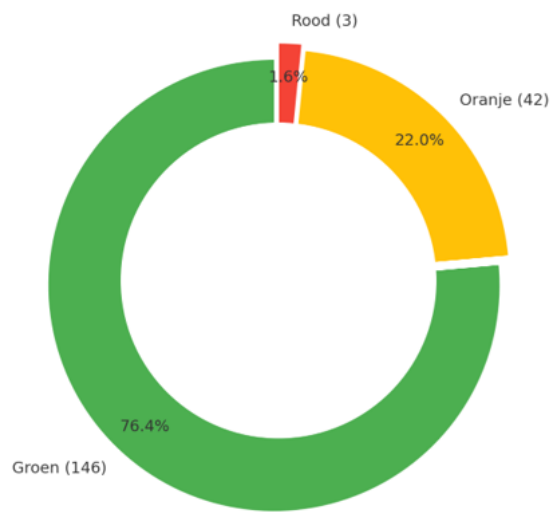
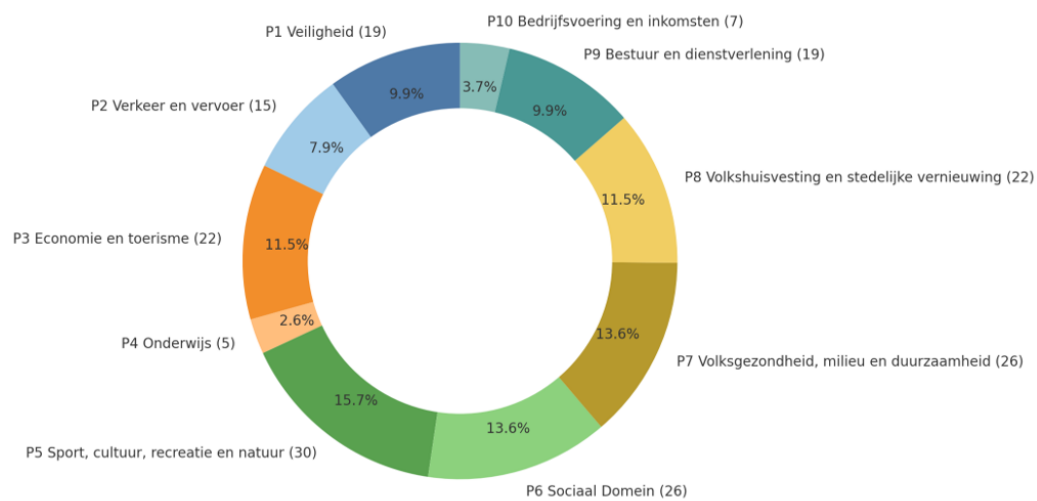
De voortgang is weergegeven met een stoplichtsystematiek die inzicht geeft in de mate waarin de geplande resultaten worden behaald. Activiteiten met een oranje of rood stoplicht vragen bestuurlijke aandacht. Dit gaat vaak om projecten die afhankelijk zijn van externe partijen, kampen met beperkte capaciteit of vertraging oplopen in vergunning- of aanbestedingsprocedures. Waar mogelijk worden deze knelpunten in 2025 opgelost. Als dat niet haalbaar is, schuiven de activiteiten door naar 2026.

De meeste activiteiten vallen binnen de programma's: 3. Economie en toerisme, 5. Sport, cultuur, recreatie en natuur, 6. Sociaal domein en 7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid. Deze programma's vormen de kern van het uitvoeringsprogramma en dragen bij aan de maatschappelijke opgaven uit het coalitieakkoord *Samen bouwen we Maashorst*.

Aantal activiteiten per programma in 2^e turap

Voortgang activiteiten in 2^e turap 2025

(stoplicht)

Voortgang van de activiteiten

De bestuursperiode loopt op haar einde. In deze tweede tussentijdse rapportage blikken we terug op wat er in 2025 is bereikt en kijken we vooruit naar de overdracht aan een nieuw bestuur. Het college volgt de uitvoering van het bestuursakkoord en de programmabegroting nauwgezet en stuurt bij waar nodig. Met trots draagt het college deze resultaten straks over aan de nieuwe raad en het nieuwe college.

Hieronder gaan we kort in op enkele belangrijke ontwikkelingen en resultaten van dit jaar.

1. Binnen de thema's veiligheid en leefbaarheid is de crisisorganisatie verder geprofessionaliseerd en heeft de regio succesvol geoefend met bevolkingszorg. De aanpak van ondermijning is versterkt en de wijkaanpak maakt nu deel uit van de Sterke Sociale Basis.
2. Op het gebied van mobiliteit is het beleidsprogramma *Mobiliteit Maashorst* met uitvoeringsprogramma vastgesteld. Enkele projecten lopen vertraging op door stikstofbeperkingen en de invoering van de Omgevingswet. De herziening van het parkeerbeleid is inmiddels gestart.
3. De economische ontwikkeling verloopt positief. De vraag naar bedrijfskavels blijft hoog en verschillende bestemmingsplannen en projecten zijn afgerond. Met het Centrumplan Uden 2025-2028 en de Regiodeal wordt verder gewerkt aan regionale samenwerking, innovatie en verduurzaming. Een belangrijk bestuurlijk aandachtspunt voor de komende jaren is de netcongestie. De beperkte capaciteit van het elektriciteitsnet maakt het voorlopig niet mogelijk om nieuwe of grotere energieaansluitingen te realiseren. Dit kan gevolgen hebben voor de verdere ontwikkeling van bedrijven en de uitvoering van nieuwe initiatieven in de regio.
4. In 2024 is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2024-2039 vastgesteld. Daarmee is een belangrijk kader gelegd voor de samenwerking met schoolbesturen en de toekomst van de onderwijsvoorzieningen in Maashorst. In 2025 zijn de eerste stappen gezet voor de uitvoering van dit plan, waaronder de voorbereiding van een nieuwe verordening onderwijshuisvesting en de aanpassing aan de komende Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting.
5. In 2025 is verder ingezet op sport en bewegen als belangrijke pijler voor gezondheid en sociale samenhang. De gemeente geeft hier invulling aan via de uitvoering van de Sport- en Beweegvisie, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de lokale Sportakkoorden.
6. In het sociaal domein ligt de nadruk op preventie, vroegsignalering en het versterken van de sociale basis. Het nieuwe Wmo-beleid is ingevoerd en de overgang van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis is in uitvoering. Ook is gestart met de opvang en huisvesting van asielzoekers en statushouders aan de Boekelsedijk. Tegelijk zien we een sterke stijging van de kosten binnen de Jeugdzorg en de Wmo. Om deze ontwikkeling te beheersen, is het meerjarige programma *Verbinden en Versterken: naar een toekomstbestendig sociaal domein in 2030* opgezet. Hiermee zetten we in op het voorliggend veld en een sterke sociale basis, wijkgerichte aanpak, en monitoren en sturen we actief op een doelmatige inzet van zorg en beschikbare middelen.

7. De energietransitie en de klimaatopgave vragen blijvende aandacht. Er is voortgang geboekt bij de uitvoering van de Regionale Energiestrategie (RES), het isolatieprogramma en de uitbreiding van het laadnetwerk. Enkele warmteprojecten zijn beëindigd omdat ze niet doelmatig bleken. De gemeente bereidt zich daarnaast voor op de toekomstige klimaatopgaven door in 2025 en 2026 stresstesten uit te voeren. Daarmee brengen we kwetsbare plekken voor hitte, droogte en wateroverlast in beeld.
8. Binnen het thema wonen zijn stappen gezet in woningbouw, herbestemming en grondexploitaties. Het ontwikkelperspectief voor Volkel is gestart en de dekking van de kosten hiervan wordt gerealiseerd volgens het principe *nieuw-voor-oud*.
9. Op het gebied van dienstverlening en participatie wordt gewerkt aan de uitvoering van de nieuwe participatieverordening, inclusief het uitdaagrecht. Ook worden inwonersplatforms verder ontwikkeld. De introductie van het persoonlijk digitaal portaal is verschoven naar het eerste kwartaal van 2026.

De activiteiten uit de programmabegroting 2025 zijn opgenomen in het hoofdstuk *Tussentijdse beleidsverantwoording*, onder het onderdeel *Doelen en resultaten in beeld* per programma. De activiteiten uit het uitvoeringsprogramma 2022-2026 voor het jaar 2025 wijken deels af van die in de programmabegroting. Om de raad volledig inzicht te geven, is een stoplichtenrapportage toegevoegd als bijlage: *Totaaloverzicht Uitvoeringsprogramma 2025*. Deze bijlage laat de actuele voortgang van de uitvoering in 2025 zien. Bij de bestuurswisseling draagt het college het volledige uitvoeringsprogramma 2022-2026 over aan het nieuwe bestuur.

Meerjarig financieel beeld 2025-2029

Analyse van het saldo in 2025

In deze tweede tussentijdse rapportage wordt voor 2025 een positief begrotingssaldo van € 12,1 miljoen verwacht. Dit resultaat komt voort uit combinatie van bijstellingen in de programma's, genomen raadsbesluiten en een hogere algemene uitkering.

Het onderstaande overzicht laat zien hoe het begrotingssaldo zich ontwikkelt over de jaren 2025 tot en met 2029:

Begrotingssaldo (N=nadeel/ V=voordeel)						
(bedragen x € 1.000)	Saldi inves- teringen	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo na kadernota / programmabegroting 2026 (structureel)		0 N	2.068 N	718 V	388 N	2.116 V
1. Invulling voorstellen ten laste van €500.000 (A)*1		50 N	355 N	258 N	35 N	205 V
2. Genomen raadsbesluiten na kadernota / programmabegroting 2026		2 N	62 N	57 N	51 N	51 N
3. Totaal afwijkingen 2e turap 2025 (C)	1.017 N	3.114 V	6.185 N	2.035 N	1.442 N	1.262 N
4. Algemene uitkering (structureel) (D)		8.994 V	2.655 V	303 V	201 N	506 N
Begrotingssaldo na 2e turap 2025 (A+B+C+D)	1.017 N	12.056 V	6.015 N	1.329 N	2.117 N	502 V
Mutaties ten opzichte van de programmabegroting 2026		12.056 V	3.947 N	2.047 N	1.729 N	1.614 N
Reeds ten laste van de algemene reserve gebracht *1			2.458 V			
Ten gunste van de algemene reserve (voorstel 2e turap 2025)	12.056 N					
Ten laste van de algemene reserve (voorstel 2e turap 2025)			3.557 V			
Totale mutatie van de algemene reserve	0 N	12.056 N	6.015 V	0 N	0 N	0 N
Totaal begrotingsaldo na 2e tussentijdse rapportage 2025	0 N	0 N	1.329 N	2.117 N	502 V	

*1. conform raadsvoorstel programmabegroting 2026 en 1e begrotingswijziging 2026 (Z 15610-2025)

Tabel: Opbouw begrotingssaldo 2025-2029 (x € 1.000)

Afwijkingen 2e turap 2025 (exclusief algemene reserve) € 3,1 miljoen

De grootste voordelige afwijkingen in 2025 komen uit:

- Programma 2 – Verkeer en vervoer: € 1,1 miljoen;
- Programma 5 – Sport, cultuur en natuur: € 1,2 miljoen;
- Programma 10 – Bedrijfsvoering en inkomsten: € 1,2 miljoen.

De voordelen zijn vooral het gevolg van verschoven investeringen in de tijd. Hierdoor vallen de rente- en afschrijvingslasten lager uit (programma's 2 en 5) en zijn er voordelen ontstaan binnen het treasurybeheer (programma 10), bijvoorbeeld doordat geen nieuwe leningen hoefden te worden aangetrokken. Daarnaast zijn in deze programma's activiteiten doorgeschoven naar latere jaren op basis van geactualiseerde uitvoeringsplannen. Een nadere financiële onderbouwing is opgenomen in het hoofdstuk 'Financiële afwijkingen per programma'.

Binnen programma 6 – Sociaal domein blijft de financiële druk groot. Hoewel het bijgestelde saldo in 2025 vrijwel neutraal is, toont de onderliggende analyse een structureel tekort van circa € 2 miljoen. De stijging komt onder andere door:

- BUIG (Participatiewet): € 500.000;
- Wmo-begeleiding en dagbesteding: € 300.000;
- Jeugdzorg (zwaardere zorg en kleinschalig verblijf): € 1,5 miljoen.

Deze meerkosten worden in 2025 nog opgevangen door incidentele meevallers, waaronder:

- lagere inzet van Beschermd Thuis (€ 300.000);
- minder gebruik van Wmo-hulpmiddelen (€ 300.000);
- verrekening van niet-geleverde zorg (€ 400.000);
- het uitstellen van activiteiten (€ 1,2 miljoen).

Algemene uitkering 2025 € 9,0 miljoen

De algemene uitkering valt in 2025 ongeveer € 9 miljoen hoger uit dan verwacht. Een deel hiervan is eerder toegelicht in de raadsinformatiebrief over de meicirculaire 2025, waarin een voordeel van € 4,7 miljoen is gemeld.

De septembercirculaire levert aanvullende inkomsten op, waaronder:

- € 2,38 miljoen aan incidentele jeugdzorgcompensatie (voor 2023-2024);
- € 197.000 voor de organisatie van de Tweede Kamerverkiezingen;
- € 175.000 via de integratie-uitkering Participatie;
- een hogere uitkering door bijstelling van het gemeentefonds (accres): € 704.000 in 2024 en € 762.000 in 2025.

Voorstel toevoeging van het begrotingssaldo aan de algemene reserve

Het positieve saldo van 2025 wordt toegevoegd aan de algemene reserve, waarmee het weerstandsvermogen verder toeneemt. Tegelijkertijd blijft de structurele opgave vanaf 2026 groot. Blijvende zorgvuldige raming, beheersing van structurele uitgaven en voortzetting van het project 'Sluitend maken meerjarenbegroting 2026-2029' zijn cruciaal om het financiële evenwicht te behouden.

Vanaf 2026 verandert het beeld

Vanaf 2026 verandert het structurele beeld. De zogenoemde ravijnjaren brengen aanzienlijke tekorten met zich mee, zoals ook in de tabel zichtbaar is. De financiële ontwikkeling per jaar is als volgt:

Jaar	Saldo (€ mln)	Type saldo	Bestuurlijke duiding
2025	+12,1	Voordelig	Sterk financieel jaar; flinke financiële meevallers algemene uitkering/ versterken van weerstandsvermogen
2026	-6,0	Nadelig	Ravijnjaar; structureel tekort vraagt om evenwichtige heroriëntatie en bijsturing (herstelmaatregelen) op basis van watervalmethode
2027	-1,3	Nadelig	Inzetten op evenwichtige herstel
2028	-2,1	Nadelig	Inzetten op evenwichtige herstel
2029	+0,5	Voordelig	Begroting is sluitend en positief

Het volledige overzicht van het meerjarig financieel beeld en de financiële afwijkingen is opgenomen in het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage.

De verslechtering vanaf 2026 komt vooral door:

- een structurele stijging van de zorgkosten (circa € 2,1 miljoen in 2026, aflopend naar € 1,8 miljoen in 2029);
- het doorschuiven van middelen uit 2025 naar 2026, waaronder € 1,2 miljoen binnen het sociaal domein en € 0,4 miljoen voor de Omgevingswet.

Financiële koers en aanbevelingen

Het college blijft inzetten op een gezonde financiële positie, met ruimte om bij te sturen waar dat nodig is. De uitgangspunten blijven ongewijzigd:

- Nieuw voor oud: nieuw beleid wordt alleen ingevoerd als bestaande middelen vrijkomen;
- Realistische investeringsplanning en beheersing van kapitaallasten;
- Geen nieuw beleid zonder structurele dekking.

Op basis van deze uitgangspunten stuurt de gemeente op een structureel sluitende begroting vanaf 2029. Binnen het sociaal domein blijven de ontwikkeling van de zorgkosten en de investeringsopgave voor onderwijshuisvesting belangrijke aandachtspunten. Daarnaast hebben externe factoren zoals stikstofmaatregelen en netcongestie directe gevolgen voor grondexploitaties en woningbouwontwikkeling. Dit vraagt om een brede bestuurlijke afweging, over beschikbare middelen én over maatschappelijke prioriteiten. Daarbij hoort het gesprek met samenwerkingspartners, leveranciers, politiek en samenleving over wat nodig, haalbaar en wenselijk is. Ook het omgaan met financiële risico's vraagt daarbij blijvende aandacht.

Belangrijkste risico's

De risico's zijn opnieuw beoordeeld en geactualiseerd ten opzichte van de jaarrekening 2024. De meest recente analyse is die bij de programmabegroting 2026. De financiële omvang van de risico's is bepaald volgens het vastgestelde risicobeleid.

De top 5 risico's dekt ongeveer 63% van het totaal financieel effect aan risico's. Het gaat om:

- Gespecialiseerde jeugdhulp - risico € 20,3 miljoen, financieel effect € 2,0 miljoen;
- Wmo-maatwerkvoorzieningen - risico € 18,4 miljoen, effect € 1,8 miljoen;
- Onderwijshuisvesting - risico € 2,2 miljoen;
- Grondexploitaties - risico € 7,4 miljoen, effect € 4,8 miljoen;
- Stikstofproblematiek - risico € 6,0 miljoen, effect € 1,8 miljoen.

De gemeente beheerst deze risico's door actief te sturen op kosten, samenwerking in de regio en beter inzicht in de uitvoering van beleid.

Vooruitblik en overdracht

Om ook de komende jaren financieel koersvast te blijven, werkt het college verder aan het project Sluitend maken van de meerjarenbegroting 2026-2029. De inzet is om het nieuwe bestuur goed onderbouwde voorstellen mee te geven voor het maken van keuzes in beleid en financiën. Zo ontstaat ruimte voor heroverweging, met oog voor inhoud, uitvoerbaarheid en bestuurlijke afweging.

Inleiding tussentijdse beleidsverantwoording

In deze rapportage wordt per programma ingegaan op vier onderdelen. Hiermee geven we inzicht in de voortgang, de behaalde resultaten en de financiële stand van zaken van dit jaar.

De beleidsverantwoording richt zich op de activiteiten die in de programmabegroting zijn opgenomen. Een deel van deze activiteiten komt rechtstreeks voort uit het uitvoeringsprogramma. Daarnaast heeft het college in 2025 ook gewerkt aan andere onderdelen uit het uitvoeringsprogramma die niet expliciet in de programmabegroting staan, maar wel bijdragen aan de uitvoering van het coalitieakkoord.

In de bijlage van deze rapportage is het volledige uitvoeringsprogramma opgenomen. Net als bij de programmabegroting is ook hier de voortgang weergegeven met een stoplichtsystematiek. Bij activiteiten met een oranje of rood stoplicht is de stand van zaken kort toegelicht.

1. Relevante ontwikkelingen

In dit onderdeel staan de belangrijkste bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen van het lopende jaar. We laten zien welke resultaten zichtbaar zijn bereikt en waar we als gemeente trots op zijn. Ook kijken we terug op gebeurtenissen of trends die invloed hebben gehad op onze uitvoering, zoals nieuwe wetgeving, maatschappelijke ontwikkelingen, regionale samenwerking of vraagstukken rond capaciteit. Waar nodig lichten we toe wat deze ontwikkelingen betekenen voor de uitvoering van het programma en de realisatie van de doelen.

2. Wat willen we bereiken?

Hier beschrijven we de maatschappelijke effecten en ambities die de raad heeft vastgesteld in het bestuursakkoord en de programmabegroting.

3. Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Dit onderdeel geeft een overzicht van de voortgang. We laten zien welke activiteiten zijn uitgevoerd, welke resultaten zijn bereikt en welke mijlpalen zijn behaald.

4. Wat heeft het gekost?

Tot slot volgt een financiële toelichting op de uitgaven en inkomsten binnen het programma. We geven aan waar de cijfers afwijken van de vastgestelde begroting en lichten de belangrijkste verschillen toe.

Programma 1 Veiligheid

Inleiding

Dit programma gaat over de verschillende aspecten van openbare orde en veiligheid: crisisbeheersing en rampenbestrijding, integrale veiligheid, ondermijning en zorg en veiligheid. Samen met onze partners, zoals de politie, de Veiligheidsregio en het Openbaar Ministerie, werken we aan een veilige omgeving voor iedereen die woont, werkt en verblijft in Maashorst.

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- 1.1 Crisisbeheersing en rampenbestrijding
- 1.2 Openbare orde en veiligheid

Relevante ontwikkelingen

In 2025 zijn belangrijke stappen gezet om onze crisisorganisatie te verbeteren en de samenleving weerbaarder te maken. Zo is de regionale oefening voor bevolkingszorg dit jaar goed verlopen. Daarmee is een belangrijke mijlpaal bereikt in de verdere professionalisering van onze crisisorganisatie.

Ook is het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) verder geprofessionaliseerd. Dit heeft onze informatiepositie versterkt in de aanpak van ondermijnende criminaliteit. Daarmee vergroten we de weerbaarheid van onze organisatie én van de samenleving. Tegelijk zien we dat jeugdoverlast toeneemt in enkele wijken. Daarom is extra ingezet op politie, jongerenwerk en boa's om snel en goed te kunnen ingrijpen. De structurele subsidieafpraak met HALT helpt hierbij en maakt een gerichte aanpak mogelijk.

Het veiligheidsteam is inmiddels goed georganiseerd. Daar plukken de gemeente, inwoners en ondernemers nu de vruchten van, zowel bij beleidsontwikkeling als bij het aanpakken van incidenten en casuïstiek, zoals demonstraties.

Tot slot is besloten de wijkaanpak opnieuw te starten en deze als duurzame aanpak onderdeel te maken van de Sterke Sociale Basis. Zo versterken we de sociale samenhang en leefbaarheid in onze wijken.

Wat willen we bereiken?

1.1.1 - We willen ons zo goed als mogelijk voorbereiden op (natuur)rampen en crises, zodat we adequaat kunnen optreden

We zorgen voor een goede en sterke voorbereiding op (natuur)rampen en crises. Daarbij hebben we oog voor (inter)nationale en maatschappelijke ontwikkelingen. Door klimaatverandering is de kans op hevige natuurrampen en calamiteiten groter.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Oefenen, opleiden en trainen van de gemeentelijke personen (ambtelijk en bestuurlijk) die een rol/taak hebben in de rampenbestrijding

De bestuursleden met een rol in de crisisorganisatie nemen deel aan opleidingen en trainingen van de Veiligheidsregio. In 2025 wordt een bevolkingszorg brede oefening georganiseerd.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Opstellen van een natuurbrandbeheersplan

Natuurgebied De Maashorst ligt voor het grootste gedeelte in de gemeente Maashorst, maar ook in de gemeenten Oss en Bernheze. Vanuit de provincie is onze gemeente aangesteld als kartrekker om een natuurbrandbeheersplan op te stellen. Dit plan is nodig omdat er door de toenemende droogte meer kans is op bosbranden. Het plan is al in voorbereiding en zal in 2025 worden afgerond.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja, Nee

Verder inrichten van een gemeentelijke crisisstructuur en werkprocessen

Voor 2025 staat het inrichten van een gemeentelijke mono opschalingstructuur en werkprocessen bij grip 0 situaties centraal. Deze structuur kunnen we ook inzetten bij bijvoorbeeld grote demonstraties en manifestaties.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

1.1.2 - Wijkpreventie en buurtbemiddeling zijn goed georganiseerd in onze kernen

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Procesafspraken maken gericht op Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE-model uitwerken voor de gemeente Maashorst); horizontale en verticale doorzettingsmacht vertalen naar procesafspraken en mandaatbesluiten.

Tijd

We zijn gestart met het implementeren van het AVE-model in Maashorst. Dit is een proces van maanden.

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

1.2.1 - Adequate bescherming van medewerkers en bestuur tegen agressie en geweld

Medewerkers en bestuurders moeten hun werk kunnen doen zonder fysiek of verbaal geweld of intimidatie.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We hanteren de landelijke aanpak tegen agressie en geweld volgens het programma Veilige Publieke Taak.

Tijd

We hebben o.a. een agressieprotocol. Aan beleid voor Veilig Publieke Taak wordt nog gewerkt.

Uitvoeringsprogramma

Nee

We brengen agressie en bedreiging richting onze medewerkers en bestuurders op een minimaal niveau

We hanteren een zerotolerancebeleid en doen altijd aangifte.

Tijd

We creëren inzicht in de agressiemeldingen en gebruiken deze inzichten voor verbeteringen die voor een mogelijke afname moeten zorgen

We analyseren de agressiemeldingen en de oorzaken hiervan. We doen naar aanleiding hiervan jaarlijks een verbetervoorstel en pakken deze aanbevelingen op.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

1.2.2 - Bestrijding cybercrime

We zien steeds meer cybercriminaliteit in onze samenleving. We willen dat inwoners en ondernemers hier zo goed mogelijk tegen beschermd zijn en zich bewust zijn van de risico's. Ook binnen onze eigen organisatie, en als gemeentelijke overheid, moet de digitale weerbaarheid sterk en op orde zijn.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Bewustwordingscampagne opzetten om de dreigingen van cybercrime onder de aandacht brengen

Om inwoners en bedrijven bewust te maken van de risico's van cybercriminaliteit, organiseren we in 2025 voorlichtingsmomenten en -materialen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

1.2.3 - Bestrijding ondermijning en georganiseerde criminaliteit

We willen het winstgevend systeem van (drugs)criminelen succesvol verstoren. Bestuurders en medewerkers moeten beter beschermd zijn tegen bedreigingen en intimidatie. Ook willen we voorkomen dat we onbewust criminele activiteiten mogelijk maken.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Zorgen dat eigen medewerkers, inwoners en bedrijven bekend zijn met ondermijning en het herkennen. Zij zijn bereid om dit te melden en kunnen dit eenvoudig doen

Het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) is één vaste plek waar onze medewerkers signalen van fraude, criminaliteit en ondermijning kunnen melden. Verschillende teams krijgen in 2025 een training in het herkennen van ondermijning én de mogelijkheden om te melden zijn uitgebreid. Online signalen melden is eenvoudig en kan volledig anoniem, om de meldingsbereidheid te verhogen.

Tijd

In 2026 zullen teams, inwoners en ondernemers getraind worden in het herkennen en melden van signalen.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Versterken informatiepositie

In april 2024 hebben we intern het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) gelanceerd. Om te komen tot een weerbare gemeente met een goed en leefbaar woon- en ondernemersklimaat is het van belang duurzaam te investeren in een goede informatiepositie. Dat is essentieel om goed zicht te kunnen krijgen op wat er zich afspeelt in de gemeente en barrières op te werpen tegen personen/organisaties die kwade bedoelingen hebben. En om te zorgen dat de gemeente niet -onbewust- faciliterend is aan diverse vormen van fraude en criminaliteit.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Zichtbare effectieve interventies

Doel van het Interventieteam Maas & Leijgraaf (IML) is om complexe handhavingszaken samen met belangrijke ketenpartners beter en veiliger op te pakken, zoals de politie en de belastingdienst. We zetten hierbij ook in 2025 in op regionale actieweken, interventiecontroles met integrale partners én preventieve bezoeken in het kader van weerbaarheid op bijvoorbeeld industrieterreinen en in het buitengebied. Onze boa's zijn zichtbaar aanwezig en vervullen een oog- en oorfunctie op straat.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Organisatie weerbaarder maken

Als overheidsorganisatie moeten wij weerbaar zijn tegen criminele invloeden. We moeten criminele activiteiten niet (onbewust) faciliteren. We zetten hierbij nadrukkelijk in op de bewustwording van signalen van ondermijning, onze informatiepositie door middel van het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK),

informatiebeveiliging, integriteit en beleid en handhaving. Om ongewenste inmenging en onrechtmatige verstrekking te voorkomen zetten we onder andere de Wet BIBOB in.

Tijd

We hebben hier flinke stappen in gezet maar verdere professionalisering en inzet is hierop ook in 2026 nodig. Zo moet de Wet BIBOB breder toegepast worden in de gehele organisatie.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Samenleving weerbaarder maken

We willen kwetsbare doelgroepen weerbaarder maken door in te zetten op preventiecampagnes en verhoging van meldingsbereidheid. Daarbij werken we gebieds- en themagericht.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

1.2.4 - Criminaliteit voorkomen waar het kan en bestrijden waar het moet

Een veilige woon- en leefomgeving.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Een actueel handhavingsplan voor de BOA's maken

Om te zorgen dat de prioriteiten weer voldoen aan de ambities van de gemeente Maashorst maken we voor 2025 een nieuw handhavingsplan.

Tijd

Inzetten op de aanpak van high impact crimes (zoals woninginbraken en fietsendiefstallen)

High Impact Crimes (HIC) is een verzamelnaam voor delicten als woninginbraak, overvallen, straatroof, (fietsen-)diefstal en geweldsmisdrijven. Ook in 2025 maken we een aanpak op maat en gericht op het gebied om ervoor te zorgen dat de strafbare feiten stoppen. Dit doen we in nauwe samenwerking met de politie.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

1.2.5 - Verminderen van overlast door jeugd

In Maashorst komt jeugdoverlast regelmatig voor. We willen dit verminderen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We intensiveren de nauwe samenwerking tussen gemeente, politie en het jongerenwerk

Er is een structureel overleg tussen de verschillende partijen die betrokken zijn bij de aanpak van jeugdoverlast. Dit wordt in 2025 geïntensiveerd.

Voor overlastgevende jongeren en criminele jeugd wordt in 2025 een structurele aanpak opgeleverd. Hierbij is aandacht voor het vroegtijdig signaleren van jongeren die aandacht behoeven.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

1.2.6 - We maken veilige en leefbare wijken tot een gedeelde verantwoordelijkheid

We willen dat niet alleen de veiligheidspartners, maar ook inwoners en organisaties in wijken en dorpen meewerken aan het oplossen van problemen. Denk aan welzijnswerk, zorgaanbieders, scholen en verenigingen. Bewoners dragen zo bij aan de veiligheid in hun eigen woonomgeving.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Datagericht optreden is uitgangspunt

De gemeente heeft data gedreven werken als belangrijke pijler omschreven in het bestuursakkoord. In 2026 wordt het Veiligheidsinformatieknooppunt (VIK) gebruikt om ook op het thema veiligheid meer data gedreven te werken.

Tijd

Het VIK is in gebruik genomen maar het data gedreven werken heeft (organisatie breed) nog meer ontwikkeling nodig.

De juiste inzet van politieagenten en boa's die goed toegerust en zichtbaar zijn

De politie heeft ook de komende jaren te maken met capaciteitsproblemen. De inzet van de capaciteit is onderwerp van gesprek in de Bestuurlijke Driehoek Maas en Leijgraaf en in het reguliere Lokaal Politie Overleg van de burgemeester met de teamleiding van de politie. Daar worden keuzes en afspraken gemaakt. De BOA's worden over een groot gebied (inclusief de gemeente Boekel) verspreid. Des te belangrijker is het dat de BOA's goed zijn toegerust en getraind en zijn zoveel mogelijk zichtbaar in het publieke domein. Daar zetten we op in.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We maken een doorstart van de wijkgerichte aanpak

De samenwerking tussen zorg en veiligheid is de afgelopen jaren sterk verbeterd. In de wijk Bogerd-Vijfhuis heeft de afgelopen jaren een wijkaanpak gedraaid. Het project is afgerond. Er vindt een oriëntatie plaats voor een doorstart waarin naast de Bogerd ook de Flatwijk wordt meegenomen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat betekent dit financieel?

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Saldo van baten en lasten (A)	6.573	6.744	20	6.764	6.201	5.564
Saldo mutaties reserves (B)	0	0	0	0	0	-34
Geraamd resultaat (A+B)	6.573	6.744	20	6.764	6.201	5.530

Binnen dit programma zijn geen afwijkingen groter dan €100.000.

Voor een uitgebreide toelichting op de financiële afwijkingen en investeringskredieten wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage, onderdeel Financiële afwijkingen.

Programma 2 Verkeer en vervoer

Inleiding

Dit programma gaat over wat wij lokaal en regionaal doen aan verkeer en vervoer om de kwaliteit van de leefomgeving in de gemeente Maashorst te vergroten. We voeren beheer, onderhoud en reconstructies uit aan wegen, openbare verlichting en civieltechnische kunstwerken.

Daarnaast omvat dit programma het beleid, beheer, de inrichting en het onderhoud van alle parkeervoorzieningen in de gemeente.

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- 2.1 Verkeer en vervoer
- 2.2 Parkeren

Relevante ontwikkelingen

In 2025 is het beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst afgerond en vastgesteld, inclusief een uitvoeringsprogramma. Daarmee hebben we een belangrijke mijlpaal bereikt in het toekomstbestendig maken van de bereikbaarheid en verkeersveiligheid. In het beleidsprogramma is volop aandacht besteed aan de mobiliteitstransitie die gaande is. We zullen moeten kiezen voor andere vervoerswijzen dan de auto. Niet alleen vanwege het milieu, maar ook omdat het wegennet steeds verder dichtslibt. De opgaven voor gemeenten veranderen hierdoor. Investeerden we in het verleden voornamelijk in de autobereikbaarheid. Voor nu en in de toekomst worden investeringen in de bereikbaarheid per fiets, openbaar vervoer en auto steeds belangrijker. Naast infrastructurele maatregelen worden maatregelen om gedrag te veranderen steeds belangrijker.

We constateren dat projecten vertraging oplopen door externe factoren, zoals stikstofproblematiek, hittestress en de invoering van de Omgevingswet. Dit betekent dat bepaalde maatregelen later worden uitgevoerd en kosten deels doorschuiven naar de komende jaren.

De mobiliteitstransitie betekent ook iets voor ons parkeerbeleid. Daarom zijn we in oktober gestart met het opstellen van nieuw parkeerbeleid, inclusief de Nota parkeernormen. De uitgangspunten voor dit parkeerbeleid zijn vastgelegd in het beleidsprogramma mobiliteit. Fietsgebruik wordt gestimuleerd wanneer er goede fietsenstallingen zijn. De ruimte in het openbaar gebied is schaars en moet naast parkeren ook ruimte bieden aan klimaatopgaven zoals extra groen om hittestress tegen te gaan en waterberging. En met de komst van deelauto's wordt het bezit van een eigen auto minder noodzakelijk. Ontwikkelingen die van invloed zijn op het parkeerbeleid.

Tegelijkertijd zien we dat veranderend gebruik van gebouwen en toenemende functieveranderingen in het centrum leiden tot een andere parkeervraag. Hierdoor verschuift de focus van het creëren van extra capaciteit naar het beter benutten van bestaande voorzieningen.

Wat willen we bereiken?

2.1.1.1 - Goede bereikbaarheid van alle kernen

We zorgen dat alle kernen goed bereikbaar blijven. Waar mogelijk verbeteren we de bereikbaarheid, vooral voor voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We gaan door met de lopende Corridoraanpak A50 (= regionale samenwerking gericht op betere doorstroming)

Er vindt onderzoek plaats naar het verbeteren van de doorstroming op knooppunt Paalgraven. Ook wordt gekeken naar een mogelijke snelfietsroute van Oss naar Nijmegen. En we werken aan een BRT-verbinding (snelle busverbinding) tussen Oss en Eindhoven.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We gaan door met de ruimtelijke studie N605

We doorlopen de vaststellinsprocedure van het omgevingsplan.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We onderzoeken nut en noodzaak van de doortrekking van de N605 richting de noordelijke rondweg

Als vervolg op de geplande omleg van de provinciale weg rondom Volkel via de Zeelandsedijk (N 605) onderzoeken we het doortrekken daarvan richting de noordelijke rondweg. De basis voor deze nieuwe oostelijke rondweg is de ontwikkeling van Maashorst, hierbij is de uitbreiding van de bedrijventerreinen inbegrepen.

Tijd

Het heeft pas nut om dit onderzoek op te starten op het moment dat de omklap van de N605 bij Volkel plan-juridisch vastgesteld is. Dit is momenteel nog niet het geval.

Uitvoeringsprogramma

Nee

We gaan ontwikkelingen (met name woningbouw) die een probleem met de parkeeropgave hebben, helpen met alternatieven

In 2025 krijgt het parkeerbeleid en de nota parkeernormen een nieuwe versie. We verwachten dat het nieuwe parkeerbeleid iets zal betekenen voor de parkeernormen, inzet van deelvervoer, afkoop van parkeereisen et cetera.

Tijd

In oktober zijn we gestart met het opstellen van nieuw parkeerbeleid. Gelet op de start in oktober lukt het niet meer om het opstellen van het parkeerbeleid dit jaar af te ronden.

De uitgangspunten voor het nieuwe parkeerbeleid zijn opgenomen in het beleidsprogramma mobiliteit. De afronding en vaststelling van dit beleidsprogramma heeft meer tijd gekost dan gepland, door extra participatie, wijzigen van de vaststellingsprocedure en de rol van de raad.

Uitvoeringsprogramma

Nee

We ontwikkelen beleid op verschillende fietsverkeersstromen (utilitair en recreatief)

Fietsbeleid is onderdeel van het beleidsprogramma Mobiliteit Maashorst (gereed 2025). Op basis van dit beleidsprogramma maken we een uitvoeringsprogramma. Indien voor de fietser en/of de voetganger voorzieningen nodig zijn, zal dit als een project in het uitvoeringsprogramma worden opgenomen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We stimuleren fijnmazige mobiliteit tot in het hart van de kernen en wijken

Regionaal is er een onderzoek uitgevoerd naar de bereikbaarheid van kleine kernen. De uitkomsten van dit onderzoek worden meegenomen in de aanbesteding van de nieuwe OV-concessie en bij het opstellen van de dorpenstrategie. We faciliteren de inzet van vrijwilligers als chauffeurs. Openbaar vervoer moet – zeker vanuit onze verantwoordelijkheid als uitvoerder van de WMO – beschikbaar en betaalbaar blijven. Ook steunen we initiatieven als de Muzemobiel. In het nieuwe beleidsprogramma Mobiliteit wordt een visie op fijnmazige mobiliteit opgenomen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We ronden het nieuwe beleidsprogramma mobiliteit Maashorst af en stellen een uitvoeringsprogramma op

We houden daarbij rekening met andere beleidsterreinen zoals de woningbouwopgave, de nieuwe omgevingswet, de stikstofproblematiek en sociale inclusie. Het beleidsprogramma mobiliteit en uitvoeringsprogramma zijn in 2025 gereed.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We stimuleren innovatieve vervoerssystemen, zoals elektrische deelauto's en deelfietsen

We werken de plannen hiervoor verder uit in het beleidsprogramma Mobiliteit, samen met aanbieder van deelmobiliteit. Ook de nieuwe OV-concessie speelt hierin een belangrijke rol.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

2.1.2 - Verbetering van de verkeersveiligheid

Elk slachtoffer in het verkeer is er één te veel. Daarom streven we naar nul verkeersslachtoffers. We beschermen vooral kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals fietsers en voetgangers. Waar mogelijk scheiden we zwaar landbouw- en vrachtverkeer van fietsers en voetgangers. Ook werken we aan meer verkeersveiligheid rondom scholen, op schoolroutes en bij sportverenigingen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Onveilige verkeerssituaties pakken we aan

We verbeteren de fiets- en wandelpaden tussen en in kernen en naar toeristische hotspots. Daarbij maken we gebruik van duurzame en innovatieve toepassingen in de aanleg en reconstructie van wegen en openbare verlichting.

We werken aan verkeersveiligheid rond scholen in een continu-proces met de verkeersouders van de scholen en de gemeente. Verkeerseducatie, veiligheidsacties en pogingen tot gedragsverandering zijn voorbeelden van het creëren van een veilige schoolzone.

Met behulp van de risico-gestuurde aanpak uit het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) bekijken we welke risicovolle locaties en thema's er zijn binnen de gemeente. Daar waar nodig passen we de infrastructuur aan. Maar we zetten ook in op gedragsbeïnvloeding en verkeerseducatie. Verkeersonveiligheid wordt vaak veroorzaakt door het gedrag van verkeersdeelnemers.

We controleren de verlichting bij fietspaden. Het plaatsen van (extra) verlichting is alleen van toepassing binnen de bebouwde kom. Daarbuiten doen we dat alleen op kruisingen en bij bochten. In natuurgebieden wordt geen verlichting geplaatst.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

2.1.3 - We willen dat mensen minder in de auto stappen, en meer gebruik maken van andere middelen voor vervoer, zoals de fiets en het openbaar vervoer

Minder autogebruik is beter voor het milieu. Fietsen en wandelen verbeteren bovendien de gezondheid.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We stellen nieuw parkeerbeleid op

Verwacht wordt dat het nieuwe parkeerbeleid iets gaat betekenen voor de parkeernormen en voor het aantal parkeerplaatsen voor auto's en fietsen in het centrum.

Tijd

De planning was om in 2025 nieuw parkeerbeleid gereed te hebben. In oktober is gestart met het opstellen ervan. We ronden dit echter niet af in 2025. De uitgangspunten van het parkeerbeleid komen uit het beleidsprogramma mobiliteit. Het afronden en vaststellen van dit beleidsprogramma heeft meer tijd gekost door extra participatie, het wijzigen van de vaststellingsprocedure en de rol van de raad.

Uitvoeringsprogramma

Ja

Er is een onderzoek gedaan naar mobiliteitshubs en logistieke hubs (of een combinatie daarvan)

Op een mobiliteitshub komen verschillende vormen van vervoer samen (bijvoorbeeld een park&ride, fietsenstalling en busstation). Op een logistieke hub komt vrachtverkeer samen. Hier worden goederen gebundeld en overgeslagen, om daarna met schone en kleine voertuigen in de stad te worden verspreid. Een gespecialiseerd bureau heeft een onderzoek uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek verwerken we tot acties in het nieuwe uitvoeringsprogramma Mobiliteit.

Tijd

In het kader van de Mobiliteitsaanpak A50 corridor Eindhoven-Nijmegen, gaan we samen met de regio en provincie de mogelijkheden onderzoeken voor de inzet van een BRT (Bus Rapid Transit)

Hiermee willen we de openbaar vervoer verbindingen naar de grote steden om ons heen verbeteren.

Tijd

We stimuleren weggebruikers om de auto te laten staan en te kiezen voor andere vormen van vervoer

We moedigen wandelen en fietsen aan, onder meer door verbetering van fietsroutes en uitbreiding van een veilig fietsnetwerk. Het fietsnetwerk heeft met bijbehorende faciliteiten als stalling en laadvoorzieningen voor e-bikes.

In het centrum van Uden zijn al twee fietsenstallingen met toezicht (busstation en Mondriaanplein). Op beide locaties kan ook een E-bike worden opgeladen. Een onderzoek naar fietsparkeren heeft maatregelen opgeleverd die we meenemen in het uitvoeringsprogramma Mobiliteit.

De snelfietsroutes F50 van Uden naar Veghel en van Uden via Nistelrode en Heesch naar Oss zijn majeure projecten. F50 zuid binnen de kom komt in uitvoering.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

2.1.4 - We willen ons gemeentelijk weggennet handhaven op het huidige kwaliteitsniveau en de leefomgeving van onze inwoners verbeteren

De kwaliteit van het weggennet gaat door gebruik en ouderdom achteruit. Daardoor gaat ook de kwaliteit van de leefomgeving van onze inwoners achteruit. Door het huidige kwaliteitsniveau te handhaven en onderhoud te plegen zodra dit nodig is, verbeteren we de leefomgeving.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We voeren tijdig onderhoud uit of voeren reconstructies uit

Als de kwaliteit niet meer voldoet, zal er onderhoud aan de wegen worden uitgevoerd. Als de weg aan het einde van de levensduur is, zal de weg worden gereconstrueerd. Dit gaat dan vaak in combinatie met andere disciplines als riolering en openbaar groen. We streven naar een gebiedsgerichte aanpak, waarbij de werkzaamheden van verschillende disciplines op elkaar worden afgestemd. We kijken naar nut, noodzaak en wensen van de verschillende disciplines en van inwoners.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

2.2.1 - Geen parkeerproblemen voor fiets en auto

Nieuw parkeerbeleid moet de functieveranderingen mogelijk maken, en tegelijkertijd de parkeervraag voor bezoekers van het centrum garanderen. We willen de bestaande parkeercapaciteit beter benutten in plaats van de beschikbare capaciteit verhogen.

Het parkeren van je fiets in het centrum van Uden mag geen problemen opleveren. Hiermee willen we het aantrekkelijk maken om met de fiets naar het centrum te komen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

In het mobiliteitsplan Maashorst (visiedeel) worden nieuwe pijlers voor het parkeerbeleid bepaald

Op basis hiervan ontwikkelen we het nieuwe parkeerbeleid met de daarbij behorende Nota parkeernormen Maashorst. Hierbij komt niet meer de focus te liggen op aanleg van extra parkeercapaciteit, maar wordt breder gekeken naar (duurzame) mobiliteitsoplossingen die aansluiten bij de mobiliteitsbehoefte van de verschillende doelgroepen.

Tijd

Wat betekent dit financieel?

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Saldo van baten en lasten (A)	9.837	9.508	-1.238	8.270	8.422	7.602
Saldo mutaties reserves (B)	-232	-529	48	-481	-152	450
Geraamd resultaat (A+B)	9.605	8.979	-1.190	7.789	8.270	8.052

Het voordeel binnen dit programma komt grotendeels door lagere kapitaallasten (€ 1,1 miljoen), omdat het afschrijven van infrastructurele investeringen later start door uitvoeringsvertragingen uit voorgaande jaren.

Daarnaast is in 2025 voor investeringskredieten een totaalbedrag van € 1,7 miljoen aan uitgaven en € 1 miljoen aan inkomsten geraamd. Per saldo wordt hiervoor circa € 0,7 miljoen krediet uit toekomstige jaren naar voren gehaald.

Voor een uitgebreide toelichting op de financiële afwijkingen en investeringskredieten wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage, onderdeel Financiële afwijkingen.

Programma 3 Economie en toerisme

Inleiding

Dit programma richt zich op het versterken van het economisch klimaat in Maashorst. We werken aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, de ontwikkeling van bedrijventerreinen, vitale centrumgebieden, een sterke netwerkeconomie en duurzame landbouw. Ook stimuleren we recreatie en toerisme in lijn met de branding van Maashorst en werken we samen in de regio Noordoost-Brabant en AgriFood Capital.

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- 3.1 Economische ontwikkeling
- 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- 3.3 Economische promotie

Relevante ontwikkelingen

In 2025 zijn belangrijke mijlpalen bereikt op het gebied van bedrijven. Een deel van de woon-werkkavels in Reek-Zuid is inmiddels verkocht. Het bestemmingsplan Hoogveld-Zuid is onherroepelijk geworden, er zijn geen bezwaren ingediend. Bestemmingsplan Voederheil is vastgesteld door de raad. De kavel aan de Vluchtoordweg is verkocht aan ViaSana. De lokale en regionale vraag naar bedrijfskavels blijft onverminderd hoog. Aandachtspunt is netcongestie, waardoor grotere energieaansluitingen niet mogelijk zijn de komende jaren.

Het centrum van Uden vraagt onverminderd aandacht om de regionale aantrekkingskracht te behouden. In 2025 is door stichting Uden Centrum Management (UCM) samen met ondernemers, vastgoedeigenaren, de culturele sector, bewoners en de gemeente het Centrumplan 2025-2028 opgesteld. Hierin staan de speerpunten voor het centrum van Uden waar UCM zich de komende vier jaar op gaat richten. In de centra van de andere kernen is behoud van voorzieningen belangrijk om de leefbaarheid en aantrekkelijkheid te behouden. Het ontwikkelperspectief Centrum Zeeland is vastgesteld door het college.

Op het gebied van de agrarische sector zijn we in gesprek met agrarische ondernemers over de mogelijkheden van vormen van kringlooplandbouw en nevenactiviteiten. In de Graspeel lopen gesprekken met ondernemers en bewoners over geurervaring. We ondersteunen het project AgroProeftuin de Peel. Binnen het experiment AgroNatuurWonen werken we samen met initiatiefnemers en provincie aan vergunbare plannen voor eerste proeflocaties.

Maashorst werkt regionaal samen binnen Noordoost-Brabant. In 2025 heeft Noordoost-Brabant de Regiodeal toegekend gekregen. Dit geeft een belangrijke impuls aan onze regio. In het Regiodealproject "hybride leren en werken" werken we samen met Campus en onderwijsinstellingen aan de verdere ontwikkeling van de Sociale Innovatie Campus. In het project "energyhubs op bedrijventerreinen" werken we samen met stichting Beheer Bedrijventerreinen Maashorst.

Wat willen we bereiken?

3.1.1 Een gezonde agrarische economie

Vanuit de omgevingsvisie en het Brabants Programma Landelijk Gebied werken we aan de transitie van het hele buitengebied. Als Maashorst ondersteunen we ontwikkelingen die bijdragen aan een vitale leefomgeving. Dat doen we door kringlooplandbouw te stimuleren en extra natuur te ontwikkelen. Belangrijk zijn de inpasbaarheid, nieuwe verdienmodellen en oog voor mens, dier, natuur, biodiversiteit, bodem en water.

We helpen agrarische ondernemers actief bij de productie van duurzaam en gezond voedsel. Ook stimuleren we initiatieven die lokale producten directer beschikbaar maken voor inwoners. Daarnaast bieden we ruimte voor nieuwe vormen van ondernemerschap, zoals circulaire en natuurinclusieve landbouw, akkerbouw (eiwittransitie) en de productie van biobased bouwmaterialen.

Verder ondersteunen we ondernemers in het buitengebied bij kansen die ontstaan door toerisme, recreatie, de energietransitie en woonopgaven. Daarbij houden we altijd rekening met de kwaliteit van het gebied. Voor gemeentelijke gronden stellen we randvoorwaarden op om het gebruik van chemische gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Agrotoerisme, zorgboerderijen en agrarische kinderopvang worden gepromoot

De Omgevingsvisie biedt kansen voor agrotoerisme, zorgboerderijen en andere (kleinschalige) recreatieve ontwikkelingen, afhankelijk van de locatie. We stimuleren nieuwe verdienmodellen die passen bij de ontwikkelingen in het landelijk gebied. We gaan het gesprek aan met agrarische ondernemers over alternatieven voor en nevenactiviteiten bij landbouw.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

In samenwerking met andere partners in de agrarische sector zijn we in gesprek met agrarische bedrijven over een toekomstbestendige onderneming

De landbouw is in Maashorst een belangrijke economische sector. Het is daarmee ook een belangrijke speler in de transitie van het landelijk gebied. Die transitie is een van de ambities die we benoemen in de omgevingsvisie van de gemeente Maashorst. Het accent ligt daarbij op kringlooplandbouw, van natuurinclusief tot hoogproductief. Hoe dat eruit komt te zien is een zoektocht en kan, in verband met de verschillende opgaves en fysieke condities ter plaatse (zoals bodemsoort en beschikbaarheid van water), verschillen per gebied.

Wij zijn in gesprek met agrarische ondernemers, agrarische organisaties en brancheverenigingen om de mogelijkheden van doorontwikkeling / omschakeling naar vormen van kringlooplandbouw te bespreken die passen bij de ondernemers en de ontwikkelingsrichtingen en -doelen van een gebied.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We werken mee aan "AgroNatuurWonen Experimenten" als alternatief financieringsmodel voor agrariërs en natuurontwikkeling.

We hebben het concept AgroNatuurWonen experimenten vastgesteld. Hiermee willen we initiatieven die voldoende bijdragen aan onze ambities laten realiseren aan de hand van randvoorwaarden en succescriteria. Namens Maashorst is een projectleider aangesteld. We gaan in samenwerking met initiatiefnemers, overheden en andere belanghebbenden aan de slag met het verder invulling geven aan AgroNatuurWonen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

3.1.2 Een krachtig MKB

We koesteren de kracht van het MKB en benutten de kansen die onze ligging biedt tussen Nijmegen, Eindhoven en 's-Hertogenbosch. We blijven ondernemers ondersteunen en stimuleren. Knelpunten voor lokaal ondernemerschap brengen we in kaart en werken we actief weg. Ook verkennen we mogelijkheden voor fieldlabs die innovatie stimuleren in kansrijke sectoren.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Boegbeelden uit het lokale bedrijfsleven zetten Maashorst beter op de kaart

Met het bedrijfsleven bespreken we de mogelijkheden om ons te profileren binnen Agrifood Capital. We dragen lokale ondernemers aan om deel te nemen aan regionale ondernemerstafels.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Eventuele knelpunten voor het lokale ondernemerschap in kaart brengen en werken aan de verbetering hiervan

We werken op een breed scala aan economische thema's samen met het lokale bedrijfsleven. We ondersteunen de oprichting van Ondernemend Maashorst (samenwerking tussen verschillende ondernemersverenigingen in de kernen) om met hen algemene economische thema's en bottlenecks te bespreken en aan te pakken. Daarnaast bespreken we met de lokale ondernemersverenigingen de bottlenecks in de kernen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Periodiek netwerksessies organiseren

We voeren bestuurlijke overleggen met de ondernemersverenigingen van de kernen, ondersteunen de samenwerking tussen de verenigingen en bezoeken netwerksessies georganiseerd door het bedrijfsleven.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Verkennen of satellietopleidingen bij grote bedrijven mogelijk zijn en de satellietopleiding bij Bernhoven continueren

We werken samen met onderwijsinstellingen en ondersteunen de Campus en de Maashorst Academy.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Verkennen potentiële fieldlabs

We werken samen met de provincie, regio, onderwijsinstellingen en bedrijven aan de ontwikkeling van de Sociale Innovatie Campus. Naast de subsidie van de gemeente investeert ook de provincie hierin met een projectsubsidie. Een van de innovatieve projecten is SILO Maashorst waarin jongeren leren door te doen.

Daarnaast ondersteunen we Agro Proeftuin de Peel waarin ondernemers de ruimte krijgen om te experimenteren met innovaties in de kringlooplandbouw.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

3.1.3 Bedrijvigheid in de kernen

Elke kern heeft genoeg bedrijvigheid om inwoners te ondersteunen. Dat is belangrijk voor de leefbaarheid. We zorgen voor voldoende verschil tussen de kernen. Basisvoorzieningen blijven in alle kernen aanwezig. Ook moet elke kern ruimte bieden voor wonen en werken. Startende lokale bedrijven en zzp'ers ervaren dat Maashorst hen stimuleert en ondersteunt.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We ondersteunen startende ondernemers op verschillende manieren

We verstrekken subsidie aan startersloket Misfits (onderdeel van ondernemersvereniging UOV De Kring) voor de ondersteuning van startende ondernemers in Maashorst. In de regio Noordoost-Brabant (RNOB) werken we aan de ontwikkeling van een Startup ecosysteem om de economische kracht van de regio te versterken.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

De mogelijkheden om leegstand te voorkomen zijn onderzocht en ingevoerd

We werken in Uden Centrum Management (UCM) samen met de ondernemers en de vastgoedsector in de taskforce leegstand. Daarnaast werken we aan de transformatie van de centrumrand in het gebied Kastanjeweg-Oost. In Zeeland werken we aan het opstellen van een gebiedsprogramma voor het centrum van Zeeland waarbij ook het leegstaande vastgoed wordt betrokken.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

3.1.4 Een sterk netwerk van bedrijven, gemeenten en andere instellingen

We willen het netwerk van bedrijven, gemeenten en instellingen versterken door vaker en intensiever samen te werken. De goede relatie die we al hebben met ondernemers en onderwijsinstellingen bouwen we verder uit.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We ondersteunen sociaal maatschappelijk ondernemen

We voeren gesprekken met ondernemers over de Prestatieladder Socialer Ondernemen (PSO). We geven vouchers uit om ondernemers te stimuleren een PSO-certificering te behalen en daarna te stijgen op de prestatieladder.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We promoten 'Koop lokaal'

Om de centrumgebieden van Schaijk, Reek, Zeeland, Volkel en Odiliapeel te versterken en aantrekkelijker te maken, verstrekken we subsidie aan de ondernemersverenigingen voor de sfeeraankleding. We verstrekken subsidie aan de centrumondernemers in Uden voor promotionele activiteiten. We werken samen met Uden Centrum Management (UCM) om de aantrekkingskracht van het centrum van Uden te versterken.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We realiseren vormen van hybride werken en leren

We ondersteunen vormen van hybride leren en werken door samenwerking in de triple helix (samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid). Op basis van de subsidieregeling Hybride leer- en werkomgeving gemeente Maashorst verstrekken we subsidie aan De Campus. De Campus biedt een open hybride leer- en werkomgeving voor jongeren in Maashorst in nauwe samenwerking met onderwijsinstellingen en bedrijven. Daarnaast verstrekken we een incidentele subsidie van drie jaar aan Maashorst Academy. De Maashorst Academy werkt aan de versterking van de leercultuur onder werkgevers in Maashorst door gezamenlijk opleidingen te verzorgen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We werken aan de uitvoering van de Centrumvisie Uden om het centrum aantrekkelijker te maken

We werken aan vergroening van het centrum, aanpassingen aan de openbare ruimte, herinrichting van de Sacramentsweg/Galerij/hoek Mondriaanplein, aanpak van leegstand, transformatie centrumrand en we verstrekken subsidie aan Uden Centrum Management.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We werken mee als ondernemers Bedrijven Investeringszone (BIZ) aanvragen

We werken mee als ondernemers om de oprichting van een BIZ vragen. In het centrum van Uden heffen we reclamebelasting. De ondernemersvereniging Uden Centrum Ondernemers (UCO) ontvangt subsidie (gebaseerd op de opbrengst van de reclamebelasting) voor activiteiten op gebied van promotie.

Tijd

Wat willen we bereiken?

3.1.4 Kwalitatief goede bedrijventerreinen

Er is bijna geen aanbod meer van bedrijfskavels op de bedrijventerreinen. Daarom zoeken we naar nieuwe uitbreidingsmogelijkheden in alle kernen. De nadruk ligt op de behoefte van MKB-bedrijven. Bestaande MKB-bedrijven die willen doorgroeien, willen we maximaal ondersteunen.

We zetten ons extra in voor innovatieve bedrijven en bedrijven met een lokale binding. Denk aan bedrijven met veel personeel uit onze gemeente of met onze gemeente als afzetmarkt. Nieuwe bedrijven die veel ruimte vragen, zoals logistieke bedrijven en zware industrie, verwijzen we door naar de aangewezen regionale bedrijventerreinen.

Om verval van bedrijventerreinen en dorpscentra te voorkomen, houden we de leegstand in de gaten. Samen met ondernemersverenigingen onderzoeken we hoe we eigenaren kunnen stimuleren leegstaande panden te vullen en leegstand te voorkomen.

Ook de kwaliteit van particuliere bedrijven en hun omgeving verdient aandacht. We streven naar duurzame bedrijventerreinen van hoge kwaliteit, met aandacht voor de uitstraling van panden en hun omgeving. Waar nodig zetten we in op de transitie van bedrijventerreinen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

De ontwikkeling van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen is onderzocht en de locaties zijn bekend. De nieuwe bedrijventerreinen zijn in ontwikkeling

We werken aan de ontwikkeling van de nieuwe terreinen Hoogveld-Zuid in Uden, Voederheil (Voederheil II fase 2 en Voederheil-West) in Zeeland, Reek-Zuid en Vluchtoordweg in Uden. Verder onderzoek naar nieuwe locaties is afhankelijk van de prioritering en de beschikbaarheid van capaciteit en budget. Op de bestaande bedrijventerreinen werken we in het parkmanagement samen met Stichting Beheer Bedrijventerreinen Maashorst (SBBM). In 2025 breiden de werkzaamheden van het parkmanagement verder uit naar de bedrijventerreinen in Schaijk en Zeeland.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Het toekomstige omgevingsplan wordt flexibel ingericht, waardoor het relatief eenvoudig is om bedrijfsverzamelgebouwen te realiseren

De Omgevingsvisie, waarin het beleid om bedrijfsverzamelgebouwen te ontwikkelen is opgenomen, werken we uit in beleidsprogramma's en het omgevingsplan.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

3.2.1 We willen (groei)ruimte bieden aan het bedrijfsleven en een gunstig vestigingsklimaat creëren voor bestaande en nieuwe ondernemers

We ontwikkelen nieuwe bedrijventerreinen: Hoogveld-Zuid in Uden, Voederheil (fase 2 en Voederheil-West) in Zeeland, Reek-Zuid en Vluchtoordweg in Uden. Daarnaast zoeken we uitbreidingsmogelijkheden voor bestaande bedrijventerreinen. De nadruk ligt op de behoefte van MKB-bedrijven. Bestaande MKB-bedrijven die willen doorgroeien, ondersteunen we maximaal.

We zetten ons extra in voor innovatieve bedrijven en bedrijven met een lokale binding. Denk aan bedrijven met veel personeel uit Maashorst of met onze gemeente als afzetmarkt. Bedrijven die veel ruimte nodig hebben, zoals logistieke bedrijven en zware industrie, verwijzen we naar de aangewezen regionale bedrijventerreinen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We gaan bedrijventerrein Voederheil uitbreiden

We leggen het bestemmingsplan ter vaststelling voor aan de raad. Als de bestemming onherroepelijk is, starten we met het bouwrijp maken en de verkoop van kavels. Afhankelijk van het verloop van de planologische procedure zal dit in 2025/2026 plaatsvinden. Daarnaast ronden we het plan voor de herinrichting van de weg Voederheil af en starten we met de uitvoering.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We ontwikkelen bedrijfskavels in Reek-Zuid

We verkopen 11 woon-werkkavels en 1 werkkavel.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We ontwikkelen bedrijventerrein Hoogveld-Zuid

We leggen het bestemmingsplan ter vastlegging aan de raad voor. Afhankelijk van het verloop van de planologische procedure kan de start van de verkoop van kavels plaatsvinden in 2025/2026.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

3.3.1 Branding - Maashorst op de kaart

In 2025 richten we ons op marketing- en communicatiecampagnes voor inwoners, bezoekers en ondernemers. Het doel is dat inwoners trots zijn op Maashorst en hun vrije tijd vaker in de eigen streek besteden. We willen meer bezoekers trekken en hun verblijf aantrekkelijk en kwalitatief invullen. Ook ondersteunen we ondernemers hierbij.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We gaan samen met externe partners bouwen aan de naamsbekendheid en vindbaarheid van Explore Maashorst door zoveel mogelijk exposure te generen, zowel online als offline.

Explore Maashorst is het online platform waarmee we Maashorst op de kaart zetten bij onze inwoners en bezoekers als 'Streek om te zijn'.

Het platform zet het complete aanbod van natuur en vrijetijd in de etalage met als doel:

- inwoners trots te maken;
- toeristen en dagjesmensen te verleiden tot een kwalitatief bezoek aan onze streek;
- ondernemers te helpen hun locatie of activiteit onder de aandacht te brengen bij de doelgroep.

Om de naamsbekendheid en de bezoekersaantallen van en naar de website en onze streek te vergroten, zetten we in op (online)marketingactivatie-campagnes.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

3.3.2 Maashorst is de meest aantrekkelijke toeristische gemeente van Brabant

Maashorst profileert zich als toeristisch-recreatieve gemeente. Natuurgebied De Maashorst groeit uit tot het aantrekkelijkste natuurgebied van Noord-Brabant. Vrijetijdsondernemers krijgen ruimte om de kernkwaliteiten van het gebied te versterken. Dit sluit aan bij de visie op het natuurgebied.

Uden blijft het belangrijkste winkelcentrum voor de regio. Dat bereiken we door uitvoering van de Centrumvisie en door delen aan de rand van het centrum te vernieuwen. Detailhandel en horeca horen bij een sterke centrumfunctie en zijn in alle kernen belangrijk.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We ondersteunen de verdere groei van het toerisme in onze gemeente en zetten ons daarom mét ondernemers in voor profilering en gebiedsmarketing

In 2040 is Maashorst een bekende en veel bezochte toeristische gemeente. Uniek om zijn natuur, cultuurhistorie, Brabantse gastvrijheid en veelzijdige recreatieve aanbod. We zorgen daar samen met de recreatieve sector, inwoners, ondernemers en organisaties voor. Elk jaar stellen we samen een uitvoeringsprogramma op. Voor 2025 zijn de highlights:

- het beleefbaar maken van de verhaallijnen rondom cultureel erfgoed, zoals Duits Lijntje, Zuiderwaterlinie, Vluchtoord;
- verbindende themalijn boerenlandleven en food, zowel lokaal als regionaal;
- actief bewegen stimuleren door wandelen en fietsen in de gemeente en regio;
- het monitoren en inzichtelijk maken van de bezoekersstromen (herkomst) in samenwerking met de regio NOB gemeenten.

We zien kansen voor nieuwe recreatieve ontwikkelingen en willen ondernemers het vertrouwen geven om te investeren in hun onderneming. Hierdoor stimuleren we dat toeristen langer in Maashorst verblijven en meer besteden. De geïnde toeristenbelasting komt ten gunste van onze inwoners, bezoekers en ondernemers.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat betekent dit financieel?

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Saldo van baten en lasten (A)	192	1.296	-190	1.106	1.565	1.651
Saldo mutaties reserves (B)	1.376	287	123	410	-131	196
Geraamd resultaat (A+B)	1.568	1.583	-67	1.516	1.434	1.847

De baten en lasten laten een stijging zien door de verkoop van grond aan de Linie. De grond had een boekwaarde van € 804.000 en is verkocht voor € 900.000.

Hiermee is een positief resultaat van € 96.000 behaald. Het resterende voordeel van € 94.000 bestaat uit diverse kleinere afwijkingen, elk met een omvang van minder dan € 100.000. Het resultaat uit verkoop is toegevoegd aan de reserve.

Voor een uitgebreide toelichting op de financiële afwijkingen en investeringskredieten wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage, onderdeel Financiële afwijkingen.

Programma 4 Onderwijs

Inleiding

Dit programma gaat over de toegankelijkheid en kwaliteit van onderwijs in Maashorst. Het omvat peuteropvang en voorschoolse educatie, passend onderwijs, onderwijsachterstandenbeleid, bewegingsonderwijs, leerlingenvervoer, leerplicht, het voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en volwasseneneducatie. Ook de huisvesting van scholen valt binnen dit programma.

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- 4.1 Onderwijs algemeen
- 4.2 Onderwijshuisvesting

Relevante ontwikkelingen

In 2024 is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2024-2039 vastgesteld. We werken de aanbevelingen uit in een nieuwe verordening onderwijshuisvesting, zodat de rolverdeling en verantwoordelijkheden beter worden vastgelegd en voorzieningen toekomstbestendig blijven.

Daarnaast bereiden we ons voor op de Wet planmatige aanpak onderwijshuisvesting, die op een later moment ingaat. In 2025 hebben we de eerste stappen gezet om de samenwerking tussen gemeente en schoolbesturen te versterken en de nieuwe werkwijze goed voor te bereiden.

Tot slot vinden in 2025 verkennende gesprekken plaats met het Udens College over uitbreiding van het vrije schoolonderwijs (Waldorf) tot 18 jaar. Dit draagt bij aan een aantrekkelijker onderwijsaanbod, het voorzieningenniveau in de kernen en de ambitie om jonge gezinnen en jongeren voor Maashorst te behouden.

Wat willen we bereiken?

4.1.1 - Een goede start voor elk kind

Dit begint met het aanbod van voorschoolse educatie (VE) en peuteropvang. VE-indicaties worden in alle gevallen doorgeleid naar een passende locatie met VE-aanbod. Dit aanbod moet vloeiend overlopen in het basisonderwijs. Wij investeren nadrukkelijk in de doorgaande (leer)lijn.

Waar nodig, zorgen we aanvullend op het schoolaanbod voor versterking van de omgeving van kinderen met leerachterstanden. Met als doel dat iedereen aan het einde van de basisschool de overstap moet kunnen maken naar het voortgezet onderwijs om eigen talenten verder te ontwikkelen.

Ook willen we dat op scholen aandacht wordt besteed aan omgaan met geld en het voorkomen van verslavingen. Hierbij zien wij een rol onder meer voor de preventiewerkers jeugd, de aansluitfunctionarissen van de GGD en/of jongerenwerkers op scholen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Monitoren doelgroep

We hebben in beeld hoeveel kinderen gebruik maken van een voorschoolse voorziening en welke doelgroep we nog niet bereiken. Hiervoor maken we gebruik van de VE indicaties van de GGD, met als doel een 100% bereik van het aantal VE peuters in 2025.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

4.1.2 - Bereikbaarheid van onderwijs faciliteren

Voor leerlingen die voor het volgen van onderwijs zijn aangewezen op speciaal onderwijs, faciliteren we (binnen de geldende wet- en regelgeving) het leerlingenvervoer. Hiermee dragen we bij aan de ondersteunende voorwaarden waardoor elk kind een passend onderwijsaanbod kan volgen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Uitvoering leerlingenvervoer harmoniseren

Hierbij is de grootste verandering, de invoering van opstapplaatsen voor de kinderen van de voormalige gemeente Uden, met ingang van schooljaar 2024/2025 in werking getreden. Uitgangspunt is om de harmonisatie van het uitvoeringsproces binnen het huidige budget te realiseren.

Tijd

In 2025 is een evaluatie van de opstapplaatsen binnen het leerlingenvervoer uitgevoerd onder de gebruikers. De aanbevelingen uit deze evaluatie zijn verwerkt en enkele opstapplaatsen zijn daarop aangepast. Per 1 januari 2026 is het aanvraagproces geharmoniseerd en organiseert de gemeente de uitvoering van het leerlingenvervoer volledig in eigen beheer.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

4.1.3 - Gelijke kansen voor iedereen bevorderen

We investeren in gelijke ontwikkelkansen van kinderen. Ieder kind in onze gemeente moet de mogelijkheid krijgen om passend onderwijs te volgen. We vinden het belangrijk dat aandacht wordt besteed aan alle vormen van onderwijs en opvang en dat deze toegankelijk zijn voor alle kinderen. We voorkomen thuiszitten en voortijdig schoolverlaten.

Lokaal, regionaal en sub regionaal (het samenwerkingsverband 3006) zijn er uitdagingen als het gaat om de verbinding tussen de wet Passend Onderwijs en Jeugdhulp. Door het opstellen van regionale en sub regionale richtlijnen rondom de grijze gebieden van jeugdhulp en onderwijs versterken we de samenwerking en hiermee de kansengelijkheid onder kinderen en jongeren.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Regionale samenwerkingsafspraken maken

Om de hulpvragen van kinderen die in het grijze gebied vallen tussen jeugdwet en passend onderwijs adequaat te kunnen beantwoorden, werken we in 2025 aan regionale richtlijnen.

Tijd

Om de hulpvragen van kinderen die in het grijze gebied vallen tussen jeugdwet en passend onderwijs adequaat te kunnen beantwoorden, wordt in de regio NoordOost-Brabant samengewerkt door gemeenten en scholen. Voorstellen voor regionale richtlijnen/afspraken zijn in ontwikkeling.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

4.1.4 - Samenwerking tussen onderwijs en arbeidsmarkt versterken

We dragen bij aan onze ambitie van Maashorst als aantrekkelijk vestigingsgebied. Dit doen we door te zorgen dat het onderwijs aansluit op de vragen van de arbeidsmarkt en de arbeidsmarkt mede zorgdraagt voor opleiding, stage en arbeidsperspectief. Samen met onze partners willen we een goede aansluiting tussen onderwijs en bedrijfsleven realiseren en het opleidingsaanbod verbreden.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Subsidies gericht inzetten

We subsidiëren de organisaties Campus Uden en Maashorst Academy. Deze organisaties stimuleren de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven. Het doel hiervan is om het lerend en ontwikkelend vermogen

van bedrijven te stimuleren en daarnaast om inwoners (waaronder jongeren) de gelegenheid te bieden te leren in een hybride leer/werkomgeving.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

4.2.1 - Voorzien in goede onderwijshuisvesting

We willen goede en eigentijdse onderwijshuisvesting in Maashorst. Een goed schoolgebouw is een belangrijke randvoorwaarde voor het verzorgen van goed onderwijs. Inmiddels is het schoolgebouw echter ook een plek geworden waar meerdere partners bij betrokken zijn (zoals bijvoorbeeld een IKC) en waar organisaties uit de wijk samen werken en samen komen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Uitvoeren IHP

We werken planmatig en gefaseerd aan het verbeteren van onze onderwijsgebouwen, op basis van een Integraal Huisvestingsplan.

Bij nieuwbouw leggen we met duurzaamheid de lat hoog: We willen frisse scholen (een gezond binnenklimaat), gasloos bouwen en gebouwen met een laag energieverbruik.

Ook willen we in alle wijken en kernen goed bereikbaar basisonderwijs behouden. Hetzelfde geldt voor kinderopvang.

Door de schoolbesturen zijn voor 2025 de volgende aanvragen ingediend:

- Aanpassen van een constructiefout bij basisschool Den Omgang in Schaijk, schoolbestuur Optimus primair onderwijs.
- Uitbreiding van onderwijsruimte bij kindcentrum De Morgenzon in Zeeland, schoolbestuur Optimus primair onderwijs en schoolbestuur Saam.
- Uitbreiding van onderwijsruimte bij basisschool Bedir in Uden, schoolbestuur Stichting Simon scholen.
- Uitbreiding van onderwijsruimte bij basisschool Zevenster in Uden, schoolbestuur Stichting Pallas.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat betekent dit financieel?

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Saldo van baten en lasten (A)	5.339	5.190	14	5.204	4.494	4.698
Saldo mutaties reserves (B)	-186	-278	0	-278	-308	-438
Geraamd resultaat (A+B)	5.153	4.912	14	4.926	4.186	4.260

Binnen dit programma zijn geen afwijkingen groter dan €100.000.

Voor een uitgebreide toelichting op de financiële afwijkingen en investeringskredieten wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage, onderdeel Financiële afwijkingen.

Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en natuur

Inleiding

Dit programma gaat over de besteding van vrije tijd en het aanbod van voorzieningen die bijdragen aan vitaliteit en sociale samenhang. Het richt zich op sport, cultuur, recreatie en natuur. Ook monumenten- en welstandstoezicht en natuurgebied De Maashorst maken deel uit van dit programma. Sport en bewegen zijn belangrijk voor ontspanning, gezondheid en deelname aan de samenleving.

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- 5.1 Sportbeleid en activering
- 5.2 Sportaccommodaties
- 5.3 Cultuur
- 5.4 Media
- 5.5 Openbaar groen en (openlucht)recreatie

Relevante ontwikkelingen

In 2025 is verder ingezet op sport en bewegen, omdat dit bijdraagt aan de fysieke en mentale gezondheid en aan sociale samenhang. De gemeente faciliteert dit door passende accommodaties en via uitvoering van de lokale Sport en Beweegvisie, het Gezond en Actief Leven Akkoord en de Sportakkoorden. Veel nieuwe subsidies, tarieven en afspraken met het lokale veld zijn dit jaar geïmplementeerd.

Binnen de cultuursector is het aanbod versterkt en is verder uitvoering gegeven aan het lokale Cultuurbeleid 2024-2030. Samen met de Noord Oost Brabantse Bibliotheken zijn in 2025 middelen ingezet om het bibliotheekwerk te versterken, vooruitlopend op de wettelijke zorgplicht vanaf 2026.

Ook in media, recreatie en natuur zijn stappen gezet. Met Dtv zijn gesprekken gestart over de vorming van een streekomroep met behoud van lokaal karakter. In de openbare ruimte wordt meer rekening gehouden met klimaatadaptatie en recreatieve functies. Natuurgebied De Maashorst is verder ontwikkeld door uitbreiding van het Natuur Netwerk Brabant en levert een grotere bijdrage aan het tegengaan van verdroging.

Wat willen we bereiken?

5.1.1 Iedereen moet mee kunnen doen (sporten en bewegen)

We zorgen voor een breed sportaanbod, ook voor mensen met een beperking.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Breedtesport en inclusie in de sport faciliteren

We willen een sterke verenigingsraad met aanbod van een veelzijdig sportprogramma in onze gemeente handhaven. Breedtesport moet royaal mogelijk zijn in verenigingsverband, zeker in alle kernen. Het spreekt voor zich dat een veilige sport/spel-omgeving daarbij van essentieel belang is. Ook zetten we in op meer bewegen in de openbare ruimte.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Sportprogramma's voor specifieke doelgroepen inzetten

We blijven continu stimuleren en monitoren dat iedereen kan bewegen door in te zetten op programma's, zoals Uniek Sporten (inwoners met een beperking), Sjors Sportief (jeugd) en Max Vitaal (ouderen).

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

5.1.2 In alle kernen een sportaanbod voor alle inwoners

We stimuleren een gezonde en vitale leefstijl door sport en bewegen dichtbij inwoners te brengen: in de wijk, op school en bij verenigingen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Faciliteiten op orde houden

We doen er alles aan om de faciliteiten op orde te hebben en te houden, bijvoorbeeld door te kijken naar gecombineerd gebruik van faciliteiten.

In 2025 gaan we aan de slag met de implementatie van het nieuwe gemeente brede accommodatiebeleid voor de binnen- en buitensport.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Buurtsport- (en cultuur)coaches inzetten

Buurtsportcoaches dragen op een positieve wijze bij aan het sportaanbod in de kernen. In 2025 gaan we aan de slag met de herziening van de inzet van combinatiefuncties. We gaan hierover met partners in gesprek en doen dit vanuit een breed integraal perspectief. Dit koppelen we aan de ontwikkelingen rondom het 'Gezond en Actief Leven Akkoord' (GALA).

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Het Lokaal Sportakkoord uitvoeren

In 2025 gaan we verder met de uitvoering van het Lokaal Sportakkoord onder leiding van de Coördinator Sport & Preventie. En blijven we de sportaanbieders ondersteunen met de inzet van een verenigingsondersteuner om passend aanbod te realiseren voor onze inwoners.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

5.1.3 Waarderen van het verenigingsleven als verbindende schakel tussen mensen

Het verenigingsleven draagt belangrijk bij aan ons beleid. Het verbindt mensen en maakt ontmoeting mogelijk. Dit waarderen we met een sterk en evenwichtig subsidiebeleid voor lokale organisaties, zoals verenigingen en stichtingen in sport en cultuur.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Nieuw subsidiebeleid vrijwilligersorganisaties implementeren

In 2025 verstrekken we subsidies aan verenigingen en stichtingen op basis van de nieuwe beleidsvisies op sport en cultuur en een actualisatie van de subsidieregeling voor vrijwilligersorganisatie.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Huur en tarievenbeleid voor accommodaties actualiseren

Accommodaties zijn een ontmoetingsplek voor onze inwoners. Hoe we deze functie invullen is vastgelegd in het nieuwe accommodatiebeleid dat naar verwachting zal ingaan per 1 januari 2025. In lijn hiermee is het voornemen om de nieuwe geactualiseerde tarieven op datzelfde moment in te laten gaan.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

5.2.1 Sportvoorzieningen die aansluiten op de behoefte

We vinden het belangrijk dat onze sportvoorzieningen aansluiten bij de wensen van aanbieders en deelnemers. Zo ondersteunen we vitaal ouder worden, mentale gezondheid en een sterke sociale basis.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Een functioneel, kwalitatief en duurzaam sportkapitaal ontwikkelen

Als onderdeel van het nieuwe sport- en beweegbeleid geven we duidelijkheid over hoe we dit de komende jaren gaan faciliteren.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Onderzoek verrichten naar exploitatie zwembad

In 2025 starten we met de werkzaamheden om te komen tot nieuwe afspraken rondom zwemwater in de gemeente Maashorst. Dit heeft betrekking op beide zwembaden in de gemeente, namelijk Ezzy's en het Zeesterbad.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Realiseren Skatebaan Bevrijdingspark

De gemeenteraad van de gemeente Uden heeft in 2021 een motie aangenomen om tot uitbreiding én differentiatie van de skatebaan in het Bevrijdingspark over te gaan. In 2022 is een uitvoeringsplan opgesteld in samenspraak met onder andere verschillende jongeren. Daarop zijn in 2023 de benodigde budgetten beschikbaar gesteld.

In het derde kwartaal van 2024 wordt de Pumptrack uitgevoerd. In de herfst van 2024 wordt de Pumptrack in gebruik genomen.

Aan het einde van 2024 starten de werkzaamheden voor de Skatebaan, deze zullen duren tot in het voorjaar van 2025.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Verstrekken bijdrage aan crossterrein Zevenbergen voor realisatie van een geluidswal

Het motorcrossterrein Nieuw-Zevenbergen in gemeente Oss wordt gewijzigd. Vanuit voormalig gemeente Landerd is een budget beschikbaar gesteld om te voorzien in de behoeften van inwoners die het voormalig motorcrossterrein binnen onze gemeente gebruikten. Bij de wijziging is het uitgangspunt om de geluidsoverlast van de inwoners van 'T Mun te reduceren.

In begin 2025 zal de planologische procedure hiervoor doorlopen worden samen met Oss en Bernheze.

Tijd

Door de stikstofuitspraak van 18 december 2024 is de planologische procedure vertraagd. De procedure zal voor het eind van het jaar opgestart zijn in Oss en Bernheze. Onderzoeken zijn hierdoor nog lopende.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

5.3.1 Een evenwichtig en divers aanbod van kunst en cultuur behouden en uitbreiden

Culturele verenigingen en stichtingen zijn stevig verankerd in Maashorst. Er is aandacht voor cultuureducatie op school en daarbuiten. Daarmee dragen we ook bij aan de doelen van de Verenigde Naties voor duurzame ontwikkeling (SDG's), zoals goed onderwijs en het verkleinen van kansenongelijkheid en armoede.

Kerkgebouwen in alle kernen willen we behouden. Ook breder erfgoed, zoals de geschiedenis van onze kernen en tradities als carnaval, bewaken we. Daarom leggen we lokale gebeurtenissen vast en bewaren we ze.

We vinden het belangrijk om historische gebouwen en elementen in het landschap te behouden. Soms combineren we dat met nieuwe functies die passen bij deze tijd. Daarom inventariseren en beschrijven we ons erfgoed, zodat we het kunnen beschermen en tegelijk ruimte geven aan toekomstige ontwikkelingen waarin cultuurhistorie een rol speelt.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Aandacht houden voor immaterieel Erfgoed (deeltaak 1)

In onze gemeente hebben we actieve carnavalsverenigingen, heemkundekringen, gildes en meer. Deze verenigingen zijn ons immaterieel erfgoed. We zien de rijkdom die deze verenigingen ons brengen en het belang hiervan voor de lokale identiteit. We volgen de Europese lijn zoals uitgezet in het 'Verdrag van Faro' waarin erfgoed meer wordt gezien als een dynamisch gemeengoed dat betekenis krijgt door de mens die het (mede) maakt en beleeft.

Wij vinden het belangrijk om dit immateriële erfgoed te behouden en in te zetten voor lokale identiteit en een goed woon- en leefklimaat. Het is daarom belangrijk om ons immateriële erfgoed te inventariseren en te beschrijven zodat we gericht kunnen ondersteunen en verbinden.

Tijd

Op dit moment loopt het proces om een gedegen immaterieel erfgoed beleid voor de gemeente Maashorst vorm te geven. In september 2025 staat hiervoor een participatiebijeenkomst met verenigingen, organisaties en andere betrokkenen gepland. De uitkomst hiervan wordt verwerkt in het beleid.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Concessieovereenkomst Markant Maashorst verlengen (deeltaak 1)

De gemeente Maashorst (voorheen Uden) heeft een concessieovereenkomst met Heven Theater Markant Exploitatie (HTME) voor de exploitatie en het onderhoud van theater Markant. Deze loopt af per 1 november 2026 en moet verlengd worden. Dit sluit aan bij de bepalingen uit het cultuurbeleid van de gemeente Maashorst (2024-2030).

Voor november 2025 is het noodzakelijk een besluit te nemen over de toekomstige exploitatie en onderhoud van het theater.

In 2024 hebben we een proces gestart om samen met de stakeholders afspraken te maken over de toekomstige overeenkomst. Dit proces ronden we in 2025 af.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Implementatie nieuw cultuurbeleid (deeltaak 1)

We gaan in 2025 verder met de uitvoering van activiteiten en maatregelen uit het nieuwe cultuurbeleid 2024-2030. Onder andere de inzet en financiering van Stichting Kunst & Co vanaf 2026 maakt hier onderdeel van uit. In samenhang met nieuwe accommodatiebeleid gaan we in 2025 aan de slag met een nieuwe huurovereenkomst en bijbehorende voorwaarden. Op basis van hun meerjarenplan maken we prestatieafspraken over hun inhoudelijke activiteiten en de rol die ze pakken in het lokale culturele veld.

Tijd

In 2025 is de implementatie van het cultuurbeleid voortgezet. Samenwerkingen binnen én buiten het culturele veld worden onder andere gestimuleerd tijdens het cultuurcafé, in 2025 voor het eerst georganiseerd door het culturele veld. In 2025 is invulling gegeven aan de rol van Kwartiermaker Cultuur. De herijking van de financiering van Stichting Kunst & Co vordert. Het doel is in 2025 samen tot een oplossing te komen en de eerste helft van 2026 als overgangsperiode te beschouwen.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Stimuleren cultuureducatie (deeltaak 1)

We continueren in 2025 de huidige cultuur-educatieve programma's zoals Xpress en de Kunstkar en stimuleren lokale verenigingen en stichtingen om hieraan bij te dragen. Tevens verwachten we van de gesubsidieerde culturele instellingen dat zij zich inzetten voor cultuureducatie voor jong en oud. Dit nemen we als voorwaarde op in de subsidieverlening voor 2025. Gedurende het jaar sturen we op de navolging hiervan.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Bewaken én bewaren van de geschiedenis van de kernen (deeltaak 1)

We ondersteunen verenigingen en initiatieven die de lokale geschiedenis levend en leefbaar houden. We brengen het materieel en immaterieel erfgoed in kaart en leggen de verbinding met inwoners en organisaties. Zo ontwikkelen we beleid voor zowel materieel als immaterieel erfgoed met gepaste borging.

Voor het materieel erfgoed inventariseren we eerst de cultuurhistorische waarden in de gemeente. Vanaf Q1 gaan we aan de slag met de waardering hiervan.

Tijd

Voor deze deeltaak gesteld dat we vorm geven aan het lokale erfgoed beleid (in samenwerking met onder andere heemkundekringen). Onder de Omgevingswet valt erfgoed onder de noemer ruimtelijke kwaliteit. Het opstellen van dit beleid moet worden afgestemd met het opstellen van omgevingsprogramma's onder de Omgevingswet en heeft daarom meer tijd voor uitwerking nodig.

Subsidiëren museum Krona (deeltaak 2)

In onze gemeente is een museum gevestigd: Museum Krona, een museum voor religieuze kunst. Immaterieel erfgoed behouden doen we onder meer door het onderhouden van een subsidierelatie met Museum Krona. Deze regeling gaan we continueren in lijn met het cultuurbeleid 2024-2030.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Materieel Erfgoed koesteren (deeltaak 3)

Onze samenleving is in beweging. De ruimte vraag binnen onze gemeente is groot. Sportlocaties, werklocaties, woonlocaties etc. Het zijn allemaal ruimte vragende functies binnen een vaak al bestaand en intensief bebouwd gebied. Binnen onze gemeentegronen bevinden zich ook cultuurhistorisch waardevolle panden en gebieden

Deze zijn in het verleden ontstaan en hebben de basis gelegd voor de uitstraling en kenmerken van onze huidige kernen en omliggende gebieden. Vanuit die hoedanigheid zijn ze vaak ook kostbaar voor de toekomst. Het is van belang dat we onze gemeente blijven ontwikkelen op de benodigde beleidsvelden in de toekomst, met inachtnaam van ons verleden.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

5.4.1 Handhaven kwaliteitsniveau Bibliotheek als laagdrempelige publieksvoorziening

We willen de komende jaren de inzet van de bibliotheek op hetzelfde kwaliteitsniveau houden.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Aansluiten op de huidige wettelijke taak en zorgplicht gemeente

Dat willen we vormgeven door aan te sluiten op onze huidige wettelijke taak en de zorgplicht die we als gemeente vanaf 2025 hebben om de toegang tot de openbare bibliotheken te borgen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

5.5.1 De groenste gemeente van Nederland

Maashorst is natuur. Natuurgebied De Maashorst is onze grootste troef. We willen dit gebied verder ontwikkelen tot het meest aantrekkelijke natuurgebied van Noord-Brabant. De ambitie voor 2050 staat in de Gebiedsvisie.

We willen opnieuw de groenste gemeente van Nederland worden. Daarom vergroten we de variatie in natuur en zorgen we voor een goede spreiding over de hele gemeente. De nadruk ligt op de verdere ontwikkeling van natuurgebied De Maashorst als aaneengesloten natuurgebied met veel variatie. Ook zorgen we voor natuurcompensatie.

Vergroening krijgt in de volle breedte aandacht, ook in de dorpen en wijken. Denk aan meer groen in straten en wijken en verbetering van de biodiversiteit. Als inwoners dat willen, betrekken we hen bij het onderhoud van groen in hun eigen omgeving. Samen met inwoners, ondernemers en organisaties werken we aan plannen met snelle resultaten voor natuur, landschap en recreatie.

De kwaliteit en aantrekkingskracht van onze natuur bepalen in sterke mate de recreatiemogelijkheden. We moeten daarbij de balans bewaken tussen natuur en recreatieve druk. We bieden recreatie voor inwoners van Maashorst en maken het gebied aantrekkelijk voor bezoekers van buiten.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Realisatie honden- en uitlaatvelden in voormalig Landerd

In Maashorst Noord zoeken we met inwoners naar geschikte locaties voor honden- en uitlaatvelden met omheining in de openbare ruimte en realiseren we deze.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We gaan de biodiversiteit van natuur waarborgen en versterken, bijvoorbeeld door deelname aan het Deltaplan Biodiversiteit

Versterken van de biodiversiteit is een belangrijk doel in het beheer in Maashorst. Dit ontwikkelen we nog verder. Kansen die zich voordoen grijpen we. Bijvoorbeeld in Maashorst Noord waar goede kansen zijn om de biodiversiteit te vergroten. Hier passen we het reguliere beheer aan. Maashorst neemt ook in 2025 deel aan Deltaplan Biodiversiteit.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We gaan pilots opstarten voor beheer van het openbaar groen/natuur door inwoners

Samen met Area bekijken we of bij een (nieuwe) locatie een pilot voor zelfbeheer kan starten. Ook bij nieuwbouw- en/of transformatieprojecten kijken we of er mogelijkheden zijn om een pilot zelfbeheer te starten.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We realiseren quick wins, zoals aanplant landschap, ecologisch bermbeheer, erfbeplanting, picknickvoorzieningen, fietsroutes en wandelpaden

We zoeken continu naar mogelijkheden om te vergroenen. Dit doen we binnen de kernen en in het buitengebied. Bijvoorbeeld door vergroening van de wijken. In navolging van het gemeentehuis, gaan we de gevels vergroenen van onze maatschappelijke accommodaties. Inwoners stimuleren we in verschillende campagnes om ook zelf actief aan de slag te gaan met vergroening van hun omgeving, zoals 'tegels wippen'. We nemen ook in 2025 deel aan de stimuleringsregelingen landschap (Stila) en Erven Plus. Om de biodiversiteit in projecten te vergroten, leggen we uitgangspunten voor natuurinclusief bouwen vast.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We willen diversiteit in natuuraanbod vergroten, met een goede spreiding over de hele gemeente

We realiseren bestaande en nieuwe ecologische verbindingzones. We versterken de natuur- en recreatieverbindingen tussen de kernen en bos- en natuurgebieden. Bijvoorbeeld door realisatie van groenblauwe dooradering in het landelijk gebied, mogelijk ook in combinatie met het herstel van wijst. We nemen ook in 2025 deel aan Geopark Peelhorst en Maasvallei om educatieve en recreatieve projecten op het gebied van breuken en wijst uit te voeren.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We gaan De Maashorst verder uitbreiden en ontwikkelen als natuurgebied

In de Gebiedsvisie voor natuurgebied De Maashorst is het eindbeeld voor 2050 opgenomen. Hier werken we samen met de partners in het natuurgebied naartoe. Dit doen we aan de hand van het uitvoeringsprogramma dat is opgenomen in de Gebiedsvisie en het Inrichtings- en beheerplan. We houden water langer vast, herstellen wijst, versterken waar mogelijk recreatieve voorzieningen en vergroten de toegankelijkheid. Daarnaast wordt ingezet op verwerving van gronden om het Natuurnetwerk Brabant te realiseren.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

5.5.2 Een sterke recreatieve sector

De recreatieve sector is een belangrijke hoeksteen van onze economie. Natuurgebied De Maashorst is daarbij een grote trekpleister. Dit geeft recreatieve en agrarische bedrijven kansen om hun activiteiten te verbreden.

We willen dat inwoners en bezoekers meer tijd besteden in Maashorst. Dat is een stevige ambitie! Daarom werken we nauwer samen in de regio Noordoost-Brabant. Toeristen trekken zich immers weinig aan van gemeentegrenzen. Zo zorgen we dat meer bezoekers Maashorst weten te vinden.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Natuurcentrum De Maashorst blijft een belangrijke educatieve partner

We stimuleren en faciliteren de ontwikkeling van het aanbod van natuureducatie. Natuurcentrum De Maashorst biedt natuureducatie aan voor basisscholen. We zetten de subsidierelatie met Natuurcentrum De Maashorst voort. Jaarlijks vindt met het bestuur van het Natuurcentrum overleg plaats over de invulling van natuureducatie.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We maken een start met een verbeterplan voor Wandelpark Uden

Voor het Wandelpark sportpark Uden maken we een nieuw ontwerp. Hierin nemen we de kansen en mogelijkheden voor gezond bewegen mee. Het ontwerp dient als visievorming voor de omliggende verenigingen en hierdoor kunnen deze verenigingen aansluiten op het toekomstbeeld van het ontwerp. We komen na het ontwerp bij de raad terug voor uitvoeringsbudget.

Tijd

Wensen en ideeën bij gebruikers van het park zijn opgehaald. Ook sportverenigingen hebben eerder al een gezamenlijke visie gegeven over de gewenste ontwikkelingen in het wandelpark en de directe omgeving. Na een ambtelijke voorverkenning is gebleken dat enkel een verbeterplan voor het wandelpark, onvoldoende antwoord geeft op geconstateerde problemen en ontwikkelmogelijkheden. Dit heeft ertoe geleid dat het college heeft besloten tot een verkenning van een revitalisering van het gehele sportpark en de directe omgeving. Onderhavig projectbudget is benodigd voor deze opdracht. De aanvullende budgetwens wordt bij begroting 2026 ingebracht.

Uitvoeringsprogramma

Ja

We richten onze positionering nadrukkelijk op 'Maashorst is de meest toeristische recreatieve gemeente van Noordoost-Brabant'. We benadrukken de sterke verwevenheid met natuurgebied De Maashorst

Via het uitvoeringsprogramma van de visie Toerisme en Recreatie Maashorst 2040 promoot Maashorst zichzelf als recreatieve gemeente. Natuurgebied De Maashorst is daar een belangrijk onderdeel van. Het uitvoeringsprogramma stellen we jaarlijks samen met onze stakeholders op. In 2025 organiseren we binnen de regionale samenwerking Noordoost Brabant diverse thematische activiteiten.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We vergroten de diversiteit in natuuraanbod met een goede spreiding over de hele gemeente

De focus ligt hierbij uiteraard op de doorontwikkeling van natuurgebied De Maashorst als aaneengesloten natuurgebied en het vergroten van de variatie in natuur.

Tijd

In de begroting dubbel opgenomen. Zie 5.5.1.4

We gaan de Natuurpoort (Palmstraat, Schaijk) en de uitkijktoren in De Maashorst realiseren

We zoeken verbinding met een marktpartij voor de ontwikkeling van de Natuurpoort Palmstraat. Zodra deze partij is gevonden, start het planvormingsproces.

We doorlopen de ruimtelijke procedure voor de ontwikkeling van een uitkijktoren of uitkijkpunt en starten met de realisatie. We knappen de buitenruimte in de omgeving van Naat Piek op. Dit is wel afhankelijk van de recreatieve ontwikkeling van het openlucht- en vestzaktheater.

Samen met onze stakeholders versterken we Maashorst aan de hand van de vastgestelde visie Toerisme en Recreatie Maashorst 2040 en de vier pijlers: gevarieerd en aantrekkelijk, gastvrij en verbonden, leefbaar en in balans en toegankelijk en bereikbaar. Met de recreatieve ondernemers en organisaties stellen we hiervoor een uitvoeringsprogramma op. Met de regiogemeenten en ondernemers in Noordoost-Brabant gaan we de kansen voor samenwerking oppakken op het gebied van data en thema's, zoals erfgoed, boerenlandleven en actief bewegen.

Tijd

Eind 2025 zoekt de gemeente een marktpartij om samen de Natuurpoort Palmstraat te ontwikkelen. Zodra deze partij is gevonden, start het planvormingsproces. De ruimtelijke procedure voor de bouw van een uitkijktoren is gestart. Als alles volgens planning verloopt, kan de uitkijktoren in 2026 worden gerealiseerd. Daarnaast wordt de buitenruimte rond Naat Piek opgeknapt, zodat de omgeving aantrekkelijker en toegankelijker wordt.

Samen met onze stakeholders versterken we Maashorst aan de hand van de vastgestelde visie Toerisme en Recreatie Maashorst 2040 en de vier pijlers: gevarieerd en aantrekkelijk, gastvrij en verbonden, leefbaar en in balans en toegankelijk en bereikbaar. Met de recreatieve ondernemers en organisaties stellen we hiervoor een uitvoeringsprogramma op. Met de

regiogemeenten en ondernemers in Noordoost-Brabant gaan we de kansen voor samenwerking oppakken op het gebied van data en thema's, zoals erfgoed, boerenlandleven en actief bewegen.

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat betekent dit financieel?

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Saldo van baten en lasten (A)	20.623	22.708	-1.339	21.369	19.251	16.002
Saldo mutaties reserves (B)	-531	-2.448	160	-2.288	-766	22
Geraamd resultaat (A+B)	20.092	20.260	-1.179	19.081	18.485	16.024

Het voordeel van € 1,339 miljoen binnen dit programma is overwegend incidenteel van aard. De belangrijkste verklaring ligt bij de latere uitvoering van investeringsprojecten in sportaccommodaties en openbaar groen (€ 525.000 voordelig), administratieve verschuivingen van het budget Erfgoeddeal naar programma 7 (€ 546.000 voordelig) en het onderzoek naar de herinrichting van het motorcrossterrein Nieuw-Zevenbergen (€ 102.000 voordelig). Het budget van motorcrossterrein Nieuw-Zevenbergen wordt toegevoegd aan een bestemmingsreserve.

Daarnaast is in 2025 voor investeringskredieten een totaalbedrag van € 87.000 minder aan uitgaven geraamd in verband met aanpassing van de projectplanning. Verder heeft er een administratieve correctie plaatsgevonden van € 400.000 op de inkomsten. Per saldo resulteert dit in een nadeel van circa € 374.000.

Voor een uitgebreide toelichting op de financiële afwijkingen en investeringskredieten wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage, onderdeel Financiële afwijkingen.

Programma 6 Sociaal Domein

Inleiding

Dit programma gaat over de activiteiten die inwoners in staat stellen zo gezond, prettig, lang en zelfstandig mogelijk te leven, wonen en meedoen in de samenleving. Het programma richt zich zowel op individuele inwoners als op de samenleving als geheel. Het omvat de Wmo, jeugd en participatie (elk met een eigen wettelijk kader), het brede welzijn als voorliggende voorziening en migratie in relatie tot participatie.

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
- 6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen
- 6.3 Inkomensregelingen (incl. armoedebeloid en eerstelijns schuldhulpverlening)
- 6.4 Maatschappelijke en arbeidsparticipatie
- 6.5 Maatwerkvoorzieningen Wmo
- 6.6 Maatwerkdienstverlening Wmo
- 6.7 Maatwerkdienstverlening Jeugdhulp

Relevante ontwikkelingen

In 2025 is verder ingezet op preventie en vroegsignalering. Daarmee willen we inwoners zoveel mogelijk in staat stellen hun eigen leven te leiden en zwaardere zorg te voorkomen. De sociale basis in wijken en kernen is versterkt met de inzet van preventiewerkers en samenwerking met maatschappelijke partners. Dit vergroot informele netwerken en maakt dat signalen eerder worden opgepakt. Tegelijkertijd blijven wachttijden en de toenemende complexiteit van hulpvragen bestuurlijke aandacht vragen.

Op het terrein van inkomen en participatie is nadrukkelijk ingezet op financiële zelfredzaamheid, de weg vinden naar werk en armoedepreventie samen met partners en burgerinitiatieven. Meedoenregelingen zijn verder ontwikkeld om inwoners actief te laten deelnemen aan de samenleving. Binnen onze gemeente gaan we tevens aan de slag met landelijke hervormingen, zoals de Participatiewet in Balans, Basisdienstverlening Schuldhulpverlening en de Wet van School naar Duurzaam Werk. We willen de samenwerking met ketenpartners versterken en de dienstverlening dichterbij inwoners organiseren.

Binnen de Wmo blijft de druk op maatwerk hoog door vergrijzing en arbeidsmarktkrapte, daarom zetten we in op de ontwikkeling van algemene voorzieningen. Bij Beschermd Wonen is verder gewerkt aan de overgang naar Beschermd Thuis. In de jeugdhulp is gestuurd op normaliseren en de-medicaliseren, zodat lichte vraagstukken in de sociale basis worden opgelost en specialistische jeugdhulp beschikbaar blijft voor de complexere gevallen. Praktijkondersteuners jeugd en preventiewerkers zorgen hierbij voor laagdrempelige ondersteuning. Vooruitlopend op de landelijke hervormingsagenda Jeugd bereiden we ons voor op meer samenhang en regie in de keten.

Tot slot heeft Maashorst in 2025 haar verantwoordelijkheid genomen bij de opvang en ondersteuning van vluchtelingen, statushouders en ontheemden uit Oekraïne. Hierbij is ingezet op huisvesting en participatie, in lijn met de ambitie om alle inwoners naar vermogen mee te laten doen in de samenleving. We hebben een besluit genomen over de 3 nieuwe locaties waar we voor een combinatie van doelgroepen woningen en opvang gaan ontwikkelen. Er wordt nu volop gewerkt aan de voorbereiding van de realisatie, met de eerste focus op de asielopvanglocatie aan de Boekelsedijk in Uden.

Wat willen we bereiken?

6.1.1 Een in gezamenlijkheid, gezond en zelfstandig leven voor alle inwoners bevorderen door een integrale benadering van 0-100+

We hebben oog voor iedereen. Met de aanpak positieve gezondheid maken we gezond leven bereikbaar voor alle inwoners. We houden rekening met de verschillende behoeften van doelgroepen en nemen daarvoor gerichte maatregelen. We zetten extra in op jongerenwerk. Ook senioren vragen onze aandacht, door de vergrijzing en het langer thuis wonen. Daarnaast besteden we aandacht aan inwoners met dementie en dragen we bij aan oplossingen hiervoor. In Maashorst kun je gezond en gelukkig oud worden.

Om dit te bereiken werken we programmatisch, over de domeinen heen. Zo houden we beter regie over activiteiten die bijdragen aan onze doelen, maar verdeeld zijn over verschillende beleidsterreinen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Werken aan een Sterke Sociale basis in de wijken

In 2025 starten we met de implementatie van de Sterke Sociale basis. Hierbij investeren we in lokale teams en stimuleren we de vrijwillige inzet. We stimuleren samenwerkende professionals uit het maatschappelijk veld die inwoners dichtbij huis in de wijk/kern ondersteunen met vragen uit het dagelijks leven. Om deze werkwijze mogelijk te maken zijn ontmoetingsplekken dichtbij nodig om met elkaar in contact te blijven en betrokken te blijven. Ook verenigingen en de inzet van samenwerkende professionals en vrijwilligers zijn nodig.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Stimuleren van activiteiten en ontmoeting in maatschappelijk vastgoed

In 2025 geven we uitvoering aan het nieuwe accommodatiebeleid. Onderdeel hiervan is het optimaal benutten van de dorpshuizen en multifunctionele accommodaties (MFA's) voor ontmoeting tussen inwoners. Daarnaast is er een financiële doorrekening voor de komende jaren, zowel structureel als incidenteel, gemaakt. De exploitatie van o.a. de wijkgebouwen is hier een belangrijk onderdeel van omdat ontmoetingsruimten behoren tot de 5 bouwstenen van de sterke sociale basis.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Vitaal oud(er) worden stimuleren

Door de uitvoering van het beleidsplan Gezond en Gelukkig Oud in Maashorst, willen we aan de fors groeiende groep kwetsbare senioren passende zorg en welzijnsvoorzieningen blijven bieden. Daarom zetten we in op de zelf- en samenredzaamheid van de senior. We doen dat in samenwerking met alle belanghebbenden en versterken de rol van bestaande diensten die het welzijn bevorderen. Daarnaast bevorderen en ondersteunen we het zorgen voor elkaar. Vanuit het beleidsprogramma wonen en zorg werken we aan het toevoegen van geschikte, betaalbare en passende woonvormen voor ouderen in alle kernen. Hierin kunnen zij zo lang mogelijk thuis en zelfstandig wonen.

Tijd

Vanaf 2025 is gestart met de implementatie van het nieuwe seniorenbeleid, conform het vastgestelde uitvoeringsplan. De uitvoering loopt achter op de planning.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Vanuit IZA/GALA dragen we bij aan het programmatisch werken aan een gezonde samenleving

Inrichten van een gezonde leefomgeving en het stimuleren van een gezonde leefstijl, zijn zaken die een gemeente zelf kan en moet doen. Alle opgaven uit GALA, Gezond en Actief Leven Akkoord, behoren tot het werkveld van gemeenten. Als er zorg nodig is die medische of GGZ-deskundigheid vraagt, overstijgt dit het werkveld van gemeenten. Die deskundigheid is niet op dezelfde schaal georganiseerd als een gemeente. Drie ziekenhuizen bestrijken heel Noordoost-Brabant. De GGZ die hier actief is, bestrijkt heel Oost-Brabant. We moeten allemaal anders leren werken om 'gezond en vitaal oud(er) te kunnen worden': de gemeenten maar ook de zorgpartijen. De verbinding leggen en houden tussen dit netwerk op alle niveaus is de grote opgave. Dit netwerk is zichzelf aan het hervormen om de juiste zorg bij de juiste plek te krijgen. In onze eigen

organisatie vraagt dat om domeinoverstijgend samenwerken, tussen fysiek en sociaal domein. Buitenshuis vraagt dat om domein overstijgend samenwerken tussen gemeentelijk- en medisch domein.

Tijd

In 2025 is met name ingezet op de borging van de opgaven uit GALA in de verschillende beleidsnota's zoals sterke sociale basis, het gezondheidsbeleid en het WMO beleid. De basis is versterkt door Welzijn op Recept uit te rollen over heel Maashorst, de website voor mantelzorg is live gegaan en is het netwerk rondom eenzaamheid versterkt. Voor de gezonde leefomgeving is ervaring opgedaan in de samenwerking met de afdeling ruimte door Hoevenseveld aan te pakken vanuit het principe positieve gezondheid. Voor de mentale gezondheid is een eerste stap gezet met de regio om aan te sluiten bij de steunpunten in de wijk.

Er is afgelopen maanden gewerkt aan het Integraal Zorgakkoord (IZA) Transformatieplan samen met de Samen in Gezondheid (SIG) partners: zorgverzekeraar, zorgpartners en gemeenten in de regio Oss, Maashorst en Meierijstad. Dit transformatieplan heeft als doel de kwaliteit en toegankelijkheid van zorg te verbeteren en de gezondheid van bewoners te bevorderen, onder andere door minder zorggebruik te stimuleren en personeel effectiever in te zetten. Echter in september bleek dat de landelijke pot met transformatiegelden onverwacht (vrijwel) leeg is en dat daardoor een groot deel van het transformatieplan niet is goedgekeurd. Alleen voor het thema Mentale Gezondheidsnetwerken zijn voorlopig transformatiemiddelen gereserveerd. Het resterende deel van het plan komt op een wachtlijst. Eind december zal pas duidelijk worden of er middelen vrijkomen die alsnog kunnen worden toegekend. De impact van het afkeuren van een significant deel van het transformatieplan wordt in beeld gebracht.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

6.1.2 Problemen voorkomen en behoeften van inwoners tijdig signaleren, zodat er een verschuiving kan plaatsvinden van gespecialiseerde hulp naar preventie

We willen dat netwerken ontstaan of uitbreiden, zodat de behoeften en problemen van inwoners op tijd worden signaleerd. Voorkomen is beter dan genezen. Daarom versterken we het lokale basisaanbod. Zo verschuiven we van gespecialiseerde hulp naar preventie.

Binnen de jeugd richten we ons onder andere op scheidingen en middelengebruik. Ook voeren we kinderwerk uit. Via activiteiten werken we aan talentontwikkeling, een gezonde leefstijl en het vergroten van vaardigheden. Hoe eerder problemen worden aangepakt, hoe meer voordeel kinderen daarvan hebben in de rest van hun leven. Dit vergroot de kansengelijkheid en helpt kinderen op te groeien tot evenwichtige volwassenen.

Vanuit de Wmo dragen we bij aan deze verschuiving door in te zetten op thema's zoals zelfredzaamheid en samenredzaamheid.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Uitvoering geven aan het preventief jeugdbeleid

We zorgen dat hulpvragen, ook van jeugdigen en hun ouders, zoveel mogelijk in de wijk worden opgelost in een vroeg stadium, zodat zwaardere zorg wordt voorkomen of beperkt.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Implementeren van het kinderwerk

Kinderwerk is een preventieve voorziening. Een belangrijke pijler hiervan is het vroegtijdig signaleren van uitdagingen in opgroei en opvoedproblemen. Kinderwerk kan laagdrempelig inspelen op de behoefte en belevingswereld van kinderen en ouders.

Door te starten met Kinderwerk, dragen we bij aan de doorgaande lijn in de pedagogische basis van de gemeente Maashorst. Door gemeenschappelijk Kinderwerk te organiseren wordt de sociale cohesie onder kinderen en ouders, verzorgers en opvoeders in de gemeenschap bevorderd. Kinderwerk is een onderdeel van het preventief jeugdbeleid.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Uitvoering geven aan het WMO beleidsplan

We starten we met de uitvoering van het Wmo beleidsplan. Hierin worden algemene en collectieve voorzieningen zoals hulpmiddelen en diensten aangeboden die zonder indicatie kunnen worden gebruikt. Ook alternatieve vormen van dagbesteding en op herstelgerichte activiteiten proberen we zodanig vorm te geven dat hiervoor minder vaak individuele maatwerk beschikking nodig is.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

6.1.3 Voldoende opvang- en huisvestingsoplossingen voor nieuwkomers

In 2025 vangt Maashorst ongeveer 400 ontheemden uit Oekraïne op. Voor 1 juli 2025 moeten er 350 opvangplekken zijn voor asielzoekers. Voor 1 oktober 2026 realiseren we een duurzame opvanglocatie, ter vervanging van de huidige noodopvang. Daarnaast is Maashorst verantwoordelijk voor de huisvesting van gemiddeld 140 statushouders per jaar. Hiervoor werken we samen met de woningcorporaties.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Werken aan het programma migratieopgaven

Vooralsnog wordt via een programma-aanpak gewerkt aan de migratieopgaven. Dit programma werkt zowel aan de harde als zachte kant van het opvangen van nieuwkomers. Op termijn zal deze opgave in het reguliere werk moeten worden opgenomen en een integraal onderdeel uitmaken van de domeinen: sociaal-maatschappelijk, veiligheid, zorg en wonen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

6.2.1 Een vindbare, herkenbare en professionele toegang voor vragen en voorzieningen

We willen één vindbare, herkenbare en toegankelijke ingang voor inwoners die professionele ondersteuning nodig hebben. Daar kunnen zij terecht met al hun vragen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Inrichten toegang

In 2025 optimaliseren we de gemeentelijke toegang. Een proces waar we in 2024 reeds een start mee hebben gemaakt. Dit betekent dat we gaan monitoren waar we moeten bijsturen of opschalen, en dat ook doen. Ook gaan we de samenwerking tussen de sociale basis in de wijk/kern en de gemeentelijke toegang optimaliseren.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

6.3.1 Inkomensondersteuning beter bereikbaar maken voor de doelgroep

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Doorvoeren van de wetswijzigingen die de lokale toepassing van de participatiewet verbeteren

De lokale toepassing van de Participatiewet is dan eenvoudiger, biedt maatwerk en is vriendelijker voor de inwoner die hier gebruik van moeten maken. We werken vanuit de bedoeling van de wet, niet vanuit de letter ervan. Naast de participatiewet zijn er meer mogelijkheden tot het bieden van evenwicht tussen inkomsten en uitgaven. Die faciliteiten moeten ook makkelijk bereikbaar zijn voor de beoogde doelgroep.

Tijd

De wetwijzigingen in de Participatiewet die zijn samengebracht onder het wetsvoorstel "Participatiewet in Balans" gaan pas in per 1 januari 2026. In de aanloop naar deze ingangsdatum zijn we de wijzigingen vanaf september 2025 aan het voorbereiden om te implementeren in de werkprocessen.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

6.3.2 Het aantal inwoners dat te maken heeft met armoede en schulden, laten afnemen

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Uitvoeren van het beleidskader Armoede & Schulden waarin we beide problemen (armoede en schulden) integraal aanvliegen

We richten ons op kindarmoede, complexe schuldenproblematiek en nieuwe kwetsbare groepen inwoners. Voor deze drie hoofdsporen ontwikkelen we verschillende interventies. Onze informatievoorziening aan de inwoners maken zo dat deze aansluit op de aard en behoefte van de inwoners. Een 'sociale kaart' is onderdeel van deze informatievoorziening. Deze draagt bij aan meerdere doelen van sociaal domein.

We maken optimaal gebruik van de gegevens uit onze eigen systemen en maken waar nodig gebruik van externe expertise om informatie te verkrijgen. Kinderen en jongeren blijven onze aandacht verdienen. We gaan inzetten op (extra) financiële educatie op (basis)scholen onder het motto jong geleerd is oud gedaan.

Tijd

In 2025 zijn er belangrijke stappen gezet in de uitvoering van het beleidskader Armoede & Schulden. Zo is de campagne 'Zorgen om geld? Iedere stap telt!' gelanceerd en zijn de pilots Volwassenenfonds Sport & Cultuur

en Quiet Maashorst van start gegaan. Samen met onze netwerkpartners is bovendien een begin gemaakt met de sociale kaart 'geldzorgen'. De extra inzet op financiële educatie voor jongeren in het onderwijs vraagt nog om verdere uitwerking. Dit onderdeel wordt in het vervolg van 2025 en begin 2026 opgepakt.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Intensiveren van de inzet van vroegsignalering

We bouwen verder aan onze huidige werkwijze bij het vroegsignaleren van schulden om zwaardere problematiek te voorkomen. Onze werkwijze is klantgericht en outreachend. Met outreachend bedoelen we dat we inwoners proberen te bereiken waarvoor hulp niet altijd vanzelfsprekend is. Op bekende vindplaatsen is een vroegsignaleerder regelmatig fysiek aanwezig. Ook onze schuldhulpconsulenten werken zo dicht mogelijk bij de inwoner. Verder hebben we hierover afspraken gemaakt met de woningbouwcorporaties, een belangrijke ketenpartner als het gaat om armoede en schulden.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Samen met ervaringsdeskundigen werken aan het oplossen en voorkomen van complexe schuldenproblematiek

We werken nauw samen met onze ketenpartners en betrekken ervaringsdeskundigen waar mogelijk bij de aanpak van deze complexe vraagstukken. Dit is een vervolg op de vroegsignalering, wat wordt ingezet op schulden te voorkomen. Als de problematiek al is ontstaan, is de samenwerking met ketenpartners essentieel om het weer hanteerbaar te maken.

Tijd

In 2025 is het Platform Geldzorgen opgericht met als doel het versterken van het netwerk van ketenpartners. Door middel van tweejaarlijkse bijeenkomsten stimuleren we kennisdeling, bieden we inspiratie en bespreken we signalen uit de praktijk. Naar aanleiding van de eerste bijeenkomst werken we samen met partners aan het ontwikkelen van een Sociale Kaart Geldzorgen. Een volgende stap is het betrekken van ervaringsdeskundigen, wat nog verder uitgewerkt zal worden. Daarbij willen we ook de verbinding zoeken met andere thema's binnen het sociaal domein, zoals gezondheid.

Uitvoeringsprogramma

Nee

In beeld brengen en aanpakken van verborgen armoede

We spannen ons maximaal in om onze inkomensondersteunende en meedoenregelingen onder de aandacht van inwoners te brengen. We laten daarom periodiek onderzoek verrichten om de doelgroep minimabeleid beter inzichtelijk te krijgen. Met een goed beeld van de situatie van onze inwoners kunnen we gericht inzetten op het op maat maken van de meedoen-regelingen en daarmee het tegengaan van de gevolgen van weinig inkomen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

6.4.1 Arbeidsparticipatie verhogen

We pakken het arbeidsmarktbeleid in de volle breedte op met alle betrokken partijen. Een belangrijk doel daarin is de duurzame uitstroom van personen met een bijstandsuitkering naar werk. Op 1 januari 2026 willen we het aantal mensen dat afhankelijk is van deze uitkering met 25% hebben verminderd ten opzichte van 1 januari 2022. Voor inwoners waarbij uitstroom niet haalbaar is, kan arbeid wel bijdragen aan hun herstel. Werken is vaak het beste medicijn, ook als deze arbeid niet (geheel) loonvormend is. De samenwerking tussen ontmoetingspunten en lokale bedrijven wordt daarom geïntensiveerd. Hierin werken we samen met onderwijsinstellingen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Versterken van het partnership met IBN

We hebben een partnership met IBN, waarbij we veel mensen in de uitkering en met een arbeidsbeperking aanmelden bij IBN. IBN onderzoekt of deze mensen een dienstverband kunnen krijgen bij IBN (met of zonder loonkostensubsidie) en of ze (na een ontwikkeltraject) aan de slag kunnen bij een reguliere werkgever. We werken aan continue verbetering van de samenwerking met IBN.

De extra middelen van het Rijk voor versterking van IBN en van beschut werk zetten we daarbij in om ook op langer termijn de doelgroep met een arbeidsbeperking een dienstverband te kunnen bieden bij IBN.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Lokaal arbeidsmarktbeleid uitwerken in een uitvoeringsagenda

We stellen een beleidsplan op waarin staat welke doelen we willen bereiken in het lokale arbeidsmarktbeleid, geplaatst binnen het kader van het regionale arbeidsmarktbeleid. In 2024 hebben we hier een start mee gemaakt. We geven hierin aan welke sturingslijnen we inzetten om deze doelen te bereiken, en betrekken hierbij economische, sociale en ruimtelijke aspecten. In 2025 zetten we deze sturingslijnen uit.

Tijd

Het lokaal arbeidsmarktbeleid is in september vastgesteld door de raad. Het beleid geeft kaders aan voor een nader uit te werken uitvoeringsplan, dat in 2026 zal worden vastgesteld.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Uitvoeren Plan van aanpak vermindering bestand P-wet in samenwerking met ketenpartners

We intensiveren de begeleiding van uitkeringsgerechtigden richting werk. Daarnaast proberen we te voorkomen dat mensen een uitkering nodig hebben, door ze vroegtijdig richting werk te geleiden. Dit doen we met verschillende activiteiten, in afstemming en samenwerking met werkgevers en maatschappelijke partners. We zetten de ontwikkelde sturingslijnen binnen het project Iedereen Kans op Werk in 2025 voort en verankeren deze in onze reguliere werkprocessen en werkwijzen, met het doel instroom in de uitkering te beperken en uitstroom te bevorderen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

6.5.1 Een verbeterde inrichting van de directe leefomgeving van kwetsbare inwoners zodat zij zoveel en zolang mogelijk in de voor hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen en meedoen in de samenleving

Er zijn verschillende redenen waarom we het streven naar zelfstandigheid en thuis wonen ondersteunen. Ten eerste kan het bijdragen aan het welzijn en de kwaliteit van leven van inwoners. Veel mensen voelen zich comfortabeler en gelukkiger in hun eigen vertrouwde omgeving. Daarnaast is de verwachting dat het bevorderen van zelfstandigheid en thuis wonen de druk op de intramurale zorg vermindert. Het meetbaar maken van effecten, zoals langer thuis wonen en het gebruik van formele en/of intramurale zorg, is onderdeel van de uitwerking van de IZA/GALA-transformatieplannen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Implementeren van algemene voorzieningen en stimuleren van het gebruik

We willen de participatie en zelfredzaamheid van onze inwoners bevorderen. We leggen de focus op eigen kracht, het netwerk en een sterke sociale basis in de wijken en kernen. Naar aanleiding van het beleidsplan Wmo gaan we (algemene) voorzieningen in de wijk beschikbaar maken en gaan we doorlopend stimuleren deze voorzieningen te gebruiken.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Prestatieafspraken maken vanuit volkshuisvesting met de woningcorporaties, waarin ook de zorgaspecten worden meegenomen

We hebben versnellingsafspraken vastgelegd in de samenwerkingsovereenkomst (prestatieafspraken). In 2025 starten we het proces om de (meerjarige) prestatieafspraken te actualiseren. De verantwoording loopt via programma 8.3.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Een huisvestingverordening met urgentiebeleid regionaal ontwikkelen die in 2025 vertaald moet worden naar lokaal urgentiebeleid om bij woningtoewijzing voorrang te kunnen geven aan specifieke doelgroepen

Het wetsvoorstel versterking regie volkshuisvesting gaat gemeenten verplichten een Huisvestingsverordening voor het onderdeel 'urgenties' op te stellen en dit regionaal af te stemmen.

Het gaat om urgenties voor onder andere mantelzorgverleners/-ontvangers, mensen met een ernstige en chronische medische achtergrond, dak- en thuislozen, mensen uit maatschappelijke opvang, uit beschermd wonen, uit de GGZ, uit jeugdhulp, uit detentie, of uitstap uit prostitutie. In 2025 stellen we de huisvestingsverordening met in ieder geval de urgentieregels op en door de gemeenteraad vastgesteld. (Programma 8.3).

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

6.6.1 Een passend aanbod voor inwoners die zorg nodig hebben

Door de (dubbele) vergrijzing en personeelstekorten in de zorg komt de beschikbaarheid van zorg onder druk. Het is belangrijk om zorg beschikbaar te houden voor mensen die dit nodig hebben. We zorgen lokaal voor een passend ondersteuningsaanbod. Dit sluit aan bij wat vanuit preventie en de sterke sociale basis al beschikbaar is. Zo kunnen we de doelgroep passende ondersteuning bieden, als aanvulling op de algemene voorzieningen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Uitvoering van het WMO beleidsplan en Gezond en gelukkig in Maashorst

We leggen hierin focus op eigen kracht, het netwerk en een sterke sociale basis in de wijken en kernen. Naar aanleiding van het beleidsplan Wmo en Gezond en Gelukkig Oud in Maashorst gaan we (algemene) voorzieningen in de wijk beschikbaar maken en gaan we doorlopend stimuleren deze voorzieningen te gebruiken.

Tijd

Vanaf 2025 is gestart met de implementatie van het nieuwe seniorenbeleid, conform het vastgestelde uitvoeringsplan. De uitvoering loopt achter op de planning.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Een passend aanbod voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid

Met de verandering van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis, krijgt de gemeente steeds meer verantwoordelijkheid voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid. We zorgen lokaal voor een ondersteuningsaanbod zodat we deze doelgroep passende ondersteuning kunnen bieden. Vanuit de regionale woondeal wordt gestuurd op realisatie van andersoortige woningbouw. Hierdoor wordt de interactie tussen zorgvragers en buurtbewoners gestimuleerd. Doordat buurtbewoners een stukje van de begeleiding op zich nemen, is minder of andersoortige professionele zorg nodig, zoals we dat beogen bij Houdthof.

Tijd

Met het vastgestelde beleidsplan Wmo 2025-2029 en het bijbehorende uitvoeringsplan geven we invulling aan de transitie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis. Dit doen we door het ondersteuningsaanbod voor deze doelgroep uit te breiden en te sturen op de realisatie van andersoortige woningbouw.

Uitvoeringsprogramma

Nee

De lokale ontwikkelagenda 'Opvang, ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid' doorontwikkelen

We geven uitvoering aan het WMO Beleidsplan waar de lokale ontwikkelagenda "opvang ondersteuning en zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid" onderdeel van uitmaakt.

Tijd

Ontwikkelen van het nieuwe lokale Wmo-product 'Beschermd Thuis'

We werken in 2025 verder aan een nieuw lokaal product 'Beschermd Thuis', een belangrijke toevoeging aan het palet 'Individuele ondersteuning'. Qua zorgzwaarte valt het tussen Beschermd Wonen en het huidige product 'Individuele ondersteuning extra'. In 2024 hebben we hier een start mee gemaakt.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

6.7.1 In Maashorst groeien kinderen en jongeren gezond, veilig en kansrijk op

Dat doen ze thuis, bij hun eigen ouders. Zo ontwikkelen zij zich tot veerkrachtige (jong)volwassenen die naar vermogen actief meedoen in de samenleving. Ouders zijn hiervoor primair verantwoordelijk. Soms hapert de ontwikkeling van een jeugdige of loopt die vast, en kan dit in het voorliggend veld niet worden opgelost. De toegang beoordeelt samen met ouders en de jeugdige of gespecialiseerde jeugdhulp nodig is en geeft zo nodig een beschikking af.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Zorgdragen voor een sluitende aanpak Jeugdhulpverlening

Wij zorgen voor passende jeugdhulp voor de meest kwetsbare jeugdigen en hun gezin. Jeugdhulp die past bij de zwaarte en aard van de problematiek en die zo dichtbij mogelijk wordt ingezet.

We sluiten aan bij het onderwijs door het inzetten van aansluitfunctionarissen. We werken in de driehoek van jeugdige/gezin, jeugdprofessional en jeugdhulpaanbieder en kijken daarbij welke hulp het best past en in

welke omvang.

De samenwerking rond veiligheid van jeugdigen krijgt extra aandacht en leidt tot wijzigingen in de inzet van jeugdbescherming. We blijven werken aan verbeteringen in het aanbod van jeugdhulp. Dit doen we onder meer door te sturen op meer gezinsgerichte hulpverlening, meer ambulante hulp in de omgeving van de jeugdige en een betere ondersteuning van jongeren bij de stap naar zelfstandigheid als ze 18 jaar worden. Daarnaast zetten we in op praktijkondersteuner huisartsenzorg voor de geestelijke gezondheidszorg (POH GGZ) Jeugd om verwijzingen vanuit huisartsen te stroomlijnen. Dit past in de landelijke hervormingsagenda jeugd.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Uitvoering geven aan het nieuwe Regionaal Beleidsprogramma Jeugdhulp en Uitvoeringsplan Jeugdhulp

In 2025 geven we uitvoering aan het regionaal beleidsprogramma jeugdhulp. Het beleidsprogramma is bedoeld om richting te geven aan de regionale samenwerking ten aanzien van gespecialiseerde jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering.

Tijd

Wat betekent dit financieel?

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Saldo van baten en lasten (A)	66.947	73.819	-1.629	72.190	64.103	60.769
Saldo mutaties reserves (B)	805	-3.883	1.618	-2.265	-3.369	-1.543
Geraamd resultaat (A+B)	67.752	69.936	-11	69.925	60.734	59.226

De baten en lasten binnen het sociaal domein laten een stijging zien door hogere kosten binnen de Participatiewet, Wmo en Jeugdzorg.

De belangrijkste stijgingen betreffen de BUIG (€ 0,5 miljoen nadelig), Wmo-begeleiding en dagbesteding (€ 0,3 miljoen nadelig) en Jeugdzorg (zwaardere zorg en kleinschalig verblijf, € 1,5 miljoen nadelig). Het resterende verschil bestaat uit diverse kleinere voor- en nadelen die per saldo een voordeel van € 0,7 miljoen opleveren. Tegelijk zijn er meevallers die dit beeld grotendeels compenseren. Het gaat om lagere zorginzet binnen het product Beschermd Thuis, een verrekening van niet-geleverde zorg bij aanbieders van huishoudelijke hulp, onttrekkingen uit reserves voor specifieke regelingen en enkele kleinere voordelen. Deze incidentele posten leveren samen een voordeel op van circa € 1,6 miljoen. Per saldo is het sociaal domein in 2025 nagenoeg financieel neutraal. De incidentele meevallers vangen de hogere kosten in het lopende jaar op. Het structurele vraagstuk blijft echter bestaan, vooral door de toenemende vraag naar jeugdhulp, bijstand en Wmo-voorzieningen.

Voor een uitgebreide toelichting op de financiële afwijkingen en investeringskredieten wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage, onderdeel Financiële afwijkingen.

Programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Inleiding

Dit programma heeft als doel de gezondheid en het welzijn van inwoners te bevorderen. In Maashorst werken we vanuit het principe van positieve gezondheid: de nadruk ligt op veerkracht, eigen regie en aanpassingsvermogen, in plaats van op ziekte of beperking. Preventie richt zich vooral op de kwaliteit en toegankelijkheid van de leefomgeving, zoals school, werk en vrije tijd. De gemeente schept hiervoor de voorwaarden zodat iedereen kan meedoen.

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- 7.1 Volksgezondheid
- 7.2 Riolering
- 7.3 Afval
- 7.4 Milieubeheer
- 7.5 Begraafplaatsen en crematoria

Relevante ontwikkelingen

In 2025 is gezondheid verder verankerd als integraal thema in beleid. Met preventieve voorzieningen en samenwerking met partners zetten we in op een gezonde leefstijl en meer mentale veerkracht. Het Schone Lucht Akkoord en de Omgevingsvisie zorgen dat gezondheid ook in ruimtelijke keuzes wordt meegenomen. Tegelijkertijd vragen geuroverlast, geluidsoverlast en de vliegbewegingen rond Volkel blijvend bestuurlijke aandacht.

De klimaatopgave staat centraal in ons verleden en toekomstig handelen. De energietransitie vraagt om daadkracht, samenwerking en flexibiliteit, maar wordt beïnvloed door externe factoren zoals aanvullend soortenonderzoek en regionale besluitvorming, die vertragingen en risico's op onder andere netcongestie kunnen veroorzaken. Tegelijkertijd biedt de herziening van de RES-NOB kansen om warmte- en energieopgave efficiënter te koppelen.

We boeken concrete vooruitgang: een regionaal NIP-isolatieprogramma in samenwerking met de regio, een duurzaamheidsakkoord met woningcorporaties, en de indiening van de eerste SMP voor de kern Uden bij de provincie, waarmee we onze koploperspositie bevestigen. Daarnaast breiden we het netwerk van laadpalen uit en onderzoeken we de meetbaarheid van onze duurzaamheidsprestaties via de SDG's, zodat lokale inspanningen bijdragen aan mondiale doelen.

Een aantal wijken in de gemeente zijn de komende 10 à 20 jaar aan de beurt voor een grootschalige reconstructie. Als gevolg van de staat en leeftijd van de riolering en wegen is het nodig deze te vervangen. Bij de nieuwe inrichting staan gezondheid, omgevingskwaliteit en duurzame ontwikkeling centraal. In 2025 en 2026 worden nieuwe stresstesten uitgevoerd om kwetsbare plekken voor hitte, droogte en wateroverlast in

beeld te brengen. De uitkomsten worden gebruikt bij maatregelen in de openbare ruimte, waarin ook meer aandacht is voor klimaatadaptatie, biodiversiteit en recreatieve functies. Daarnaast werken we aan de transitie naar een circulaire economie, met nadruk op afvalscheiding, het gebruik van secundaire grondstoffen en het voorkomen van afval.

Wat willen we bereiken?

7.1.1 Vitaal oud(er) worden, mentale gezondheid versterken en gezondheidsverschillen verkleinen

De gemeente Maashorst wil activiteiten en netwerken stimuleren die bijdragen aan:

- vitaal ouder worden in een gezonde leefomgeving;
- versterking van mentale gezondheid;
- verkleining van gezondheidsverschillen tussen inwoners.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Toewerken naar integraal gezondheidsbeleid

Het is van belang om te omschrijven hoe we tot een gezonde samenleving, leefomgeving en leefstijl komen. Dit vergt een integrale en gedragen aanpak.

Tijd

Positieve gezondheid als basis nemen voor de versterking van informele gemeenschappen en benadering van individuele inwoners

In de uitvoering willen we onze inwoners benaderen volgens de principes van positieve gezondheid. Dit is een benadering die niet ziekte centraal stelt, maar een betekenisvol leven van mensen. En die de nadruk legt op de veerkracht, eigen regie en het aanpassingsvermogen van de mens en niet op de beperkingen of ziekte zelf. Het op een gezonde manier kunnen omgaan met de veranderingen in het leven, is onderdeel van deze aanpak. Door te werken volgens de principes van positieve gezondheid kunnen we de informele gemeenschappen versterken en de leefomgeving beter inrichten.

Tijd

Verder ontwikkelen van goede gezondheidspreventieprogramma's

Ook vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA) werken we op regionaal en subregionaal niveau met de brede benadering van gezondheid. Het samenwerkingsverband rondom ziekenhuis Bernhoven, met de naam Samen in Gezondheid (SIG), is bezig met het uitwerken van een transformatieplan. Dit transformatieplan richt zich op drie speerpunten: 1. vitaal oud(er) worden, 2. mentale gezondheid en 3. werken vanuit de principes van positieve gezondheid. Die brede benadering zien we ook terug in de sterke sociale basis die lokaal gericht is op uitvoering van 'het Gezond en actief leven akkoord' (GALA). Hiermee sturen we op lokaal niveau op sterke gemeenschappen en een gezonde samenleving door de wisselwerking tussen formele en informele netwerken optimaal te benutten.

In deze aanpak wordt op alle niveaus gewerkt aan versterking van de samenwerking met partners en de bouw van een netwerk met partijen binnen het sociaal en medisch domein. Hiermee leggen de landelijke akkoorden (IZA en GALA) ook een directe lijn naar het rijksprogramma 'Wonen en Zorg voor ouderen' (WOZO).

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

7.2.1 Verbeteren van het functioneren van drukriolering en het lokaal vasthouden van regenwater in het buitengebied

In het buitengebied ligt een ander soort riool dan in de gebouwde omgeving. Het vuile water wordt hier via pompen naar het riool in het centrum geleid. In deze buizen is geen ruimte om ook regenwater mee te nemen. Daarom is het verboden regenwater op dit riool aan te sluiten. Uit onderzoek weten we in welke gebieden nog verboden aansluitingen voor regenwater zitten. We laten eigenaren deze verbindingen afsluiten.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Waar in het buitengebied nog regenwaternaansluitingen zijn op het riool, gaan we op bezoek

We gaan het gesprek aan met de bewoners en leggen uit waarom het belangrijk is het regenwater op eigen grond op te vangen. Als de verbinding van het regenwater niet wordt afgesloten, leggen we een boete op.

Tijd

Het vaststellen van een gebiedsaanwijzing voor het buitengebied van Maashorst noord heeft vertraging opgelopen door noodzakelijke behandeling van ingediende zienswijzen.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

7.2.2 Een klimaat veerkrachtige inrichting van onze fysieke leefomgeving

We kijken samen waar maatregelen nodig zijn. Een belangrijk uitgangspunt is dat maatregelen nut hebben en betaalbaar zijn. Het belangrijkste punt in ons hemelwaterbeleid is dat we 'waterneutraal ontwikkelen'. Dit betekent dat er voor elke extra vierkante meter aan daken, tegels en inritten (verhard oppervlak) waterberging moet worden aangelegd. Die berging moet minimaal 60 mm water (60 liter) per vierkante meter verhard oppervlak kunnen opvangen. Vanuit deze berging moet het water in de bodem wegzakken.

Het werkt goed om regenwater niet meer direct naar het riool te laten stromen. Daardoor verminderen de gevolgen van klimaatverandering. Het gaat om regen die valt op daken, inritten, wegen en voetpaden. We leggen projecten aan om dit regenwater te verzamelen, te bergen en in de bodem te laten zakken. Als dat niet snel genoeg lukt, laten we het water naar een plek stromen waar het geen overlast geeft.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We onderzoeken of onze leefomgeving weerbaar is tegen extreem weer

We starten in 2025 met de voorbereiding en uitvoering van de stresstesten en pakken dit (net als in 2020), gezamenlijk op binnen de watersamenwerking as50+. De stresstesten worden elke 6 jaar opnieuw gedaan. Daarbij wordt de informatie geactualiseerd met de laatste stand van het klimaat. Het rapport over 'wereldwijde klimaatverandering 2022' van het IPCC is door KNMI in 2023 vertaald naar de situatie voor Nederland. Net als bij de vorige versie uit 2014 is een aantal klimaatscenario's uitgewerkt, die als uitgangspunt dienen voor onze nieuwe ronde van stresstesten in 2025.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

7.3.1 We willen onze afvalinzameling uniformiseren en dat er meer afval wordt gescheiden en voor recycling beschikbaar komt

Belangrijk is dat de gescheiden grondstoffen van voldoende kwaliteit zijn om te kunnen recyclen. In 2028 willen we de hoeveelheid restafval per inwoner terugbrengen van 158 naar 80 kilo. Dit is een eerste stap richting een circulaire economie in 2050.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Optimaliseren papierinzameling

We gaan de papierinzameling in Maashorst evalueren. We kijken hierbij naar de efficiëntie en of de kosten in verhouding zijn met de in te zamelen hoeveelheden. We gaan beoordelen of de huidige inzamelmethode de meest geschikte is om zo optimaal mogelijk papier gescheiden in te zamelen. En we gaan daar waar nodig een verbeterplan opstellen.

Tijd

We ronden de evaluatie in 2026 af. In 2025 is prioriteit gegeven aan onvoorziene ontwikkelingen met hogere urgentie, zoals de afwikkeling textielinzameling.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Optimaliseren afvalinzameling bij hoogbouw

We gaan de afvalinzameling bij de hoogbouw evalueren. We kijken hierbij naar de efficiëntie en of de kosten in verhouding zijn met de in te zamelen hoeveelheden. We gaan beoordelen of de huidige inzamelmethode de meest geschikte is om zo optimaal mogelijk alle afvalstromen gescheiden in te zamelen. En we gaan daar waar nodig een verbeterplan opstellen.

Tijd

We ronden de evaluatie in 2026 af. In 2025 is prioriteit gegeven aan onvoorziene ontwikkelingen met hogere urgentie zoals bijvoorbeeld afwikkeling textielinzameling waardoor enige vertraging in de papierevaluatie is ontstaan.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Uitvoering uitvoeringsprogramma Van Afval naar Grondstof

We voeren het uitvoeringsprogramma 'Van Afval Naar Grondstof' uit, waarbij we invulling geven aan het doel om de hoeveelheid afval per inwoner terug te dringen. In 2025 gaan we meten wat het effect is van de afvalinzameling in Reek, Schaik en Zeeland. Ook leggen we de inzameling van textiel onder de loop. In de uitrol van de nieuwe afvalinzameling in geheel Maashorst zetten we meer in op positieve communicatie over de meerwaarde van goed scheiden.

Tijd

Het uitvoeringsplan is gevolgd. De glaszameling is geharmoniseerd, textielbeleid is opgesteld, gratis grofvuil naar mobiele milieustraat is ingevoerd, de afvalstoffenheffing wordt herijkt en het haalbaarheidsonderzoek circulair ambachtscentrum is gestart en loopt door tot 2026.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

7.4.1 Duurzame ontwikkeling

Samen met onze inwoners willen we van Maashorst een duurzame en groene gemeente maken. We hechten belang aan inclusiviteit (iedereen kan meedoen). Daarom besteden we speciale aandacht aan inwoners met een laag inkomen en aan het voorkomen van energiearmoede. Bij de uitvoering van ons energieprogramma werken we samen met de regio aan de Regionale Energie Strategie (RES). Binnen de mogelijkheden van de huidige, beperkte netwerkcapaciteit richten we ons op oplossingen voor zowel inwoners als bedrijven.

Voor de gebouwde omgeving zetten we in op energiebesparing (bijvoorbeeld door gerichte isolatie en het dichten van kieren) én op de overgang naar duurzame warmte. We bieden extra ondersteuning in lijn met het nationale isolatieprogramma en we stimuleren de ontwikkeling van andere energiedragers, zoals waterstof en accu's.

Als gemeente willen we zelf het goede voorbeeld geven door ons gemeentelijk vastgoed energieneutraal te maken.

Klimaatadaptatie is een overkoepelend thema dat we belangrijk vinden.

We ontwikkelen instrumenten om te beoordelen of onze maatregelen effectief zijn.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We brengen de mogelijkheden voor een lokaal energiebedrijf in beeld

De beweging naar lokale duurzame energie is in ontwikkeling. Een lokaal energiebedrijf kan mogelijk een bijdrage leveren aan onze energietransitie. We onderzoeken of een lokaal energiebedrijf van toegevoegde waarde is voor onze gemeente.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We maken ons eigen gemeentelijke vastgoed energieneutraal

We stellen in 2025 een uitvoeringsplan op voor verduurzaming van onze gemeentelijke gebouwen. Verduurzaming wordt hierdoor een onderdeel van het meerjaren-onderhoudsplan en de meerjaren-begroting. We ronden het project 'verduurzaming sporthal de Stigt' af.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We onderzoeken de haalbaarheid van warmtenetten

In Maashorst is de mogelijkheid voor collectieve aardgasvrije warmtenetten beperkt tot de wijken Bitswijk, Nonnenveld en Flatwijk in Uden. De mogelijkheid voor deze wijken hangt samen met de woningdichtheid en het hoge percentage woningen dat eigendom is van corporaties. Woningcorporatie Area is al gestart met een collectief duurzaam warmtenet in de Flatwijk, ter vervanging van het bestaande (aardgas) netwerk. Een publiek warmtebedrijf heeft in Maashorst geen potentie. Eventuele collectieve voorzieningen zoals een warmtenet zullen dan ook op initiatief van de vastgoedeigenaren tot stand moeten komen. In 2025 voeren we samen met Area verdere haalbaarheidsstudie(s) uit voor warmtenetten in Nonnenveld en Bitswijk. Onafhankelijk van de uitkomst zal initiatief tot realisatie bij Area liggen.

Tijd

In samenspraak met Area is besloten dat dit onderzoek niet zinvol is; uit de analyses blijkt dat collectieve warmtevoorzieningen in Nonnenveld en Bitswijk op korte termijn niet interessant zijn.

Uitvoeringsprogramma

Ja

We zorgen voor meer laadmogelijkheden voor elektrische auto's

De gemeente Maashorst neemt deel aan gezamenlijke (provinciale) aanbestedingen voor laadinfrastructuur. Dit moet leiden tot meer laadmogelijkheden in de openbare ruimte. Met een kabelgoot kan een inwoner zonder parkeergelegenheid op eigen terrein de auto opladen op een openbare parkeerplaats. In 2025 gaan we de pilot kabelgoten evalueren.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We zorgen voor lokale initiatieven voor zonneparken in onze gemeente, bij voorkeur op daken.

In 2025 openen we de tweede opstellingsronde 'tender zon-op-land'.

Tijd

De tweede opstellingsronde "tender zon-op-land" starten we op het moment dat de vergunningverlening voor de initiatieven uit de eerste tenderronde zijn afgerond. Naar verwachting start de tweede tenderronde eind 2025 of begin 2026.

Uitvoeringsprogramma

Nee

We gaan ons aanpassen aan een veranderend klimaat

Vanaf 2025 gaan we vooral het duurzame doel 'Veerkrachtig & Soortenrijk' uitwerken. Dat doen we in verschillende omgevingsprogramma's en door al uitgangspunten en maatregelen mee te nemen in lopende projecten.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We ontwikkelen een lokale aanpak voor isolatie en energiebesparing

In 2025 gaan we een lokale aanpak voor de isolatie van woningen ontwikkelen, in lijn met het Nationaal Isolatieprogramma en binnen de kaders van het Natuurvriendelijk Isoleren. Daarnaast organiseren we inkoop- en uitvoeringsacties ondersteund door een Regionaal Uitvoeringsplatform. Met communicatiecampagnes brengen we nut en noodzaak van energiebesparing en isolatiemogelijkheden onder de aandacht.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We gaan gebouwen natuurvriendelijk isoleren

In 2025 ontwikkelen we ons 'Soortenmanagementplan' verder door. Dit plan volgt uit een verplichting vanuit de wet Natuurbescherming. De verblijfplaatsen van diersoorten die gebruik maken van daken en spouwen (mus, huis- en gierzwaluw en verschillende soorten vleermuizen) worden aangetast bij de uitvoering van isolatiemaatregelen. Het SMP leidt tot een collectieve vrijstelling voor het uitvoeren van isolatiemaatregelen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We gaan samen met wijken en buurten uitvoeringsplannen maken voor duurzame verwarming.

Gemeenten hebben de regie in het gebiedsgericht en planmatig verduurzamen en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. Een (Wijk)uitvoeringsplan in dit kader is een plan om de gebouwen in een wijk (of ander gebied) aardgasvrij te maken, soms met voldoende isolatie als tussenstap. In 2025 starten we met een eerste (wijk)uitvoeringsplan. De wijk waarop we ons gaan richten, moeten we nog aanwijzen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We versterken onze samenwerking met de woningbouwcorporaties

In 2025 gaan we een samenwerkingsakkoord vaststellen met beide woningcorporaties om gezamenlijk efficiënter te verduurzamen, te leren van elkaars ervaringen en de lijnen tussen de organisaties te verkorten.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We brengen de mogelijkheden voor het stimuleren van bio-based en circulaire materialen in beeld.

In 2025 onderzoeken we hoe we als gemeente het biobased en circulair bouwen meer kunnen stimuleren.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We stimuleren het integraal werken aan duurzame ontwikkelingsdoelen.

De Sustainable Development Goals (SDG's) zijn het kompas voor het werken aan duurzame ontwikkeling en brede welvaart. Ze helpen om in samenhang te werken aan duurzame doelen. In 2025 inspireren en informeren we collega's en de gemeenteraad over de waarde van een integrale benadering van duurzame ontwikkelingsdoelen en het belang van inclusiviteit (leave no one behind).

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We gaan onze bedrijven stimuleren om te verduurzamen.

In 2025 voeren een energieanalyse uit die moet uitwijzen welke problemen er zijn en wat mogelijke oplossingsrichtingen kunnen zijn. Daarnaast brengen we koplopers bij elkaar die zelf al actief zijn op gebied van duurzame ontwikkeling.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

7.4.2 Transitie van het landelijk gebied

We zoeken naar een nieuwe balans tussen wonen, werken en recreëren in het buitengebied. Daarbij staat de kwaliteit van de fysieke leefomgeving (leefbaarheid en gezondheid) voorop. De transformatie van het landelijk gebied kan volgens ons alleen slagen als we verbinding en samenspel creëren tussen bewoners en gebruikers.

Samen met partners willen we goede gesprekken mogelijk maken over de stikstofproblematiek en nemen we waar nodig het initiatief. We willen oplossingen realiseren voor de knelpunten rond ammoniak, stank en de gezondheid van mens en dier. Onze eerste focus ligt op de voormalige LOG-gebieden Graspeel en Odiliapeel.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We blijven in gesprek met belanghebbenden over stikstof e.d.

Omdat het stikstofvraagstuk te groot is om als gemeente zelfstandig op te pakken, trekken we hierbij op met de regio, de provincie en het Rijk. We maken daarbij gebruik van gezamenlijke processen zoals NOVEX de Peel, het Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG) en de financiële mogelijkheden die daaruit voorkomen. Om de doelen voor het landelijk gebied uit te werken, en om opgaven en initiatieven te verbinden, gaan we een verkenning uitvoeren naar het opstarten van een integraal gebiedsproces voor het noordelijke deel van de Peel, oftewel De Noordelijke Peelpoort.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We zorgen voor een beleidsprogramma Landelijk Gebied

We hebben voorbereidingen gestart om te komen tot een Beleidsprogramma Transitie Landelijk Gebied, in lijn met het regionaal Ruimtelijk Voorstel. De gevraagde budgetten zijn in de begroting opgenomen en gaan we onder meer inzetten voor de verbetering van de uitvoeringsorganisatie op het thema Transitie Landelijk gebied.

Tijd

We blijven aangehaakt bij de landelijke, provinciale en regionale stikstofaanpak

We maken gebruik van gezamenlijke processen zoals NOVEX de Peel en het Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG) en de financiële mogelijkheden die daaruit voorkomen. En we zijn doorlopend in gesprek met omwonenden en ondernemers in het landelijk gebied.

Tijd

.

Uitvoeringsprogramma

Ja

We putten uit twee pilots voor meting en streefwaardebepaling van milieubelasting (geur en ammoniak). Daarbij benutten we de kennis uit de regio

Er heeft een mobiel meetstation in de Graspeel gestaan. In verband met onverklaarbare gemeten pieken ammoniak moeten we aan de hand van opgesteld advies een keuze maken of en hoe nieuwe metingen effectief kunnen bijdragen. Uit het advies moet ook naar voren komen welke aanpak bijdraagt aan reductie van hinderbeleving en verbetering van de gezondheid.

Tijd

Om de ervaren (geur)overlast beter in kaart te brengen en mogelijke oplossingen te verkennen wordt in samenwerking met het Louis Bolk Instituut een participatief belevingsonderzoek gestart.

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

7.5.1 Vanuit een geharmoniseerde begraafplaatsverordening willen we onze begraafplaatsen toekomstbestendig maken.

We onderzoeken de mogelijkheden om begraafplaatsen anders vorm te geven en in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. De trend is dat steeds minder mensen worden begraven en veel bestaande graven worden geruimd.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

In 2024 wordt een begin gemaakt met de herinrichting van de Udense begraafplaats die inspeelt op de veranderende tendensen

Deze herinrichting kan als model fungeren voor (het opstellen van een plan voor) herinrichting van de Schaijkse begraafplaats. Daarbij besteden we ook aandacht aan het versterken van groen op en rondom de gemeentelijke begraafplaatsen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat betekent dit financieel?

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Saldo van baten en lasten (A)	6.924	7.020	704	7.724	7.150	5.351
Saldo mutaties reserves (B)	-82	-82	10	-72	-937	0
Geraamd resultaat (A+B)	6.842	6.938	714	7.652	6.213	5.351

Dit programma laat een nadeel zien van € 0,7 miljoen. De hogere lasten komen vooral door een budgetverschuiving van € 0,5 miljoen voor de Erfgoeddeal van programma 5 naar dit programma. Daarnaast zijn specifieke uitkeringen ontvangen voor projecten binnen de klimaat- en energietransitie, zoals de Lokale aanpak isolatie (€ 1,5 miljoen) en het Soorten Management Plan (SMP, € 0,2 miljoen). Deze middelen zijn budgettair neutraal verwerkt. Voor een uitgebreide toelichting op de financiële afwijkingen en investeringskredieten wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage, onderdeel Financiële afwijkingen.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Inleiding

Dit programma gaat over ruimtelijke beleidsontwikkeling en de uitvoering daarvan. Het omvat omgevingsplannen, beleid op het gebied van wonen, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing. Ook grondexploitatie, de invoering van de Omgevingswet en vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) horen hierbij.

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- 8.1 Ruimtelijke ordening
- 8.2 Grondexploitatie (woningbouw)
- 8.3 Wonen en bouwen

Relevante ontwikkelingen

In 2025 is gewerkt aan de verdere uitvoering van de Omgevingswet. Dit vraagt om aanpassing van beleid en processen, maar ook om nauwere samenwerking met inwoners en partners. De inzet is om ruimtelijke initiatieven sneller en meer integraal te kunnen beoordelen, waarbij de thema's bodem, water en gezondheid nadrukkelijk richtinggevend zijn.

De druk op woningbouw en herontwikkeling blijft hoog. In 2025 zijn stappen gezet in de voorbereiding en uitvoering van meerdere woningbouwlocaties, waarbij nadruk ligt op betaalbaarheid, duurzaamheid en aansluiting bij de behoeften van verschillende doelgroepen. Ook is gewerkt aan het terugdringen van leegstand en herbestemming van bestaand vastgoed, in samenspraak met eigenaren en maatschappelijke organisaties.

Het Grondbedrijf heeft in 2025 voortgang geboekt met diverse grondexploitaties. Daarbij is ingezet op transparantie richting de raad, door zowel in het Meerjarenperspectief (MJP) als in de tussentijdse rapportage inzicht te geven in de stand van zaken en de financiële kaders. Bestuurlijke keuzes over nieuwe ontwikkellocaties en strategische aankopen vragen blijvende aandacht om het vestigingsklimaat en de leefkwaliteit in Maashorst te waarborgen.

Wat willen we bereiken?

8.1.1 Daadkrachtige ruimtelijke ontwikkeling

In de omgevingsvisie van Maashorst hebben we een beeld geschetst van de toekomst van onze gemeente. De omgevingsvisie gaat over de fysieke leefomgeving: alles wat we buiten zien, horen, ruiken of op een andere manier ervaren. In deze visie liggen onze ambities en beleidsdoelen vast voor de fysieke leefomgeving. Daarmee is het een overkoepelende visie.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We actualiseren de archeologische verwachtingskaarten

Omschrijving (toelichting)

We gebruiken nieuwe methodes waarmee we de te verwachte archeologische waarden beter kunnen voorspellen dan de huidige, verouderde kaarten. Door deze actualisatie zorgen we dat we bij ontwikkelingen gerichter archeologisch onderzoek kunnen laten uitvoeren. Zo maken we het voor inwoners en ontwikkelaars makkelijker om nieuwe ontwikkelingen voor elkaar te krijgen.

We zorgen er ook voor dat de archeologische verwachtingskaarten in het omgevingsplan verwerkt kunnen worden.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We stellen een ontwikkelperspectief op voor de kern Volkel

Omschrijving (toelichting)

Om invulling te geven aan de motie 'Ontwikkelperspectief Volkel' komen we uiterlijk begin 2025 met een voorstel hoe we hier invulling aan willen gaan geven. De kern Volkel wil, aldus de Dorpsraad Volkel, graag aan de slag met de leefbaarheid van de kern Volkel. Hiervoor bestaat al lange tijd de wens om een visie voor de kern Volkel te maken die ingaat op leefbaarheid, woningbouw, sociale cohesie, voorzieningenniveau enzovoort. Deze wens is ook onderdeel van het Kernen-CV Volkel.

Tijd

Tijd (toelichting)

Om tot uitvoering van het 'Ontwikkelperspectief Volkel' te komen was budget vereist. Dit was er begin 2025 niet. Ambtelijk is daarom, in de eerste helft van 2025, onderzocht hoe het benodigde budget tot stand kon komen binnen het "nieuw-voor-oud" principe. Hieruit is een financieel voorstel voortgekomen dat aan de raad is aangeboden ter besluitvorming in raadsvergadering van 25 september 2025. In het resterende deel van 2025 (november/december) is gestart met de uitvoerende werkzaamheden voor het 'Ontwikkelperspectief Volkel'.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

8.1.2 Implementatie van de Omgevingswet

We zorgen voor een soepele invoering van de Omgevingswet, die op 1 januari 2024 in werking is getreden. Daarbij nemen we alle aspecten van de fysieke leefomgeving mee. Onze speerpunten zijn: participatie in ruimtelijke processen, digitalisering, vereenvoudiging van processen en deregulering. Ook zetten we vervolgstappen in het 'Anders Werken', waarbij we vanuit een positieve houding initiatieven mogelijk maken.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Regels voor verbouwingen zijn versoepeld

Omschrijving (toelichting)

We zorgen voor een goede voorlichting vanuit de frontoffice en begeleiding vanuit omgevingsadviseurs om de initiatiefnemer wegwijs te maken in de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor verbouw.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We blijven 'Anders Werken'

Omschrijving (toelichting)

- We gaan vastgestelde omgevingsvisie uitwerken naar beleidsprogramma's.
- Vanuit het tijdelijk omgevingsplan bouwen we verder aan een casco-omgevingsplan (naar verwachting eind 2025 gereed) en daarna aan eerste definitief omgevingsplan, inclusief verordeningen en beleidsregels (eind 2031 moet het omgevingsplan gereed zijn).
- We gaan het nieuwe proces ruimtelijke initiatieven implementeren, evalueren en stroomlijnen. Het verloopt straks volledig digitaal.
- We voeren toezicht en handhaving uit zoals is voorgeschreven door de in werking getreden Wet Kwaliteitsborging.
- Het anders werken heeft vorm gekregen in onder meer de Intake- en Omgevingstafel. Die gaan we verder doorontwikkelen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

8.3.1 Een circulaire woonomgeving en circulaire woningbouw (projecten)

We hebben oog voor toekomstige generaties. We bouwen duurzaam en CO2-neutraal en creëren een leefbare en klimaatbestendige woonomgeving. Dat betekent dat we kansen pakken om onze groene identiteit te versterken. We borgen ruimtelijke kwaliteit en vergroten de circulariteit. Ook verkleinen we onze ecologische voetafdruk. Marktpartijen met wie we samenwerken dagen we uit om maatschappelijke meerwaarde en kwaliteit te leveren.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We stimuleren het bouwen van circulaire woonmilieus en woningbouw (projecten)

Omschrijving (toelichting)

We gaan actief aan de slag om biobased en circulair bouwen te stimuleren. In 2025 bepalen we ons ambitieniveau. Inmiddels hebben we in het voorjaar van 2025 dit vertaald naar een duurzaamheidsakkoord (samenwerkingsovereenkomst) dat we met de corporaties hebben gesloten.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Er is ruimte voor innovatie (vernieuwende initiatieven) op het gebied van levensloopbestendigheid en klimaatneutraal bouwen

Omschrijving (toelichting)

We sturen actief op innovatieve woningbouwinitiatieven op het gebied van levensloopbestendigheid en klimaatneutraal bouwen. We benutten kansen om circulariteit te vergroten en onze ecologische footprint te verkleinen. We zijn daarbij afhankelijk van initiatieven die we van buiten ontvangen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We onderzoeken de cultuurhistorische waarden binnen de gemeente Maashorst, met een voorstel tot bescherming

Omschrijving (toelichting)

We willen op gepaste wijze voor ons erfgoed zorgen. Dat doen we onder andere door het inventariseren van de cultuurhistorische waarden in de gemeente, die we verwerken in digitale kaarten. Als aanvulling op de inventarisatie en als start van het waarderen van cultuurhistorische elementen doorlopen we een participatietraject.

We vertalen de waardering naar beleid en gaan aan de slag met de borging in het omgevingsplan. Hier starten we in Q1 mee, en dit loopt het hele jaar door.

Daarnaast stellen we eisen op voor het aanwijzen van beeldbepalende panden in de gemeente, in verband met de mogelijkheden voor splitsing in het buitengebied.

Een ander onderdeel van het beschermen van de cultuurhistorische waarden in de gemeente is het behouden van kerkgebouwen. Zo behouden we niet alleen een mooi aanbod van kunst en cultuur, maar faciliteren we ook herbestemming van kerken.

Tijd

Tijd (toelichting)

De cultuurhistorische inventarisatie is afgerond, gedigitaliseerd en gedeeld.

Onder de Omgevingswet valt erfgoed onder Ruimtelijke kwaliteit. Het opstellen van beleid moet worden afgestemd met het opstellen van (gebiedsgerichte) omgevingsprogramma's. Daardoor kost het opstellen van beleid meer tijd en heeft dit voor vertraging op de planning gezorgd.

Het opstellen van uitvoeringsregels voor aanwijzing van panden met cultuurhistorische of beeldbepalende waarden loopt volgens planning en wordt afgestemd met het woonbeleid vanwege de mogelijkheden voor woningsplitsing.

Het beschermen van kerkgebouwen en facilitering van herbestemming van kerken is doorlopend en afhankelijk van het kerkgebouw.

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

8.3.2 Een meer gevarieerd en bijzonder woonaanbod per kern voor alle doelgroepen

We sturen op de kwaliteit van woningen én hun omgeving. De inwoner staat daarbij centraal. We noemen dat vraaggericht ontwikkelen en bouwen. We zetten in op beter gebruik van de bestaande woningvoorraad en op verbetering van onderdelen waarin de huidige voorraad nog niet of onvoldoende voorziet.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We professionaliseren de huisvesting van arbeidsmigranten in Maashorst

Omschrijving (toelichting)

We gaan het geactualiseerde 'beleid huisvesting van arbeidsmigranten' vaststellen en nemen hierbij de invoering van de omgevingswet en huidige ontwikkelingen mee.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We stimuleren bewonersinitiatieven en initiatieven voor de behoefte aan kleinschalige woningbouw voor onder meer jongeren en starters, (vitale) senioren en kwetsbare groepen

Omschrijving (toelichting)

Op basis van het 'Beleidsprogramma wonen en zorg' (ook wel woonzorgvisie genoemd) toetsen we woningbouwinitiatieven. Daarbij zijn we afhankelijk van woningbouwinitiatieven die we (hebben) ontvangen. We sturen ook hierop met onze actieve grondpolitiek.

Tijd

We stimuleren vraaggericht ontwikkelen en bouwen door ontwikkelende partijen

Omschrijving (toelichting)

In lijn met het 'Beleidsprogramma wonen en zorg' stimuleren we actief ontwikkelende partijen om vraaggericht te ontwikkelen en te bouwen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We verkennen nieuwe mogelijkheden voor woningsplitsing en zetten die indien gewenst om in nieuw beleid

Omschrijving (toelichting)

We onderzoeken de mogelijkheden hiervoor bij het nieuwe woonbeleid.

Tijd

Tijd (toelichting)

We vragen onze samenleving om input (participatie), dit kost tijd. Naar verwachting wordt het nieuwe woonbeleid in het eerste kwartaal van 2026 vastgesteld.

Uitvoeringsprogramma

Ja

We zetten de starterslening voort

Omschrijving (toelichting)

We volgen de ontwikkelingen op de woningmarkt om te bepalen of de huidige 'Verordening starterslening' nog steeds voldoet.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We zoeken naar nieuwe mogelijkheden voor specifieke doelgroepen, zoals mensen die zorg en wonen willen combineren

Omschrijving (toelichting)

Bij de vorming van nieuwe plannen houden we rekening met mogelijkheden voor specifieke doelgroepen. We sturen er actief op door initiatiefnemers daarop te attenderen. In 2025 hebben we in regionaal verband een woonzorganalyse uitgevoerd en werken we toe naar een regionale woonzorgprogrammering. Hierdoor hebben we meer inzicht in de opgave.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We gaan sommige woonwagenlocaties herinrichten en/of uitbreiden en bereiden een nieuwe locatie voor

Omschrijving (toelichting)

We gaan de twee bestaande woonwagenlocaties uitbreiden met in totaal drie standplaatsen. De Berkendonk gaan we herinrichten. Zo gaan we nieuwe bergingen plaatsen, waar nodig beplanting toevoegen en de begrenzing van standplaatsen herzien.

Voor 't Oliemeulen in Schaijk starten we de ruimtelijke procedure op om een standplaats te kunnen toevoegen. Om te voldoen aan de behoefte gaat de zoektocht naar een nieuwe locatie voor extra standplaatsen door.

Tijd

Tijd (toelichting)

Overeenkomst met woningcorporaties nog niet getekend. Daardoor start herinrichting Berkendonk later dit jaar / begin 2026. Opstarten ruimtelijke procedure 't Oliemeulen in 2026. Een potentiële locatie is ambtelijk gevonden, maar moet nog verder worden beoordeeld.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

8.3.3 Stevige groei van het aantal woningen

We willen dat alle inwoners en woningzoekenden die dat willen een plek vinden in onze gemeente. Dat vraagt vooral om een versnelling van de woningbouwproductie en in beperkte mate om nieuwe locaties. We bouwen passend en betaalbaar in elke kern, voor iedereen.

Bouwen voor de eigen behoefte (= de vraag naar nieuwe woningen vanuit onze inwoners) staat centraal. Een mogelijke groei bovenop die eigen behoefte faciliteren we eerst in de kern Uden. We willen gemiddeld 250 nieuwe woningen per jaar bouwen gedurende onze bestuursperiode.

Om de gewenste versnelling van woningbouw mogelijk te maken, kijken we buiten de bestaande kaders. We maken concrete afspraken met de woningcorporaties en dagen marktpartijen uit om met versnellingsmogelijkheden te komen. Daarbij voeren we een actiever grondbeleid dan in de vorige bestuursperiode en maken we optimaal gebruik van de beschikbare instrumenten.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Kansen in bestaand stedelijk gebied (herstructurering) en bestaand vastgoed benutten we beter

Omschrijving (toelichting)

We benutten kansen in bestaand stedelijk gebied en in bestaand vastgoed. Denk hierbij aan de gebiedsontwikkeling Kastanjeweg-Oost, herontwikkeling van de Pius X-kerk, herbestemming van het voormalige gemeentehuis in Zeeland en de gemeentewerf in Schaijk, en dergelijke.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Versnelling van het woningbouwprogramma realiseren we aan de hand van een versnellingsagenda

Omschrijving (toelichting)

We hebben al een versnellingsagenda opgesteld. Die is grotendeels uitgevoerd en waar nodig in de lijnorganisatie belegd. Jaarlijks streven we nog steeds naar het realiseren van (gemiddeld) 250 woningen (start bouw).

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Vrijkomende gemeentelijke panden zoals het voormalige gemeentehuis in Zeeland vormen we om naar (sociale) woningbouw

Omschrijving (toelichting)

De Gebiedsvisie Centrum Zeeland is vastgesteld. In de visie staat het ontwikkelperspectief voor het centrum en is de mogelijkheid opgenomen om in het voormalige gemeentehuis woningen (in het nieuwe deel) en een zorgcentrum (in het oude deel) te ontwikkelen. We hebben daarover al gesprekken met woningcorporatie Mooiland en het Initiatief Zorgcentrum. Daarin onderzoeken we wat er in het oude gemeentehuis Zeeland mogelijk is.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We maken versnellingsafspraken met corporaties, die we ook hebben opgenomen in de prestatieafspraken

Omschrijving (toelichting)

We hebben afspraken vastgelegd in onze samenwerkingsovereenkomsten (de zogenaamde prestatieafspraken) met woningcorporaties over versnelling van woningbouw. In 2025 starten we het proces om de (meerjarige) prestatieafspraken te actualiseren.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

We voeren actieve grondpolitiek met lef en beter gebruik van het beschikbare instrumentarium, zoals onteigening of de Wet Voorkeursrecht Gemeenten

Omschrijving (toelichting)

Voor het zomerreces 2025 is 'Wet regie versterking volkshuisvesting' aangenomen. Deze wet schrijft voor dat bij woningbouwplannen 67% gebouwd moet worden in het betaalbare segment tot € 405.000 vrij-op-naam (VON). Dit betekent dat het complexer wordt voor een ontwikkelaar om tot een financieel haalbaar en kwalitatief goed plan te komen. Dit vraagt om duidelijke kaders en meer creativiteit in projecten. Het is daarom nog harder nodig dat wij als gemeente actieve grondpolitiek gaan voeren.

Onder de Omgevingswet is de bevoegdheid voor onteigening bij de gemeenteraad gelegd. De onteigening van gronden kan de gemeente als gericht instrument inzetten om de woningbouwdoelstellingen met >67% betaalbaarheid te realiseren als de markt niet tot ontwikkeling over gaat.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

We zetten in op tijdelijke huisvesting

Omschrijving (toelichting)

We onderzoeken de haalbaarheid van diverse locaties voor tijdelijke/flexibele huisvesting. Daar waar mogelijkheden zijn, werken we concrete plannen uit.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Betaalbaar bouwen

Omschrijving (toelichting)

Om invulling te geven aan de motie 'Betaalbaar bouwen' komen we uiterlijk begin 2025 met een voorstel hoe we hier invulling aan willen geven. De strekking van de motie is een voorstel voor een 'out of the box'-onderzoek naar de mogelijkheden om minimaal 10 woningen te realiseren die betaalbaar zijn voor gezinnen met één modaal inkomen.

Tijd

Tijd (toelichting)

De motie is vertaald naar een onderzoeksvraag. We hebben in het najaar 2025 de opdracht verstrekt aan een onafhankelijk bureau. Inmiddels is het onderzoek opgestart we verwachten dat het onderzoek in het eerste kwartaal 2026 gereed is.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

8.3.4 Vitale, krachtige, inclusieve kernen en wijken

We willen dat onze inwoners kunnen vertrouwen op een sterke en zelfredzame gemeenschap, waarin zij zoveel mogelijk in hun eigen woonomgeving kunnen blijven wonen. Hiervoor is meer nodig dan alleen woningbouw. Daarom zetten we in op het behoud van goede voorzieningen in de centra van de kernen, want die vergroten de aantrekkingskracht. Daarnaast willen we kwetsbare gebieden versterken, zoals buurten, wijken en kernen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We faciliteren sterke en zelfredzame gemeenschappen, waarin inwoners zoveel mogelijk in hun eigen woonomgeving kunnen blijven wonen

Omschrijving (toelichting)

We zetten in op (behoud van) goede voorzieningen in de centra van de kernen. Daar reserveren we specifiek ruimte voor in de fase van planvorming. Woningbouwontwikkelingen moeten bijdragen aan een inclusieve

samenleving én ze moeten nieuwe energie en kracht geven aan bestaande wijken en kernen. Daar maken we afspraken over met de woningcorporaties.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat betekent dit financieel?

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Saldo van baten en lasten (A)	5.123	4.430	627	5.057	4.479	3.657
Saldo mutaties reserves (B)	-640	41	-661	-620	-240	770
Geraamd resultaat (A+B)	4.483	4.471	-34	4.437	4.239	4.427

Programma 8 laat een nagenoeg neutraal resultaat zien van € 34.000 negatief. De belangrijkste mutaties hebben betrekking op de implementatie van de Omgevingswet en de bijstelling van aanvragen voor omgevingsvergunningen. Er is een voordeel van € 0,4 miljoen, doordat middelen voor de uitvoering van de Omgevingswet zijn doorgeschoven naar latere jaren. Het aantal aanvragen voor omgevingsvergunningen blijft achter bij de verwachting, wat leidt tot een nadeel van € 0,4 miljoen. Daarnaast is de fondsbijdrage uit anterieure overeenkomsten gecorrigeerd op basis van het meerjarenperspectief 2025 van het grondbedrijf. De mutaties in de bijbehorende specifieke bestemmingsreserves waren te hoog opgenomen. Per saldo heeft dit geen effect op het resultaat van dit programma.

Voor een uitgebreide toelichting op de financiële afwijkingen en investeringskredieten wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage, onderdeel Financiële afwijkingen.

Programma 9 Bestuur en dienstverlening

Inleiding

Dit programma gaat over hoe wij de gemeente besturen, hoe we onze dienstverlening organiseren en hoe we participatie vormgeven. We willen als bestuur dichtbij onze inwoners staan: samen denken, samen doen. Onze dienstverlening en communicatie sluiten zoveel mogelijk aan bij de behoeften van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties.

We gaan actief in gesprek en betrekken inwoners en ondernemers bij beleid en projecten. Tegelijk ondersteunen we initiatieven vanuit de gemeenschap.

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- 9.1 Bestuur en dienstverlening
- 9.2 Telefonie, receptie en burgerzaken

Relevante ontwikkelingen

Aansluitend op de ontwikkelingen op het gebied van participatie, dienstverlening en regionale samenwerking die genoemd zijn in de begroting 2025, zijn de volgende zaken interessant om te benoemen:

- Na de vaststelling van het participatiebeleid in 2024 is in 2025 een start gemaakt met het maken van een participatieverordening, waar onder andere het uitdaagrecht een plek krijgt. Eind 2025 ligt de participatieverordening ter goedkeuring bij de raad.
- Op 29 oktober 2025 waren de landelijke verkiezingen. De uitkomst daarvan heeft wellicht invloed op de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2026.

Wat willen we bereiken?

9.1.1 Een bereikbaar bestuur

Als bestuur willen we bereikbaar en toegankelijk zijn voor onze inwoners. Bestuur en ambtelijke organisatie zijn zichtbaar en laten zien wat ze doen. Dat doen we via communicatie, maar vooral door aanwezig te zijn waar het gebeurt. In Maashorst is er, ambtelijk én bestuurlijk, een 'er-op-af'-mentaliteit.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Ambtenaren zijn als aanspreekpunt regelmatig zichtbaar in de wijk

Het is cruciaal om in contact te staan met onze inwoners, om middenin de maatschappij te staan. Er op af te gaan. Te luisteren naar onze inwoners en naar wat zij belangrijk vinden. Dat past bij een dienstverlenende en participatieve organisatie. In 2025 starten we trainingen om onze collega's te helpen het goede gesprek te voeren.

Tijd

Er is voor gekozen om geen specifieke trainingen te geven voor het voeren van het goede gesprek. Wel wordt hier structureel aandacht aan besteed in de 'stoomcursus participatie' en in de introductiebijeenkomsten voor nieuwe medewerkers.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Voor inwoners is het bestuur en wat zij doen zichtbaar

Uitgangspunt hiervoor zijn de positioneringsplannen van het college. We stellen de belangrijkste communicatieopgaven vast en brengen aan de hand daarvan focus aan.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Wat willen we bereiken?

9.1.2 Een intensieve en constructieve samenwerking in de regio

Ons hoofddoel is onderverdeeld in vier subdoelen:

- het versterken van de positie van Maashorst binnen de regio;
- het versterken van de positie van de regio op provinciaal en rijksniveau;
- het verbeteren van de dienstverlening voor onze inwoners door robuuste samenwerking in de regio;
- het gezamenlijk zoeken naar oplossingen voor schaarste.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

We hebben een prominente rol in de regionale samenwerkingsverbanden die belangrijk zijn voor het realiseren van onze ambities

Actieve deelname aan Regiodagen

Actieve deelname aan Regiodagen, zowel in de voorbereiding als in de uitvoering, over alle beleidsvelden die daar geagendeerd worden. Daarbij kiezen wij voor een ambtelijke en bestuurlijke trekkersrol voor die onderwerpen die bijdragen aan de speerpunten van het bestuursakkoord nu en de richtinggevende uitspraken in de kadernota voor de toekomst.

Actieve deelname aan regionale werkgroepen

Actieve deelname aan regionale werkgroepen (vanuit o.a. de Regionale Woondeal en IZA-transformatie) om wel oplossingen te krijgen voor vraagstukken van onze eigen inwoners zonder als gemeente zelfstandig een 'wiel te hoeven uitvinden' binnen de krapte van de arbeidsmarkt.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

9.1.3 Innovatieve en klantvriendelijke dienstverlening

Innovatieve en klantvriendelijke dienstverlening: in 2025 doen we dit door ons te richten op de thema's bereikbaarheid, digitalisering en klantgemak, innovatie, klantfeedback en houding en gedrag.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Bereikbaarheid: we willen dat onze inwoners ons gemakkelijk kunnen bereiken

We voeren het plan 'telefonische bereikbaarheid' uit en monitoren de stand van zaken.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Communicatie: we communiceren begrijpelijk voor iedereen

We schrijven op taalniveau B1, passend bij de schrijfstijl van Maashorst, beschreven in onze schrijfwijzer. Alle schrijvende collega's trainen we hierin. Daarnaast herschrijven we onze standaardbrieven en teksten op de website op basis van de schrijfstijl.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Digitalisering & klantgemak: implementatie persoonlijk portaal

Om onze inwoners meer inzicht te geven in de status van hun 'zaak' openen we in 2025 een persoonlijk portaal.

Tijd

Implementatie van het persoonlijk portaal heeft vertraging opgelopen, omdat de applicatie later is geleverd door de leverancier. Livegang staat nu gepland voor het eerste kwartaal van 2026.

Uitvoeringsprogramma

Ja

Innovatie: ontwikkeling digitale balie

We implementeren een nieuw kanaal: de digitale balie. Bij deze balie kunnen inwoners vanuit huis dezelfde dienstverlening ontvangen als aan de balie in het gemeentehuis.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Klantfeedback: verbreden van manieren van klantcontact

Op basis van input van inwoners opstellen van een kanaalstrategie en inventariseren mogelijkheden voor aanvullende kanalen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Houding & gedrag: dienstverlenend DNA van alle collega's ontwikkelen

Via onder andere een hostmanshiptraject leiden we medewerkers op om te handelen vanuit onze dienstverleningsuitgangspunten en kernwaarden.

Tijd

We herijken de hostmanship-aanpak en willen meer aansluiten bij lopende programma's en projecten. De eerste training volgens de nieuwe aanpak start in het eerste kwartaal van 2026. Ondertussen is het delen van het dienstverlenend en participatief DNA onderdeel van het introductieprogramma voor nieuwe medewerkers.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

9.1.4 Samen denken, samen doen: toewerken naar een participatieve gemeente

We willen een participatieve gemeente worden die:

- luistert naar wat inwoners zeggen over hun omgeving;
- inwoners actief betreft bij plannen en beslissingen;
- denkt in kansen en actief meedoet met ideeën uit de gemeente;
- plannen en beleid maakt samen met inwoners, verenigingen, bedrijven en maatschappelijke organisaties;
- inwoners helpt hun omgeving mooi, schoon en veilig te houden.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Actief inzetten digitale participatiekanaal 'Maashorst aan het woord'

Participatie is maatwerk. In sommige situaties is het effectief om ook op een digitale manier inwoners te betrekken bij plannen en beleid. Gelet op de digitalisering en de specifieke wensen en behoeftes van inwoners, gaan we deze vorm meer inzetten. Daarnaast proberen we nieuwe vormen van participatie uit in het belang van zowel de inwoners als de gemeente.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Trainingsprogramma maken collega's Maashorst

Participatie is een vaardigheid. Om zo goed mogelijk te kunnen participeren, zijn kennis en ervaring nodig. We trainen collegeleden, projectleiders, beleidsadviseurs en andere collega's in participatief denken en werken.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Evaluatie Maashorstfonds

Evaluatie functioneren Maashorstfonds en doorkijk benodigde middelen voor periode vanaf 2026.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Faciliteren en stimuleren inwonersinitiatieven in alle kernen

Door onder andere het uitvoeren van de samenwerkafspraken met inwonersplatforms, door het houden van subsidiespreekuren en door bij te dragen aan de uitvoering van de KernenCV's.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Leren en continu verbeteren

Evalueren is een vast onderdeel van onze participatieaanpak. Op basis daarvan leren we en verbeteren we onze processen. Hierbij betrekken we uiteraard onze inwoners.

Tijd

Meerdere participatieprocessen zijn geëvalueerd. Hier zijn ook tientallen deelnemers/inwoners bij betrokken. Het borgen en verder verbeteren van het evaluatieproces in de organisatie verdient ook in 2026 aandacht.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Doorontwikkeling van participatie in de kern Uden

We ontwikkelen participatievormen-op-maat. Dit doen we samen met professionele partners die in de wijken actief zijn en natuurlijk ook samen met de inwoners. Ook in Uden sluiten we hierbij aan op het beleid 'sterke sociale basis'.

Tijd

In de kern Uden zijn inmiddels enkele inwonersplatforms actief. Enkele bewonersgroepen overwegen om een inwonersplatform op te richten of zijn daarmee bezig. In de raadsinformatieavonden van 4 september en 2 oktober is de raad op de hoogte gebracht van de wisselwerking tussen de ontwikkeling van deze participatievormen en de doorontwikkeling van de sterke sociale basis. Bij zowel de participatieontwikkeling in de kern Uden als de ontwikkeling van sterke sociale basis zijn nog extra stappen te maken.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

9.2.1 Aanpak adreskwaliteit en integrale benadering briefadres

We willen meer zicht krijgen op adresfraude en op de financiële en/of sociale problemen van onze inwoners. Daarnaast willen we inwoners meer maatwerk bieden, onder andere door intern en extern samen te werken.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Vooraf adresonderzoek op basis van risico-signalen

Door de ontwikkeling van de Wet Landelijke Aanpak Adreskwaliteit werken wij op basis van vastgestelde risicosignalen. We onderzoeken proactief op locatie een adres om adresfraude te voorkomen en om meer inzicht te krijgen in eventuele zorgelijke situaties achter de voordeur.

Wij sluiten aan bij het LIO om integraal samen te werken met diverse teams en de politie aan fraude, ondermijning en eventuele andere sociale problematiek. De netwerkpartners brengen signalen in bij het LIO en dit wordt vanuit de diverse disciplines bekeken. Als er sprake is van inconsistenties starten we een adresonderzoek op en wordt het adres integraal bezocht.

We nemen deel aan de projecten Vitalisering recreatieparken en het Project arbeidsmigranten.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Kwetsbare inwoners oplossingen op maat bieden

Door de toename van kwetsbare doelgroepen in de samenleving en de landelijke aandacht voor deze groepen als het gaat om hun briefadres, volgen wij de wet Basisregistratie Personen en bieden wij maatwerk. In samenwerking met externe partners, interne gerelateerde dienstverleners en de klant kijken we wat een passende oplossing kan zijn voor financiële en/of sociale problematiek in combinatie met het ontbreken van een vaste verblijfplaats.

We sluiten aan bij integrale overleggen waarin we de problematische casussen anoniem bespreken. Bij die overleggen zijn zowel interne collega's als externe partners aangesloten, zoals bemoeizorg, GGD en de woningcorporaties.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

9.2.2 Een open en transparant verkiezingsproces

We willen de kwaliteit van het verkiezingsproces verbeteren en het proces makkelijker maken.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Wet kwaliteitsbevordering uitvoering verkiezingsproces implementeren

Als deze wet wordt aangenomen, gaan we uitvoering geven aan de daarin opgenomen wijzigingen. Daarnaast gaan we in samenwerking met andere organisatie(s) extra aandacht schenken aan behoud en verbetering van de toegankelijkheid van de stembureaus en aan de bezetting van een stembureau, zodat deze een afspiegeling is van de samenleving waarin iedereen zichzelf herkent. We stimuleren de inclusiviteit van stembureaus door de inzet van prokkelduo's. Ook is de digitale aanvraag van een kiezerspas, volmachtbewijs en vervangende stempas mogelijk.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

9.2.3 Goede dienstverlening reisdocumenten en rijbewijzen

Ons doel is om maatregelen te nemen die de dienstverlening aan onze inwoners verbeteren en laten aansluiten bij hun behoeften.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Waardedocumenten kosteloos thuis laten bezorgen.

Dit voldoet aan een behoefte van onze inwoners. Daarnaast vermindert dit de druk op de medewerkers aan de receptie.

Tijd

Er is gezocht naar een manier om deze dienst budgettair neutraal aan te bieden. Daarvoor is onderzocht of er gebruik gemaakt kan worden van een geautomatiseerde kluis. Dit blijkt niet mogelijk. Omdat we het thuisbezorgen toch mogelijk willen maken, wordt onderzocht welke kosten we hiervoor in rekening gaan brengen.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat betekent dit financieel?

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Saldo van baten en lasten (A)	4.160	4.099	-194	3.905	4.991	4.470
Saldo mutaties reserves (B)	0	0	0	0	-120	-343
Geraamd resultaat (A+B)	4.160	4.099	-194	3.905	4.871	4.127

Het voordeel binnen dit programma wordt deels veroorzaakt door extra baten uit leges voor huwelijken en reisdocumenten. Voor een uitgebreide toelichting op de financiële afwijkingen en investeringskredieten wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage, onderdeel Financiële afwijkingen.

Programma 10 Bedrijfsvoering en inkomsten

Inleiding

Dit programma gaat over de bedrijfsvoering en financiële basis van de gemeente. We werken aan gezonde financiën, een wendbare organisatie en betrouwbare informatievoorziening. Daarmee zorgen we voor goede dienstverlening aan inwoners en ondernemers én voor een moderne werkomgeving voor onze medewerkers. Een solide financieel beleid is nodig om de doelstellingen uit het bestuursakkoord nu en in de toekomst te realiseren.

Dit programma bestaat uit de volgende taakvelden:

- 10.1 Overhead
- 10.2 Treasury
- 10.3 Belastinginkomsten
- 10.4 Gemeentefonds

Relevante ontwikkelingen

Het financiële beeld is aanzienlijk verbeterd ten opzichte van de programmabegroting 2025. Door een behoudend financieel beleid ('nieuw voor oud'), de maatregelen uit de watervalmethode en de positieve effecten van de meicirculaire en de beleidsarme septembercirculaire, ontstaat in deze tweede tussentijdse rapportage een aanzienlijk voordeel.

De gevolgen hiervan voor ons meerjarenperspectief zijn in hoofdlijnen toegelicht in het hoofdstuk 'Financieel perspectief'. Voor 2026 en verder zijn de effecten van beide circulaires verwerkt in de meerjarenraming en begrotingswijzigingen. Dit geeft een actueel beeld waarin de begroting in 2029 sluitend is.

Wat willen we bereiken?

10.1.1 Een stevig fundament voor gemeente Maashorst als organisatie

Huisvesting die voldoet aan de eisen en wensen van een moderne organisatie.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Routekaart verduurzaming

In 2025 gaan we ons voorbereiden op de uitvoering van de verduurzaming van de overige gebouwen vanaf 2026. Dit is opgenomen in taakveld 7.4 Duurzaamheid. Het onderhoud van de gebouwen is beschreven in de Paragraaf Kapitaalgoederen, onderdeel Gebouwen.

In het eerste kwartaal van 2024 zijn alle MeerJarenOnderhoudsPlannen (MJOP's) van de gemeentelijke onroerende zaken geactualiseerd, samengevoegd tot één MJOP Maashorst en behandeld in de raadsvergadering van 4 april 2024. Sinds deze actualisatie werken we aan een lijst van erkende maatregelen en opstelling van duurzaamheidsplannen voor de gemeente Maashorst. Deze voegen we toe aan het MJOP, zodat er een DMJOP ontstaat: een Duurzaam MeerJarenOnderhoudsPlan. In 2025 stemmen we het complete uitvoeringsplan MJOP en het uitvoeringsplan verduurzaming op elkaar af en starten we met de voorbereiding van de eerste projecten die we willen uitvoeren in 2026.

In het vierde kwartaal van 2024 gaan we het Meerjareninventarisplan (MJIP) voor de gemeentelijke inventaris actualiseren en voorleggen aan de gemeenteraad. In 2025 gaan we dan het uitvoeringsplan MJIP realiseren en uitvoeren.

Tijd

Conform het uitvoeringsplan Verduurzaming Gebouwde Omgeving (juni 2023) zijn er meerdere actielijnen gericht op het verduurzamen van gebouwen:

- **Actielijn 12** gaat over het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed (vastgoed in eigendom van de gemeente).
- **Actielijn 13** richt zich op het verduurzamen van maatschappelijk vastgoed dat geen eigendom is van de gemeente Maashorst.

De voortgang op VAF verloopt volgens planning en sluit aan bij actielijn 12.

Actielijn 13 - Klimaat & Energie:

In 2025 is gestart met het in kaart brengen van gebouwen met een maatschappelijke functie. Ook zijn de bestaande subsidiemogelijkheden voor verduurzaming onderzocht. In datzelfde jaar starten we met het opstellen van de eerste twee wijkuitvoeringsplannen, waarin deze gebouwen mogelijk worden meegenomen.

De eigenaren van deze gebouwen worden in 2026 betrokken bij de participatie rondom de uitwerking van het warmteprogramma. Dan wordt ook verder uitgewerkt hoe de gemeente hen hierbij kan ondersteunen.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

10.1.2 Een toekomstbestendige organisatie

Bij gemeente Maashorst past een robuuste organisatie die klaar is voor de toekomst. De basis van deze organisatie bestaat uit vijf kernwaarden: ondernemend & lef, eigenaarschap, omgevingsbewust, samen en open. De komende jaren bouwen we verder aan een organisatie die voldoet aan die kernwaarden.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Verder bouwen aan de organisatie, met een programma organisatieontwikkeling

In 2025 bouwen we verder aan de ontwikkeling van onze organisatie. In 2025 en 2026 investeren we bovendien extra om de schaa sprong te maken en de veranderende positie van de gemeente op regionaal en landelijk niveau in te nemen. Dit doen we vanuit het programma organisatieontwikkeling. Daarmee geven we een impuls aan de groei van onze professionele organisatie. De programmatische aanpak zorgt er bovendien voor dat we in samenhang werken aan verschillende ontwikkelinitiatieven. Een professionele werkcultuur waarin we werken vanuit onze kernwaarden is een belangrijke pijler in dit programma. We werken met diverse betrokken collega's samen en dragen gezamenlijk zorg voor inbedding van de kernwaarden in onder andere onze HR-instrumenten.

Tijd

De eerste stappen zijn gezet en binnen de kaders van het programma Organisatieontwikkeling zijn de eerste mijlpalen bereikt. Voor de veranderende positie van Maashorst geven we richting met strategische functies, programmamanagement en teamontwikkelplannen, zodat we verder kunnen bouwen aan de toekomst van Maashorst.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

10.1.3 We zijn een aantrekkelijke werkgever waar mensen graag werken en de ruimte krijgen om hun talenten te ontwikkelen

Iedereen die bij gemeente Maashorst komt werken, staat aan het begin van een reis. Deze reis begint bij de werving van het personeelslid en eindigt bij de uitdiensttreding. De volgende vier elementen vormen de basis van onze visie op de reis van medewerkers en het werken bij gemeente Maashorst:

- het vinden en werven van nieuwe collega's, die we met een onboardingprogramma een goede start geven in onze organisatie;
- het vinden van je draai binnen de functie en het ontwikkelen van je talenten;
- fluitend naar je werk én weer blij naar huis gaan;
- tevreden doorstromen naar je volgende bestemming.

Onze medewerkers zijn net zo verschillend als de inwoners van Maashorst. We willen een organisatie zijn waarin je jezelf kunt zijn, waarin je mag leren en wordt gewaardeerd. We voeren open gesprekken met leidinggevenden over plannen en twijfels. En we nemen verantwoordelijkheid voor ons werk.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Visie leren en ontwikkelen

We starten een project om te komen tot een afgestemde visie op leren en ontwikkelen in onze organisatie. In dat project brengen we bestaande initiatieven en nieuw aanbod samen in een organisatiebrede academie en borgen we een duurzaam leer- en ontwikkelbeleid en aanbod.

Tijd

Wat willen we bereiken?

10.1.4 Een veilige, moderne en klantvriendelijke informatievoorziening

Een veilige, moderne en klantvriendelijke informatievoorziening, waarin de informatie- en privacybeveiliging op orde is en de continuïteit is geborgd.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Realisatie en opvolging risicoanalyse informatieveiligheid

Met de toename van digitalisering neemt ook het risico toe van informatieveiligheid. Een belangrijke factor hierin is het menselijk handelen. Digitale veiligheid raakt in de kern ook de kwaliteit en de continuïteit van onze dienstverlening. Daarmee is blijvend investeren in informatieveiligheid geen luxe maar noodzaak.

De komende jaren investeren wij in bewustwording van onze medewerkers en van onze inwoners. Want als we digitale diensten leveren, moeten ook inwoners zich bewust zijn van de risico's. Samen houden we onze (digitale) dienstverlening veilig en betrouwbaar.

Daarnaast is het actueel houden van de fysieke en technische informatiebeveiliging een randvoorwaarde om de cyberveiligheid van onze dienstverlening te borgen.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Ja

Data-gedreven werken

Data-gedreven werken biedt de gemeente de kans om beslissingen te nemen op basis van feiten. Dat helpt ons om efficiënter en effectiever onze diensten te verlenen aan onze inwoners. We gaan daarom aan de slag met ontwikkeling van een visie rond data-gedreven werken en ontwikkeling van concrete plannen om data-gedreven werken verder door te ontwikkelen en te integreren in onze dienstverlening.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

10.2.1 Een financieel gezonde gemeente

De gemeente Maashorst is ambitieus en zet de financiën maximaal in om die ambities te realiseren. We doen wat nodig is. Een belangrijk uitgangspunt is dat de financiën structureel op orde blijven.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Om te kunnen sturen op de financiën werken we met een aantal prestatie indicatoren (PI's)

Deze PI's hebben we ondergebracht in drie pijlers, namelijk: 'Dekking', 'Risicomanagement' en 'Financiering'. We hebben onze financiële strategie vastgelegd in de paragrafen 'weerstandsvermogen en risicobeheersing' en 'financiering'. De vastgestelde streefwaarden bij de PI's monitoren we en we doen voorstellen tot bijsturing als daar aanleiding toe is.

Tijd

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat willen we bereiken?

10.3.1 De heffingen zijn kostendekkend

We streven naar 100% kostendekkendheid, zoals wettelijk is toegestaan en zoals is opgenomen in ons bestuursakkoord.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Kostendekkendheidsonderzoek en impactanalyse afronden voor de leges op het gebied van de Omgevingswet

Op het gebied van belastingen zijn er geen veranderingen. De belastingsamenwerking Oost-Brabant onderzoekt de mogelijkheden van uitbreiding (schaalvergroting) met gemeenten en/of waterschappen. De belangrijkste redenen zijn kostenbesparing en behoud van kwaliteit met betrekking tot de belastingheffing. Met betrekking tot leges (bedragen die in rekening worden gebracht door de gemeente voor geleverde diensten zoals een rijbewijs) worden de processen doorgelicht en wordt gekeken of deze kostendekkend zijn.

Tijd

Kostendekkendheidsonderzoek wordt uitgevoerd. Wijzigingen/aanpassingen worden geïmplementeerd in de eerstvolgende legesverordening.

Uitvoeringsprogramma

Nee

Wat betekent dit financieel?

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Saldo van baten en lasten (A)	-119.753	-123.429	-3.186	-126.615	-124.626	-116.959
Saldo mutaties reserves (B)	-6.475	-4.493	2.000	-2.493	3.037	-3.010
Geraamd resultaat (A+B)	-126.228	-127.922	-1.186	-129.108	-121.589	-119.969

Het programma laat een voordelig resultaat van € 1,2 miljoen zien. Dit voordeel is grotendeels incidenteel van aard en wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende ontwikkelingen:

1. Organisatieontwikkeling (€ 2,0 miljoen voordelig): In 2025 hebben we de eerste stappen gezet die bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de organisatie. Daarvoor is een aantal opdrachten geformuleerd, die in 2026-2028 worden uitgewerkt en gerealiseerd, en die moeten leiden tot een meer wendbare organisatie. Ook worden momenteel teamontwikkelplannen samengesteld die hieraan bijdragen. De voorbereidingsuren en de voorbereidingskosten zijn gedekt in de reguliere begroting. De uitvoering van de diverse opdrachten en de teamontwikkeling zijn voor een deel noodgedwongen in tijd opgeschoven door de krapte op de arbeidsmarkt, waardoor vacatures niet of moeilijk konden worden ingevuld. Ook hierdoor zijn de middelen nog niet uitgegeven, zodat het geraamde budget voor organisatieontwikkeling moet opschuiven. Voorgesteld wordt de middelen die voor 2025 en 2026 beschikbaar zijn gesteld (2 keer € 2 miljoen) te reserveren in een nieuwe bestemmingsreserve. Op deze manier blijven deze flexibel beschikbaar om alle beoogde ontwikkelingen te kunnen realiseren. Daarbij wordt zorgvuldig gekeken naar de specifieke ontwikkelbehoefte van ieder team om het gewenste niveau te bereiken. Jaarlijks zullen we bij de 2^e tussentijdse rapportage verantwoorden welke gelden zijn aangewend.
2. Renteresultaat (€ 834.000 voordelig): dit voordeel ontstaat door doorgeschoven investeringen, waardoor minder rente- en kapitaallasten zijn gemaakt.
3. Tijdelijke verhuur en huisvesting Oekraïners (€ 238.000 voordelig): extra huuropbrengsten door tijdelijke verhuur van panden en de inzet van gemeentelijk vastgoed voor opvang.
4. Werkplek van de Toekomst (€ 312.000 voordelig): het programma is tijdelijk getemporiseerd, waardoor financiële ruimte is gecreëerd voor de uitvoering van plannen in 2026.
5. Bijstelling salarissen (€ 246.000 nadelig): nadeel door technische aanpassingen in de salarisbegroting, waaronder het verwerken van de cao-stijging en functiewijzigingen.

Voor een uitgebreide toelichting op de financiële afwijkingen en investeringskredieten wordt verwezen naar het hoofdstuk Financiële voortgangsrapportage, onderdeel Financiële afwijkingen.

Voortgang grote projecten 2025

Stoplichtenrapportage grote projecten (tijd, geld, risico)

Grote projecten en investeringskredieten

Op verzoek van de raad is in de herijkte financiële verordening 2025, artikel 1, een nieuwe definitie van 'grote projecten' opgenomen. In deze rapportage gebruiken we nog de oude definitie. Deze sluit aan bij de investeringskredieten in de programmabegroting 2025, omdat we in de tweede tussentijdse rapportage hierover verantwoording afleggen. In 2026 toetst het college de lopende investeringskredieten aan de nieuwe criteria. De resultaten worden via de reguliere planning- en controlcyclus (P&C-cyclus) aan de raad voorgelegd.

Investeringskredieten van meer dan € 1 miljoen

Voor elk project met een huidig investeringskrediet van meer dan € 1 miljoen geven we een toelichting op de voortgang. Dit gebeurt met een stoplichtenrapportage op drie onderdelen: planning, budget en risico. Als een van deze onderdelen op oranje of rood staat, wordt dit kort toegelicht.

Tijd: planning, verloopt het project volgens de laatst vastgestelde tijdsplanning?

- conform planning
- langzamer dan planning
- project nog niet gestart

Geld: budget, zijn de inkomsten/uitgaven volgens het geraamde budget?

- conform budget of inkomsten hoger/uitgaven lager (positief resultaat) dan budget
- inkomsten lager/uitgaven hoger (negatief resultaat) dan budget

Risico's; wat zijn risico's tijdens het project? Hierbij beoordelen we de impact van het risico en de kans dat het risico zich voordoet.

- lage kans en weinig impact
- grote kans en weinig impact / lage kans en veel impact
- grote kans en veel impact

Om de grote projecten beter te duiden, zijn per taakveld de taken en belangrijkste doelen uit de begroting 2025 opgenomen.

Wat willen we bereiken?

2.1 Projecten Verkeer en Vervoer

Omschrijving (toelichting)

Dit taakveld omvat verkeer (inclusief voetgangers), vervoer van personen en goederen, en de aanleg en het onderhoud van infrastructuur en openbare verlichting.

Wat willen we bereiken met de projecten binnen deze taakveld?

- Alle kernen goed bereikbaar houden en waar mogelijk bereikbaarheid verbeteren voor voetgangers, fietsers en OV.
- Streven naar nul verkeersslachtoffers, met extra aandacht voor kwetsbare weggebruikers.
- Vermijden van combinaties zwaar verkeer met fietsers en voetgangers.
- Vergroten verkeersveiligheid rond scholen, schoolroutes en sportverenigingen.
- Verminderen autogebruik; stimuleren van fietsen en wandelen voor milieu en gezondheid.
- Kwaliteit van het wegennet bewaken en door onderhoud de leefomgeving verbeteren.

Hieronder worden de projecten toegelicht met een huidig investeringskrediet van meer dan € 1 miljoen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Doorstroming N264 verbeteren

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/ investering	investeringskrediet huidig jaar	restant eind 2024	prognose eind 2025
Doorstroming N264 verbeteren	€ 3.556.000	€ 1.885.928	€ 0

Provinciaal project voor de ombouw van 3 rotondes (Wilhelminastraat, Karrevracht en Velmolenweg) naar kruisingen.

Tijd

Geld

Risico

Investerings en elementenverhardingen 2022

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/ investering	investeringskrediet huidig jaar	restant eind 2024	prognose eind 2025
Investerings en elementverhardingen 2022	€ 1.589.069	€ 1.369.741	€ 1.300.000

Reconstructie Zeelandsedreef en Schaijkseweg , Helstraat en gedeelte Heijtmorgen.

Tijd

Geld

Risico

Rehabilitatie Hoevenseveld fase 3

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/ investering	investeringskrediet huidig jaar	restant eind 2024	prognose eind 2025
Rehabilitatie Hoevenseveld fase 3	€ 2.788.934	€ 2.612.196	€ 2.250.000

Herinrichting van de wijk Hoevenseveld, fase 3, waarbij de openbare ruimte volledig wordt vernieuwd.

Tijd

Tijd (toelichting)

De voorbereiding loopt trager dan verwacht. Hierdoor zullen de herinrichtingswerkzaamheden ook later starten. De planning voor start werk is nu maart 2026.

Geld

Risico

Rehabilitatie Krijten/Stoffels/Hurk/Stadrijk

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/ investering	investeringskrediet huidig jaar	restant eind 2024	prognose eind 2025
Rehabilitatie Krijten/ Stoffels/ Hurk/ Stadrijk	€ 2.491.914	€ 2.276.490	€ 1.300.000

Het project omvat het vernieuwen van de verhardingen in de straten Hurk, Stadrijk Stoffels en Krijten.

Tijd

Geld

Risico

Rehabilitatie Schutsboomstraat

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/ investering	investeringskrediet huidig jaar	restant eind 2024	prognose eind 2025
Rehabilitatie Schutsboomstraat	€ 2.008.288	€ 1.613.903	€ 1.500.000

De complete openbare ruimte van de Schutsboomstraat wordt vernieuwd en samen met de belanghebbenden ingericht.

Tijd

Geld

Risico

Rehabilitatie Violierstraat

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/investering	investeringskrediet huidig jaar	restant eind 2024	prognose eind 2025
Rehabilitatie Violierstraat (incl. 2 rotondes busstation en incl. riolering)	€ 3.671.939	€ 3.334.576	€ 2.398.000

De Violierstraat, inclusief drie bijbehorende rotondes, wordt opnieuw ingericht. Hierbij wordt ook de riolering en de groenvoorziening meegenomen.

Tijd

Geld

Risico

Snelfietsroute De Corridor

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/ investering	investeringskrediet huidig jaar	restant eind 2024	prognose eind 2025
Snelfietsroute de Corridor	€ 2.842.900	€ 1.187.277	€ 1.000.000

Het project is de aanleg van een snelfietsroute tussen Veghel en Uden en tussen Nistelrode en Uden.

Tijd

Geld

Risico

Verlengde Noordlaan met bijkomende werkzaamheden

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/ investering	investeringskrediet huidig jaar	restant eind 2024	prognose eind 2025
Verlengde Noordlaan met bijkomende werkzaamheden	€ 2.621.425	€ 2.008.621	€ 1.000.000

Aanleg Verlengde Noordlaan tussen Beukenlaan en N264.

Tijd

Tijd (toelichting)

Door uitloop nutswerkzaamheden is vertraging opgetreden en worden hiervoor tijdelijke maatregelen genomen.

Geld

Geld (toelichting)

Voor extra middelen is een separaat raadsvoorstel (Raad 25-09-2025) opgesteld.

Risico

Vervanging Armaturen openbare verlichting 2023 en 2025

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/investering	investeringskrediet huidig jaar	restant restant 2024	prognose eind 2025
Vervanging armaturen openbare verlichting	€ 1.902.496	€ 179.643	€ 8.000

Het project bestaat uit het vervangen van conventionele verlichting en verlichting met retrofit-oplossingen door energiezuinige ledverlichting. En het vervangen van 1e generatie ledverlichting in het buitengebied waarvan delen uitgevallen zijn, waardoor het verlichtingsniveau niet meer voldoende is.

Tijd

Geld

Risico

Wat willen we bereiken?

5.2 Projecten Sportaccommodaties

Omschrijving (toelichting)

Dit taakveld omvat de aanleg, het beheer en het onderhoud van accommodaties voor sportbeoefening, zoals sporthallen, groene velden, kunstgrasvelden en sportterreinen.

Wat willen we bereiken met de projecten binnen dit taakveld?

- Zorgen dat het aanbod van sportvoorzieningen aansluit bij de behoeften van aanbieders en deelnemers.
- Sportvoorzieningen inzetten ter ondersteuning van vitaal ouder worden.
- Bijdragen aan de mentale gezondheid van inwoners.
- Versterken van de sociale basis door sport en bewegen

Hieronder worden de projecten toegelicht met een huidig investeringskrediet van meer dan € 1 miljoen.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Red Sox herhuisvesting

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/ investering	investeringskrediet huidig jaar	restant ultimo 2024	prognose eind 2025
Red Sox herhuisvesting	€ 2.050.000	€ 1.893.007	1.835.000

Realisatie van een tijdelijk honk- en softbalveld (10 jaar) op de locatie Kruisweg in Uden.

Tijd

Tijd (toelichting)

Het project is vertraagd door de aanwezigheid van marterachtigen (dassen) in het gebied. Voor de locatie aan de Kruisweg zijn de onderzoeken afgerond. Er is compensatie nodig en benodigde gronden daarvoor zijn niet beschikbaar. In het voorjaar van 2025 is gestart te onderzoeken of mogelijk een locatie aan de Ariekeesweg geschikt is om de sportvereniging te vestigen. Ook daar is uit een eerste onderzoek voor flora en fauna gebleken dat aanvullend onderzoek naar uilen en marterachtigen (dassen) nodig is. Onderzoek naar de exacte aanwezigheid en populatie duurt tot de zomer van 2026. Daarna moet worden onderzocht of compensatie nodig en mogelijk is en wat de kosten daarvan zijn. Als dat nodig en mogelijk is, moet een omgevingsvergunning natuur

bij de provincie worden gevraagd. Als deze is verkregen zullen de compensatiemaatregelen naar alle waarschijnlijkheid voorafgaand aan de uitvoering moeten gaan plaatsvinden. De vertraging is daarmee aanzienlijk.

Geld

Geld (toelichting)

Met de meest recente inzichten van de waarde van compensatiegronden is het vestigen van de sportvereniging aan de Kruisweg niet realistisch binnen het beschikbare krediet. Voor de locatie Ariekesweg zijn eerst de onderzoeksresultaten van het vervolgonderzoek flora- en fauna nodig. Deze kunnen daarin bepalend zijn.

Risico

Risico (toelichting)

De haalbaarheid is met het risico geld voor de locatie Kruisweg niet mogelijk. Voor de locatie Ariekesweg is dat nog niet duidelijk. Wel duidelijk is dat beide trajecten enorm vertragen t.o.v. wat oorspronkelijk is beoogd.

Sport en Spel Reek

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/investering	investeringskrediet huidig jaar	restant ultimo 2024	prognose eind 2025
Sport en Spel Reek	€ 3.920.000	€ 4.421.181	€ 197.650

Betreft investeringskrediet inclusief investeringssubsidie voor de bouw van het sportcomplex Sport en Spel Reek. De investeringssubsidie is uitgekeerd aan de stichting, die opdrachtgever is van de bouw.

Tijd

Tijd (toelichting)

De geplande oplevering (eind november) wordt niet gehaald. De oplevering staat nu gepland eind januari. Na de oplevering wordt gestart met de verdere invulling/aanpassing van de openbare ruimte.

Geld

Risico

Wat willen we bereiken?

7.2 Projecten riolering

Omschrijving (toelichting)

Dit taakveld gaat over de afvoer van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater. In het buitengebied wordt afvalwater via pompen naar het riool in de bebouwde kom geleid.

Wat willen we bereiken met de projecten binnen dit taakveld?

- Zorgen voor veilige en gezonde afvoer van afval- en hemelwater.
- Opsporen en afsluiten van verboden regenwateraansluitingen.
- Alleen effectieve en betaalbare maatregelen uitvoeren.
- Toepassen van 'waterneutraal ontwikkelen'
- Regenwater lokaal opvangen, bergen en laten infiltreren om overlast en klimaatproblemen te beperken.

De projecten met een oorspronkelijk krediet van meer dan € 1 miljoen worden hieronder toegelicht.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Diverse locaties vervanging/relinen riolering

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/ investering	investeringskrediet huidig jaar	restant eind 2024	prognose eind 2025
Diverse locaties vervanging/ relinen riolering	€ 1.644.540	€ 1.227.205	€ 1.220.000

Dit krediet wordt gebruikt voor het vervangen en relinen van hoofdriolering op diverse locaties.

Tijd

Tijd (toelichting)

We wachten op de voortgang van het project Moleneind fase 1. Als dit gereed is kunnen we het werk uitvoeren.

Geld

Risico

Gemalen, drukriolering en IBA's

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/investering	investeringskrediet huidig jaar	restant eind 2024	prognose eind 2025
Gemalen, drukriolering en IBA's	€ 1.040.000	€ 1.040.000	€ 990.000

Het project omvat het vervangen van alle drukrioolpompen in Maashorst Noord.

Tijd

Geld

Risico

Wat willen we bereiken?

8.2 Projecten grondexploitatie (woningbouw)

Omschrijving (toelichting)

Bij de start van een bouwproject stelt de gemeenteraad een grondexploitatie vast. Dit gebeurt meestal tegelijk met een wijziging van het bestemmingsplan. Daarmee worden het bouwprogramma en de inrichting van het gebied officieel vastgelegd.

De grondexploitatie laat zien hoe de plannen worden betaald. Het grondbedrijf ondersteunt de uitvoering van gemeentelijk beleid en heeft zelf geen eigen doelen. In het meerjarenprogramma Grondbedrijf staat de voortgang van alle grondexploitaties.

Voor strategische aankopen heeft de raad een speciaal krediet beschikbaar gesteld. Dit wordt gebruikt om belangrijke locaties te kopen. Bij zo'n aankoop informeert het college de raad tijdig, zoals in het grondbeleid is vastgelegd.

Wat hebben we tot nu toe gedaan?

Strategische grondaankopen

Omschrijving (toelichting)

Omschrijving project/investering	investeringskrediet huidig jaar	restant eind 2024	prognose eind 2025
Strategische grondaankopen	€ 3.000.000	€ 2.185.576	€ 700.000

Betreft budget voor het realiseren van strategische grondaankopen.

Tijd

Geld

Risico

Financiële voortgangsrapportage

Meerjarig financieel beeld

Inleiding financiële voortgangsrapportage

Inleiding financiële voortgangsrapportage

In dit hoofdstuk rapporteren we over de financiële voortgang van 2025. We gaan in op het meerjarige financiële beeld, de financiële afwijkingen, de budgetoverhevelingen en de belangrijkste wijzigingen in de reserves en voorzieningen.

Bestedings- en dekkingsplan 2025-2029

Onderstaand een actualisatie van het bestedings- en dekkingsplan 2025-2029 zoals gepresenteerd in de kadernota en programmabegroting 2026 van de gemeente Maashorst. De nieuwe ontwikkelingen met financiële gevolgen worden hieronder verder toegelicht. We presenteren financiële afwijkingen altijd naar structureel en incidenteel. Dit heeft te maken met het gegeven dat structurele afwijkingen gedekt moeten worden door structurele inkomsten. Denk bij deze inkomsten aan 'de algemene uitkering uit het Gemeentefonds' en jaarlijkse inkomsten uit heffingen en belastingen.

Specificatie bestedings- en dekkingsplan 2025-2029

Begrotingssaldo (N=nadeel/ V=voordeel)						
(bedragen x € 1.000)	Saldi investerings	2025	2026	2027	2028	2029
Saldo na kadernota / programmabegroting 2026 (structureel)		0 N	2.068 N	718 V	388 N	2.116 V
1. Invulling voorstellen ten laste van €500.000 (structureel) (A) *1		50 N	355 N	258 N	35 N	205 V
2. Genomen raadsbesluiten na kadernota / programmabegroting 2026 (structureel) (B)		2 N	62 N	57 N	51 N	51 N
3a. Gevolgen afwijkingen 2e tussentijdse rapportage 2025 (structureel)	1.017 N	4.005 V	2.669 N	1.626 N	1.257 N	1.262 N
3b. Gevolgen afwijkingen 2e tussentijdse rapportage 2025 (incidenteel)		891 N	3.516 N	409 N	185 N	0 N
Totaal afwijkingen 2e turap 2025 (C)	1.017 N	3.114 V	6.185 N	2.035 N	1.442 N	1.262 N
4. Algemene uitkering (structureel) (D)		8.994 V	2.655 V	303 V	201 N	506 N
Begrotingssaldo na 2e tussentijdse rapportage 2025 (A+B+C+D)	1.017 N	12.056 V	6.015 N	1.329 N	2.117 N	502 V
*1. conform raadsvoorstel programmabegroting 2026 en 1e begrotingswijziging 2026 (Z 15610-2025)						
Meerjarig structureel/ incidenteel beeld begrotingssaldo	Saldi investerings	2025	2026	2027	2028	2029
Structureel begrotingsaldo na 2e turap	1.017 N	12.947 V	2.499 N	920 N	1.932 N	502 V
Incidenteel begrotingsaldo na 2e turap		891 N	3.516 N	409 N	185 N	0 N
Totaal begrotingsaldo na 2e tussentijdse rapportage 2025	1.017 N	12.056 V	6.015 N	1.329 N	2.117 N	502 V
Reeds ten laste van de algemene reserve gebracht *1			2.458 V			
Ten gunste van de algemene reserve (voorstel 2e turap 2025)		12.056 N				
Ten laste van de algemene reserve (voorstel 2e turap 2025)			3.557 V			
Totale mutatie van de algemene reserve	0 N	12.056 N	6.015 V	0 N	0 N	0 N
Totaal begrotingsaldo na 2e tussentijdse rapportage 2025		0 N	0 N	1.329 N	2.117 N	502 V

1. Invulling voorstellen ten laste van €500.000

(bedragen x € 1.000)	Saldi investerings	2025	2026	2027	2028	2029
Maashorstfonds			51 N	51 N	51 N	51 N
Vitale parken			248 N	223 N		
projectleider wijkaanpak			56 N	56 N	56 N	
Versnellen sterke sociale basis			270 N	270 N	270 N	86 N
Aanpassen omgeving Boekelsedijk voor inpassing woon-/opvanglocatie			50 N	50 N	50 N	50 N
Verbouwing Phoenix			0 N	108 N	108 N	108 N
Regiodeal			180 N			
Revitaliseren sportpark wandelpark Uden		50 N				
		50 N	855 N	758 N	535 N	295 N
Ten laste van het budget € 500.000 (stelpost begroting)		0 N	500 V	500 V	500 V	500 V
Invulling voorstel ten laste van € 500.000 (N= tekort en V = overschot)	0 N	50 N	355 N	258 N	35 N	205 V

2. Genomen raadsbesluiten na kadernota / programmabegroting 2026

(bedragen x € 1.000)	Saldi investerings	2025	2026	2027	2028	2029
Raad 25-09-2025: Openen grondexploitatie gemeentewerf Schaijk (bgw 14)		0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Raad 25-09-2025: Vaststellen bestemmingsplan uitbreiding bedrijventerrein Voederheil (bgw 15)		0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Raad 25-09-2025: Uitvoering raadsnoties ontwikkelperspectief Volkel en betaalbaar wonen (bgw 16)		0 N	0 N	0 N	0 N	0 N
Raad 25-09-2025: Aanleg Verlengde Noordlaan in Odiliapeel (bgw 17).	0 N		3 V	3 V	3 V	3 V
Inkomsten en uitgaven € 384.000 (per saldo nihil)						
Raad 25-09-2025: Groei naar 33 raadsleden (bgw 18)			54 N	54 N	54 N	54 N
Raad 06-11-2025: Verhogen projectbudget van project Reconstructie Efferen (bgw 19)		2 N	11 N	6 N	0 N	0 N
Genomen raadsbesluiten na kadernota / programmabegroting 2026	0 N	2 N	62 N	57 N	51 N	51 N

3. Effect 2e tussentijdse rapportage 2025 (N=nadeel/ V=voordeel)

(bedragen x € 1.000)	Saldi investeringsen	2025	2026	2027	2028	2029
Programma 1 - Veiligheid		20 N	46 N	25 N	25 N	25 N
Programma 2 - Verkeer en vervoer	693 N	1.190 V	69 V	56 V	61 V	64 V
programma 3 - Economie en toerisme		67 V	1 V	3 V	3 V	3 V
programma 4 - Onderwijs		14 N	60 V	60 V	60 V	60 V
programma 5 - Sport, cultuur, recreatie en natuur	374 N	1.179 V	265 N	405 N	242 N	242 N
programma 6 - Sociaal Domein		11 V	2.898 N	1.776 N	1.518 N	1.535 N
programma 7 - Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	0 N	714 N	2.008 N	146 N	146 N	146 N
programma 8 - Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		34 V	689 N	41 V	41 V	41 V
programma 9 - Bestuur en dienstverlening		194 V	209 N	52 N	14 N	2 N
programma 10 - Bedrijfsvoering en inkomsten	50 V	1.187 V	200 N	209 V	338 V	520 V
Totale afwijkingen	1.017 N	3.114 V	6.185 N	2.035 N	1.442 N	1.262 N

4. Algemene uitkering structureel (N=nadeel/ V=voordeel)						
(bedragen x € 1.000)		2025	2026	2027	2028	2029
Mutaties meicirculaire (2026 e.v. is reeds verwerkt in de begroting 2026)		4.720 V	0 N	0 N	0 N	0 N
Mutaties septembercirculaire						
Algemeen:						
- het volume- en LPO accres			286 N	383 N	515 N	568 N
- overig		162 N	95 V	10 V	19 V	47 N
		162 N	191 N	373 N	496 N	615 N
Taakmutaties:						
- hervormingsagenda Jeugd 2023-2024		2.378 V				
- vervroegde 2e kamerverkiezingen		197 V				
- overig		92 V	149 V	109 V	103 V	102 V
		2.667 V	149 V	109 V	103 V	102 V
Integratie en decentralisatie uitkeringen (IU/DU):						
- participatie (IU)		175 V	189 V	201 V		
- capaciteit klimaat- en energiebeleid (CDOKE)			1.862 V			
- overig		69 V	75 V	74 V	71 V	55 V
		244 V	2.126 V	275 V	71 V	55 V
Hoeveelheidsverschillen/ ontwikkelingen uitkeringsbasis		762 V	571 V	307 V	145 V	17 V
Overige		0 N	0 N	15 N	24 N	32 N
Totaal mutaties septembercirculaire		3.511 V	2.655 V	303 V	201 N	473 N
Overige mutaties (onder andere nabetaling 2024: € 704.000)		763 V				33 N
Totaal mutatie algemene uitkering 2e tussentijdse rapportage		8.994 V	2.655 V	303 V	201 N	506 N

Toelichting op de verwerking van de mei- en septembercirculaire 2025

Jaarlijks publiceert het Rijk drie circulaire over de gemeentefinanciën. De meicirculaire vertaalt de Voorjaarsnota, de septembercirculaire de Miljoenennota, en de decembercirculaire is gebaseerd op de Najaarsnota en sluit het uitkeringsjaar zo goed mogelijk af. De septembercirculaire 2025 is op 16 september verschenen. In bovenstaand tabel is de verwerking van deze circulaire weergegeven. De meicirculaire 2025 moet nog dit jaar worden verwerkt in het lopende boekjaar. De raad is hierover geïnformeerd. Deze verwerking levert een voordeel op van € 4,72 miljoen. Met de septembercirculaire ontvangt de gemeente Maashorst aanvullende middelen. Het gaat om € 2,38 miljoen compensatie voor tekorten op de jeugdzorg over 2023 en 2024, € 197.000 voor de uitvoering van de vervroegde Tweede Kamerverkiezingen, en een positieve bijstelling van de integratie-uitkering Participatie van € 175.000. Daarnaast wordt het volume- en LPO-accres bijgesteld: € 704.000 voor 2024 en € 762.000 voor 2025.

Deze aanpassingen leiden tot een gunstig financieel beeld in 2025. Wel geldt dat de extra middelen voor jeugdzorg incidenteel zijn en vooral bedoeld om eerdere tekorten te compenseren. Vanaf 2026 verandert de manier waarop het Rijk middelen toekent voor klimaat- en energietaken. De decentralisatie-uitkering CDOKE vervangt de huidige specifieke uitkering (SPUK). Voor Maashorst wordt in 2026 een bedrag van € 1,862 miljoen beschikbaar gesteld om uitvoering te geven aan het gemeentelijke klimaat- en energiebeleid. De middelen zijn ook toegezegd voor de jaren 2027 tot en met 2030, maar de vorm van de uitkering na 2026 is nog niet bekend. Nadere informatie hierover volgt in de meicirculaire 2026. On onze begroting zijn we uitgegaan dat deze middelen meerjarig beschikbaar blijven. Daarnaast is het volume- en LPO-accres voor 2026 positief bijgesteld met € 571.000. Vanaf 2027 wordt het volume-accres gebaseerd op de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP). Volgens de huidige raming van het Centraal Planbureau (CPB, MEV 2026) betekent dit dat het accres vanaf 2028 lager uitvalt. Dit heeft een negatief effect op de financiële vooruitzichten in de meerjarenbegroting. Het is daarom belangrijk om in de komende periode voorzichtig te blijven bij het inschatten van structurele middelen. De incidentele meevallers uit 2025 en 2026 dragen bij aan een positieve financiële positie, maar bieden geen garantie voor een structureel evenwicht in de jaren daarna.

Financiële afwijkingen per programma

Algemeen

Programma 1 Veiligheid

Programma 1 Veiligheid

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(bedragen x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Lasten	6.641	6.877	20	6.897	6.524	5.618
Baten	68	133	0	133	323	54
<i>Saldo van baten en lasten (A)</i>	<i>6.573</i>	<i>6.744</i>	<i>20</i>	<i>6.764</i>	<i>6.201</i>	<i>5.564</i>
Stortingen in reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen uit de reserves	0	0	0	0	0	34
<i>Saldo mutaties reserves (B)</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-34</i>
Geraamd resultaat (A+B)	6.573	6.744	20	6.764	6.201	5.530

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
1. Overige verschillen	20 N	
Totaal lasten	20 N	
2. Geen geraamde afwijkingen in de 2e turap.	0 N	
Totaal baten	0 N	
Saldo van baten en lasten (A)	20 N	
Saldo mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
3. Geen geraamde toevoegingen en/of onttrekkingen aan reserves in de 2e turap.	0 N	
Saldo van mutaties en reserves (B)	0 N	

Programma 2 Verkeer en vervoer

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(bedragen x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Lasten	10.859	11.138	-1.091	10.047	10.054	8.723
Baten	1.022	1.630	147	1.777	1.632	1.121
<i>Saldo van baten en lasten (A)</i>	<i>9.837</i>	<i>9.508</i>	<i>-1.238</i>	<i>8.270</i>	<i>8.422</i>	<i>7.602</i>
Stortingen in reserves	1.255	1.287	4	1.291	3.953	1.076
Onttrekkingen uit de reserves	1.487	1.816	-44	1.772	4.105	626
<i>Saldo mutaties reserves (B)</i>	<i>-232</i>	<i>-529</i>	<i>48</i>	<i>-481</i>	<i>-152</i>	<i>450</i>
Geraamd resultaat (A+B)	9.605	8.979	-1.190	7.789	8.270	8.052

Toelichting afwijkingen > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten per taakveld (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
1. [2.1 Verkeer en vervoer] - Herstel schades aan gemeentelijke eigendommen		
Bijstelling van het budget in verband met herstel van schades aan gemeentelijke eigendommen. Hier tegenover staan inkomsten uit schadeverhaal bij de verzekering of bij derden.	130 N	structureel (meerjarig)
2. [Diverse taakvelden] - Vertraging infrastructurele investeringen		
Voordeel op kapitaallasten doordat het afschrijven van infrastructurele investeringen later start door uitvoeringsvertragingen uit voorgaande jaren. Zie programma 10 voor toelichting.	1.141 V	structureel (eenmalig)
3. Overige verschillen	80 V	
Totaal lasten	1.091 V	
4. [2.1 Verkeer en vervoer] - Schadeverhaal gemeentelijke eigendommen		
Betreft inkomsten vanuit schadeverhaal via de verzekering dan wel bij derden. Zie toelichting hierboven bij punt 1.	130 V	structureel (meerjarig)
5. Overige verschillen	17 V	
Totaal baten	147 V	
Saldo van baten en lasten (A)	1.238 V	

Saldo mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
<i>6. Overige verschillen</i>	4 N	incidenteel
Totaal stortingen in reserves	4 N	
<i>7. Overige verschillen</i>	44 N	incidenteel
Totaal onttrekkingen uit reserves	44 N	
Saldo van mutaties en reserves (B)	48 N	

Mutaties investeringskredieten per taakveld (bedragen x € 1.000)	mutaties uitgaven 2025	mutaties inkomsten 2025	kapitaallasten
1. [2.1 Verkeer en vervoer] - Vervanging van de Boekelsedijk ter hoogte van de Hoge Randweg / Morgenweg)			
De werkzaamheden stonden gepland in 2026. De aannemer kan eerder starten in 2025, waardoor we € 179.000 aan investeringskrediet naar voren schuiven. Het restant betreft een ophoging van het krediet met € 198.000. Deze extra investering wordt gedekt uit een subsidiebijdrage.	377 N	198 V	
2. [2.1 Verkeer en vervoer] - Vervanging van de Boekelsedijk ter hoogte van het sportpark			
De uitvoering stond gepland in 2030. Om op deze locatie een opvangcentrum mogelijk te maken, schuiven we € 139.000 aan investeringskrediet naar 2025 om de infrastructuur aan te passen.	139 N		
3. [2.1 Verkeer en vervoer] - Vervanging van de Sacramentsweg / het Mondriaanplein			
De werkzaamheden stonden gepland in 2026. De aannemer kan eerder starten in 2025, waardoor we € 200.000 aan investeringskrediet naar voren schuiven.	200 N		1 N
4. [2.1 Verkeer en vervoer] - Realisatie van de snelfietsroutes Veghel / Uden-centrum			
Door prijsstijgingen valt het project € 125.000 duurder uit. Deze extra investering wordt gedekt uit een subsidiebijdrage.	125 N	125 V	
5. [2.1 Verkeer en vervoer] - Vervanging van de Van Duerenlaan			
Het betreft een ophoging van het krediet met € 147.000 in verband met prijsstijgingen en aanvullende verkeersveiligheidsmaatregelen. Deze extra investering wordt gedekt uit een subsidiebijdrage.	147 N	147 V	
6. [2.1 Verkeer en vervoer] - Vervanging van Hoevenseveld fase 3			
Het betreft een ophoging van het krediet met € 115.000 in verband met prijsstijgingen en aanvullende verkeersveiligheidsmaatregelen. Deze extra investering wordt gedekt uit een subsidiebijdrage.	115 N	115 V	
7. [2.1 Verkeer en vervoer] - Verleggen van de N605			
Met de provincie zijn afspraken gemaakt over de bevoorschotting van de planstudiekosten. Deze kosten worden door de provincie gemaakt en in rekening gebracht bij de gemeente. Als gevolg hiervan schuiven we beschikbare middelen naar voren: € 540.000 in 2026, € 100.000 in 2027 en € 100.000 in 2028. Voor 2025 heeft dit geen impact.	0 N	0 N	
8. [2.1 Verkeer en vervoer] - Reconstructie van de Beukenlaan-Wolfstraat			
Het betreft het naar voren halen van investeringen met een totaalbedrag van € 848.000 uit 2027, waarvan € 100.000 naar 2025 en € 748.000 naar 2026. De werkzaamheden kunnen eerder starten vanwege vertraging bij de Verlengde Noordlaan. Voor de Verlengde Noordlaan is een separaat raadsvoorstel aangeboden.	100 N	0 N	
9. [2.1 Verkeer en vervoer] - Vervanging van de Violierstraat			
De werkzaamheden stonden gepland in 2027. De aannemer kan eerder starten in 2026, waardoor we € 338.000 aan investeringskrediet naar voren halen. Voor 2025 heeft dit geen impact.	0 N	0 N	
10. [2.1 Verkeer en vervoer] - Vervanging Hoogheidstraat - Palmstraat			
Het betreft een ophoging van het krediet met € 193.000 in verband met aanvullende verkeersveiligheidsmaatregelen. Deze extra investering wordt gedekt uit een subsidiebijdrage.	193 N	193 V	
11. [2.1 Verkeer en vervoer] - Diverse investeringskredieten onder € 100.000			

Programma 3 Economie en toerisme

Programma 3 Economie en toerisme

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Lasten	1.420	3.191	737	3.928	2.800	2.795
Baten	1.228	1.895	927	2.822	1.235	1.144
Saldo van baten en lasten (A)	192	1.296	-190	1.106	1.565	1.651
Stortingen in reserves	1.511	546	123	669	312	603
Onttrekkingen uit de reserves	135	259	0	259	443	407
Saldo mutaties reserves (B)	1.376	287	123	410	-131	196
Geraamd resultaat (A+B)	1.568	1.583	-67	1.516	1.434	1.847

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
1. [3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur] - Verkoop grond aan de Linie		
Verkoop van grond aan de Linie van € 900.000. Deze grond heeft een boekwaarde van € 804.000 door verkoop. Er is een resultaat behaald van € 96.000.	804 N	incidenteel
2. Overige verschillen	67 V	
Totaal lasten	737 N	
3. [3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur] - Verkoop grond aan de Linie		
Zie toelichting hierboven bij punt 1.	900 V	incidenteel
4. Overige verschillen	27 V	
Totaal baten	927 V	
Saldo van baten en lasten (A)	190 V	
Saldo mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
5. [3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur] - Verkoop grond aan de Linie		
Toevoeging reserve in verband met verkoop grond Linie.	96 N	incidenteel
6. Overige verschillen	27 N	incidenteel
Totaal stortingen in reserves	123 N	
7. Geen geraamde onttrekkingen in de 2e turap.	0 N	
Totaal onttrekkingen uit reserves	0 N	
Saldo mutaties reserves (B)	123 N	

Programma 4 Onderwijs

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Lasten	6.632	7.926	235	8.161	5.908	5.963
Baten	1.293	2.736	221	2.957	1.414	1.265
Saldo van baten en lasten (A)	5.339	5.190	14	5.204	4.494	4.698
Stortingen in reserves	0	0	0	0	0	0
Onttrekkingen uit de reserves	186	278	0	278	308	438
Saldo mutaties reserves (B)	-186	-278	0	-278	-308	-438
Geraamd resultaat (A+B)	5.153	4.912	14	4.926	4.186	4.260
Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)					2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)					wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
1. [4.1 Onderwijs algemeen] - Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) Volgens het indicatieve overzicht is de definitieve beschikking voor 2025 vastgesteld op € 1.497.000. Het in de begroting opgenomen OAB-budget voor 2025 wordt hierdoor met € 74.000 verhoogd (zowel de inkomsten als de uitgaven). De voorlopige beschikking voor 2026 bedraagt volgens het indicatieve overzicht € 1.439.000. Dit is inclusief de korting op de Specifieke uitkering (SPUK). Het in onze begroting opgenomen budget voor 2026 wordt verhoogd met € 158.000 (zowel de inkomsten als de uitgaven). Vanaf 2027 is de OAB-regeling geen SPUK meer, maar wordt deze omgezet in een Bijzondere Fonds Uitkering (BFU). In de begroting gaan we er nu vanuit dat de baten en lasten voor 2027 en latere jaren gelijk blijven aan die van 2026. Omdat dit een SPUK-regeling betreft, is dit voor de gemeente budgettair neutraal.					74 N	structureel (meerjarig)
2. [4.2 Onderwijshuisvesting] - Luchtkwaliteit scholen Dit jaar heeft basisschool Den Omgang in Schaijk werkzaamheden uitgevoerd om de luchtkwaliteit in het schoolgebouw te verbeteren. Hiervoor heeft de school € 150.000 subsidie ontvangen. Dit wordt bekostigd vanuit de regeling Specifieke Uitkering Ventilatie in Scholen (SUVIS). Per saldo is dit voor de gemeente kostenneutraal.					150 N	incidenteel
3. Overige verschillen					11 N	
Totaal lasten					235 N	

Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
4. [4.1 Onderwijs algemeen] - Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) Zie toelichting hierboven bij punt 1.	74 V	structureel (meerjarig)
5. [4.2 Onderwijshuisvesting] - Luchtkwaliteit scholen Zie toelichting hierboven bij punt 2.	150 V	incidenteel
6. Overige verschillen	3 N	
Totaal baten	221 V	
Saldo van baten en lasten (A)	14 N	
Saldo mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
7. Geen geraamde toevoegingen en/of onttrekkingen in de 2e turap.	0 N	
Saldo van mutaties en reserves (B)	0 N	

Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en natuur

Programma 5 Sport, cultuur, recreatie en natuur

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Lasten	24.461	26.125	-1.444	24.681	22.850	19.740
Baten	3.838	3.417	-105	3.312	3.599	3.738
Saldo van baten en lasten (A)	20.623	22.708	-1.339	21.369	19.251	16.002
Stortingen in reserves	17	261	163	424	1.421	1.392
Onttrekkingen uit de reserves	548	2.709	3	2.712	2.187	1.370
Saldo mutaties reserves (B)	-531	-2.448	160	-2.288	-766	22
Geraamd resultaat (A+B)	20.092	20.260	-1.179	19.081	18.485	16.024

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel

1. [5.1 Sportbeleid en- activering] - Bijstelling budget combinatiefuncties

De subsidie aan de stichting sportservice Noord- Brabant is voor de uitvoering van de brede regeling Combinatiesfunctionarissen is lager vastgesteld in verband met lagere co-financiering. Hierdoor dalen de lasten en de baten met € 170.000.

170 V incidenteel

2. [5.2 Sportaccommodaties] - Motorcrossterrein Nieuw-Zevenbergen

De onderzoeken voor de herinrichting van het motorcrossterrein zijn in 2025 nog niet afgerond en het plan is nog niet in procedure gebracht. Deze onderzoeken doen we samen met de buurgemeente Oss. Dit leidt tot een financieel voordeel op het budget in 2025. Gezien de toezeggingen over het motorcrossterrein wordt het onderzoek in 2026 verder uitgevoerd. Het financiële voordeel uit 2025 is beschikbaar gehouden voor de verdere afwikkeling en toegevoegd aan de reserve 'bestemde middelen'.

102 V incidenteel

3. [5.2 Sportaccommodaties] - Vertraging investeringen / actualisatie planing Red Sox

Voordeel op kapitaallasten sportaccommodaties, waaronder sport- en spelaccommodatie Reek (€ 136.000), Red Sox Uden (€ 214.000) en sporthal Mellepark (€ 92.000), overige accommodaties, gymzalen en terreinen (€ 83.000). Zie voor meer informatie over deze afwijking programma 10.

525 V structureel
(eenmalig)

4. [5.3 Cultuur] - Erfgoeddeal

Verschuiving van het budget uit de resultaatbestemming 2024 voor de Erfgoeddeal van dit programma naar het juiste programma 7.4 Milieubeheer.

546 V incidenteel

5. [5.4 Media] - Aanpassing projectperiode zorgplicht bibliotheek

Op 20 mei 2025 heeft het college in overleg met de regio-gemeenten besloten het project ter voorbereiding op de wettelijke zorgplicht van bibliotheken 2025-2026 met een jaar te verlengen (28723-2025). De hiervoor eerder door het Rijk beschikbaar gestelde en in de begroting opgenomen decentralisatiemiddelen van totaal € 349.000 voor 2025 en 2026 worden daarom herverdeeld over drie jaar, te weten 2025 € 94.000 voordeel; 2026: € 63.000 voordeel, 2027

94 V incidenteel

Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel	
8. [5.1 Sportbeleid en- activering] - Bijstelling budget combinatiefuncties Zie toelichting hierboven bij punt 1.	170 N	incidenteel	
9. Overige verschillen	65 V		
Totaal baten	105 N		
Saldo van baten en lasten (A)	1.339 V		
Saldo mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel	
10. [5.2 Sportaccommodaties] -Mutatie reserve Motorcrossterrein Nieuw - Zevenbergen Afwikkeling onderzoek en uitvoering herinrichting motorcrossterein. Zie toelichting hierboven bij punt 2.	102 N	incidenteel	
11. Overige verschillen	61 N	incidenteel	
Totaal stortingen in reserves	163 N		
12. [5.2 Sportaccommodaties] -Mutatie reserve Motorcrossterrein Nieuw - Zevenbergen Onttrekking uit reserve budgetoverheveling in 2026 (€ 102.000). Zie toelichting hierboven bij punt 2.	0 N	incidenteel	
13. Overige verschillen	3 V	incidenteel	
Totaal onttrekkingen uit reserves	3 V		
Saldo van mutaties en reserves (B)	160 N		
Mutaties investeringskredieten per taakveld (bedragen x € 1.000)	mutaties uitgaven 2025	mutaties inkomsten 2025	kapitaallasten
1. [5.5 Openbaar groen en (openlucht)recreatie]- Herstel bomenstructuur in diverse straten buitengebied Betreft € 108.000 naar voren halen van investeringen uit 2027 naar 2025.	108 N		
2. [5.5 Openbaar groen en (openlucht)recreatie]- Herstel bomen Schutsboomstraat Betreft € 195.000 doorschuiven van investeringen uit 2025 naar 2026.	195 V		1 V
3. [5.5 Openbaar groen en (openlucht)recreatie]- Subsidie stichting ARK Bij de jaarrekening 2024 is de terugbetaling van de subsidie van stichting ARK, in verband met financiële regels (het BBV), vrijgevallen ten gunste van het jaarrekeningresultaat. Deze ontvangst was begroot op het investeringskrediet. Met deze correctie herstellen we ook de investeringsbegroting.		400 N	2 N
4. Overige investeringskredieten		61 N	
Totaal mutaties investeringskredieten	87 V	461 N	1

Programma 6 Sociaal domein

Programma 6 Sociaal domein

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Lasten	88.204	97.057	4.323	101.380	92.470	87.944
Baten	21.257	23.238	5.952	29.190	28.367	27.175
<i>Saldo van baten en lasten (A)</i>	<i>66.947</i>	<i>73.819</i>	<i>-1.629</i>	<i>72.190</i>	<i>64.103</i>	<i>60.769</i>
Stortingen in reserves	818	818	1.718	2.536	3.617	2.940
Onttrekkingen uit de reserves	13	4.701	100	4.801	6.986	4.483
<i>Saldo mutaties reserves (B)</i>	<i>805</i>	<i>-3.883</i>	<i>1.618</i>	<i>-2.265</i>	<i>-3.369</i>	<i>-1.543</i>
Geraamd resultaat (A+B)	67.752	69.936	-11	69.925	60.734	59.226

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
1. [6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie] - Migratieopgave 2025-2029 In de begroting 2025 zijn geen lasten en baten opgenomen voor onze migratievraagstukken. Voor de jaren 2025 tot en met 2029 zijn deze nu in beeld gebracht waarbij het uitgangspunt is dat dit voor de gemeente Maashorst budgettair neutraal is. Dit doen we via deze 2e tussentijdserapportage omdat we te laat zijn om dit nog in de begroting 2026 te verantwoorden. De opgenomen bedragen zijn grove inschattingen, op basis van ervaringscijfers, huidige regelingen, ingeschatte aantallen en normbedragen. Zodra nieuwe informatie bekend is zullen wij deze bedragen weer actualiseren naar de nieuwe inzichten. In de inkomsten is in 2026 een eenmalig bedrag opgenomen voor de Regeling onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers (OHBA-regeling). Dit bedrag wordt in één keer ontvangen voor de bestuursperiode 2026 tot en met 2028 € 627.000. Onbekend is of deze regeling, welke eindigt in 2025, voor de jaren 2026 en verder wordt gecontinueerd. Op basis van de laatst bekende informatie is dit het geval. Vanuit de septembercirculaire 2025 is in het gemeentefonds € 50.000 ontvangen in het kader van de Spreidingswet. Dit bedrag is geclaimd voor de uitvoering van de gemeentelijke migratieopgave.	3.201 N	structureel (meerjarig)
2. [6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie] - GALA Update lokale projectplanning Maashorst heeft voor het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) voor de periode 2023-2026 via de Brede SPUK-regeling middelen ontvangen. Vanuit de vrijval van reguliere middelen is een lokaal projectbudget gecreëerd voor de gehele projectperiode met als doel om voldoende impuls te kunnen geven aan de gewenste beweging. Dit is een geleidelijk proces dat in een tijdspanne van 4 jaar (2023-2026) wordt gerealiseerd, waarbij de beschikbare middelen niet gelijk oplopen met de uitgaven. Voor de resterende periode van 2025 en 2026 is een nieuwe planning gemaakt. Dit leidt tot een aanpassing van de begroting van € 185.000 uit 2025 naar 2026.	185 V	incidenteel
3. [6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie] - IZA Update lokale projectplanning Maashorst heeft in het kader van het Integraal Zorgakkoord (IZA) voor de periode 2023-2026 via de SPUK IZA-doelen 2023-2026 middelen ontvangen. Dit op basis van de regionale meerjarenbegroting IZA, waarbij een deel van de middelen door de individuele regiogemeenten ingezet moet worden om de IZA-doelen te behalen. Om de IZA-doelen te behalen is voor de projectperiode een lokaal projectbudget gecreëerd. Dit is een geleidelijk proces dat in een tijdspanne van 4 jaar (2023-2026) wordt gerealiseerd, waarbij de beschikbare middelen niet gelijk oplopen met de uitgaven. Voor de resterende periode van 2025 en 2026 is de planning herzien. Dit leidt tot een aanpassing van de begroting van € 390.000 uit 2025 naar 2026.	390 V	incidenteel
4. [6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie] - Seniorenbeleid GGOIM Pilot Voorzorgcirkels In 2025 zijn we onder het seniorenbeleid Gezond en Gelukkig Oud in Maashorst (GGOIM) gestart met de pilot voorzorgcirkels. Voor implementatie ervan was in 2025, naast het structurele budget, éénmalig extra budget beschikbaar. De implementatie van de pilot kost minder dan eerder ingeschat. Om deze reden melden we € 100.000 als éénmalig voordeel.	100 V	structureel (eenmalig)
5. [6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie] - Seniorenbeleid GGOIM Vertraging nieuwe interventies Vanaf 2025 is gestart met de implementatie van het nieuwe seniorenbeleid GGOIM, conform het vastgestelde uitvoeringsplan. Enkele interventies zijn nog niet uitgevoerd. Dit geldt voor de uitvoering van het participatie- en communicatieplan en voor voorliggende voorzieningen dagbesteding, duo-fietsen en hulpmiddelenpools. Dit leidt tot een éénmalig voordeel van € 118.000.	118 V	structureel (eenmalig)
6. [6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie] - Sterke Sociale Basis - Update planning/implementatie		

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel

7. [6.3 Inkomensregelingen] - Gebundelde uitkering (BUIG)

Op 30 september 2025 heeft Maashorst de definitieve beschikking BUIG over 2025 en de voorlopige beschikking over 2026 ontvangen. De budgetten voor de Participatiewet, de IOAW, de IOAZ, de Bbz en de Loonkostensubsidie (LKS) worden hierop in de meerjarenbegroting budgetneutraal bijgesteld. De uitkering neemt in 2025 toe met € 495.000 en in 2026 met € 632.000 (t.o.v. 2025). De overige inkomsten worden bijgesteld op basis van historische verhoudingscijfers ten opzichte van de uitkering; in 2025 met € 86.000 en vanaf 2026 met € 70.000 (t.o.v. 2025). De toename van de definitieve uitkering 2025 is lager dan aanvankelijk werd aangenomen en is vooral het gevolg van landelijk lagere werkloosheidscijfers en lagere volume- en realisatiecijfers ten opzichte van de landelijke cijfers 2025 zoals eerder in september 2024 bij het voorlopige macrobudget 2025 werd gepresenteerd. Dit betekent dat het uitgangspunt voor het verhogen van de taakstelling met € 500.000 in de 2e tussentijdse rapportage 2024 te positief is geweest en wordt daarom nu neerwaarts bijgesteld.

Daarnaast zien we lokaal in 2025 een toename van het aantal bijstandsgerechtigden bij een instroom welke per saldo redelijk stabiel blijft. We merken dat het huidige uitkeringsbestand minder makkelijk uitstroomt vanwege overwegend complexere problematiek, onder andere bij jongeren tot 27 jaar. Een hogere instroom van statushouders (deze groep is doorgaans eerst bezig met inburgeren voordat uitstroom uit de bijstand kan plaatsvinden) zorgt ook voor toename van het bestand. Ook zien we een stijging van de lasten voor loonkostensubsidie. Het aantal werkenden met loonkostensubsidie is niet toegenomen, maar de loonkostensubsidie per werkende is hoger wegens een overwegend lagere loonwaarde. Bij de evaluatie van het project Iedereen Kans op Werk wordt een ander nader geanalyseerd. Op basis van extrapolatie houden wij voorlopig rekening met hogere uitgaven en verlagen daarom de taakstelling in 2025 met € 500.000 en vanaf 2026 met € 350.000 (structureel).

1.081 N

structureel
(meerjarig)

8. [6.3 Inkomensregelingen] - SPUK Gedupeerden toeslagenproblematiek

Sinds 2021 geven we in Maashorst uitvoering aan de regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek 2021. In 2024 werd de regeling aangepast waardoor ook de kinderen van de gedupeerde ouders tot de doelgroep voor Brede ondersteuning horen. Door deze toevoeging zien we het aantal klantplannen en de daaruit voortvloeiende brede ondersteuning vanaf 2024 sterk toenemen. Tegelijkertijd namen de trajectkosten per klantplan gemiddeld genomen toe. We verwachten in 2025 in totaal € 425.000 aan uitgaven voor de brede ondersteuning en € 66.321 aan extra inhuur nodig te hebben om uitvoering te kunnen geven aan de regeling. Deze uitgaven worden volledig gedeclareerd bij het Rijk en we ontvangen daarvoor een specifieke uitkering. We nemen deze dus budgetneutraal op in de begroting.

490 N

incidenteel

9. [6.4 Maatschappelijke en arbeidsparticipatie] - Participatiewet Integratie-Uitkering

Voor de uitvoering van de Participatiewet (w.o. beschut werken re-integratie) ontvangen gemeenten middelen van het Rijk. Deze rijksmiddelen zijn taakstellend in de begroting van Maashorst opgenomen en fluctueren mee met de macro-ontwikkelingen (inkomsten = uitgaven). In de mei- en septembercirculaire 2025 zijn de budgetten voor de Participatiewet door het Rijk bijgesteld en deze mutaties worden nu in de Maashorst-begroting verwerkt. In de septembercirculaire 2025 is voor de periode 2025-2027 een extra bedrag beschikbaar gesteld (€ 175.000 in 2025 en oplopend naar € 200.000 in 2027), om de werking van de loonkostensubsidie bij beschut werk te verbeteren. De loonkostensubsidie (LKS) is normaal gesproken onderdeel van de BUIG-beschikking. Deze aanpassing moet via een wetwijziging geregeld worden, die naar verwachting in 2028 in werking zal treden. Tot die tijd worden de extra middelen toegevoegd aan de Integratie Uitkering Participatie. Omdat deze middelen bedoeld zijn voor de LKS, worden deze middelen toegevoegd aan het LKS-budjet. Mede als gevolg van de structurele afname bij ambulancaproject.

201 N

structureel
(meerjarig)

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
10. [6.4 Maatschappelijke en arbeidsparticipatie] - Wet sociale werkvoorziening (Wsw) In de meicirculaire 2025 is de loon- en prijsbijstelling verwerkt door de actualisatie van de verdeling van de Wsw-middelen. De bijdrage per SE is aangepast naar € 40.680. Voor de gemeente Maashorst betekent dit dat wij € 694.000 ontvangen van het Rijk voor de uitvoering van de Wsw. De middelen die wij voor de Wsw ontvangen betalen wij door aan IBN. Dit betekent dat onze lasten voor de Wsw in 2025 ook eenmalig met € 694.000 stijgen. De mutaties in de meicirculaire 2025 voor 2026 en verdere jaren zijn meegenomen bij de programmabegroting 2026.	694 N	structureel (eenmalig)
11. [6.5 Maatwerkvoorzieningen WMO] - Wmo Hulpmiddelen We zien een afname in het gebruik van hulpmiddelen, met name bij rolstoelen en scootmobielen. Dit komt omdat inwoners een scootmobiel pas op latere leeftijd aanschaffen en deze vaker zelf aanschaffen. Omdat we verwachten dat deze trend zich doorzet melden we een voordeel van € 300.000 structureel.	300 V	structureel (meerjarig)
12. [6.5 Maatwerkvoorzieningen WMO] - Wmo Meerjarig Project Scootmobielstallingen In 2023 stelde de raad € 274.000 beschikbaar voor de uitvoering van het project Scootmobielstalling. In datzelfde jaar zijn in samenwerking met Area 6 stallingen gecreëerd en is daarvoor in totaal € 20.000 uitgegeven. Het restant budget bleef beschikbaar. Door personele wisselingen is vertraging ontstaan en zijn er geen nieuwe locaties gerealiseerd. Er zijn op dit moment op tenminste 12 locaties knelpunten op te lossen en scootmobielstallingen te realiseren die aan de wettelijke eisen voor onder andere brandveiligheid etcetera voldoen. Het is een wettelijke taak van de gemeente om deze knelpunten op te lossen. We streven ernaar om alle resterende knelpunten/locaties de komende jaren aan te pakken en het budget volledig in te zetten. Hiervoor is een plan van aanpak opgesteld met Area en Mooiland met uitvoering in de periode 2026-2028. De projectperiode wordt verlengd, waardoor het beschikbare budget van € 254.000 is herverdeeld over de verlengde periode: € 145.000 in 2026, € 75.000 in 2027 en € 34.000 in 2028.	254 V	incidenteel
13. [6.6 Maatwerkdienstverlening WMO] - Wmo Individuele begeleiding en dagbesteding Individuele begeleiding (ZIN): We zien een stijging in het aantal inwoners wat gebruik maakt van begeleiding (zorg in natura). In vergelijking met landelijke cijfers maken inwoners van onze regio, waaronder Maashorst, relatief veel gebruik van begeleiding. Er zit met name een toename in de doelgroep 18 tot en met 27. Daarnaast maken inwoners vaker gebruik van een zwaarder product. De duur van het product blijft wel gelijk met vorig jaar. We melden het tekort van € 400.000 structureel; Dagbesteding (ZIN): We zien een afname van het gebruik van dagbesteding (zorg in natura). Dit komt omdat senioren later of geen gebruik maken van dagbesteding, onder andere omdat we steeds meer beschikkingsvrije dagbestedingsvoorzieningen hebben. Wel zien we een stijging van de doelgroep 18 tot en met 27. Deze doelgroep zullen we nader onderzoeken. We melden het overschot van € 125.000 structureel; Persoonsgebonden Budget (PGB): Medio september is van de Sociale Verzekeringsbank de eerste prognose ontvangen voor de uitgaven van de persoonsgebonden budgetten individuele begeleiding en dagbesteding. De verwachte uitgaven voor heel 2025 voor begeleiding en dagbesteding bedragen € 476.000. We melden dus een tekort van € 71.000.	346 N	structureel (meerjarig)

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
14. [6.6 Maatwerkdienstverlening WMO] - Wmo Beschermd Thuis en Eerst een Thuis Per 1 juli 2025 zijn de nieuwe Wmo-producten Beschermd Thuis en Eerst een Thuis van start gegaan. Omdat we zoveel mogelijk de beweging naar het voorliggend veld willen maken, adequaat en voorliggend, is een zorgvuldige afweging nodig. Dit komt minder snel op gang dan verwacht. Omdat we verwachten dat de cliënten later wel zullen instromen, melden we het verwachte voordeel van € 300.000 (incidenteel).	300 V	structureel (eenmalig)
15. [6.6 Maatwerkdienstverlening WMO] - Eenmalige uitkering Wmo Beschermd Wonen Op basis van de centrumregeling Wmo 2024 en besluitvorming in het regionale poho Wmo ontvangt Maashorst in 2025 een eenmalige uitkering van € 1.543.000 van centrumgemeente Oss. Op 16 september 2025 heeft het college besloten om deze regionale middelen, via een melding in de 2e tussentijdse rapportage 2025, toe te voegen aan de begroting van Maashorst. Ook is toen besloten over hoe deze middelen worden ingezet (zaaknummer Z-84590-2025). Van de ontvangen uitkering wordt € 1.000.000 binnen het sociaal domein gebruikt voor het programma 'Verbinden en versterken: naar een toekomstbestendig Sociaal Domein (2026-2029)'. De verdeling is als volgt: € 285.000 per jaar in 2026 en 2027, en € 215.000 per jaar in 2028 en 2029. Daarnaast vraagt het project Aanpak achterstand aanvragen Wmo om een eenmalig budget van € 100.000 per jaar in 2025 en 2026. Verder wordt in 2026 een bedrag van € 43.000 gebruikt voor het opstarten van de ondersteuning 'Eerst een Thuis' voor dak- en thuislozen. Het resterende bedrag van € 300.000 wordt toegevoegd aan de reserve Transformatieopgave Wmo Beschermd Wonen.	0 N	incidenteel
16. [6.6 Maatwerkdienstverlening WMO] - Structurele uitkering Wmo Beschermd Wonen Door het college is ook besloten om het eerder door de raad beschikbaar gestelde budget voor de uitvoering van Beschermd Wonen/Beschermd Thuis te verhogen (zaaknummer Z-84590-2025). Het gaat om een bedrag van € 613.000, zoals vastgesteld in het Beleidsplan Wmo 2025-2029 op 26 juni 2025 (zaaknummer 39962/2025). Dit bedrag wordt vanaf 2026 -onder dezelfde condities- met € 205.000 verhoogd, als extra bijdrage van de centrumgemeente. Het totaalbedrag komt daarmee uit op € 818.000 per jaar.	0 N	structureel (meerjarig)
17. [6.6 Maatwerkdienstverlening WMO] - Pilots Lokale ontwikkelagenda Wmo Beschermd Wonen In 2025 zijn de pilots uit de Lokale Ontwikkelagenda Beschermd Wonen geëvalueerd. Op 26 juni 2025 is het beleidsplan Wmo 2025-2029 door de raad vastgesteld (zaaknummer 39962/2025). In dit beleidsplan is ook de transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis verankerd. Met de vaststelling van het uitvoeringsplan Wmo 2025-2029 heeft het college ook de begroting vastgesteld die de verschuiving van alle budgetten organiseert. Daarmee is de pilotfase van het Wmo Project Lokale Ontwikkelagenda Beschermd Wonen tot een einde gekomen en de resterende middelen (€ 175.000 in 2025 en € 43.000 in 2026) vloeien terug naar de reserve Transformatieopgave Wmo Beschermd Wonen en blijven daarmee beschikbaar voor de verdere transformatie.	175 V	incidenteel
18. [6.6 Maatwerkdienstverlening WMO] - Wmo Hulp bij huishouden (prognose) In 2025 is er minder hulp bij het huishouden ingezet dan begroot. Dit komt omdat er meer inwoners een algemene voorziening hebben in plaats van een maatwerkvoorziening. Daarnaast hebben we te maken met wachtlijsten bij aanbieders. We verwachten dat deze trend doorzet en melden daarom een structureel voordeel van € 195.000, waarvan € 10.000 pgb betreft.	195 V	structureel (meerjarig)

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
19. [6.6 Maatwerkdienstverlening WMO] - Wmo Hulp bij huishouden (verrekening) Daarnaast verrekenen we de hulp bij het huishouden met de aanbieders die niet wordt ingezet volgens contractafspraken. We schatten voor 2025 een bedrag van €400.000 terug te vorderen. Ten opzichte van 2024 zien we een hierin een verbetering ontstaan. De verschuiving van een individuele voorziening naar een algemene voorziening versterkt dit. We melden dit daarom incidenteel omdat we ervan uitgaan dat aanbieders in de toekomst in staat zijn de personeelsproblemen op te lossen en binnen contractafspraken te leveren. We blijven dit nauwkeurig monitoren.	400 V	structureel (eenmalig)
20. [6.7 Maatwerkdienstverlening Jeugdhulp] - Jeugdhulp - lokaal en regionaal budgettaire kader In de afgelopen jaren steeg het aantal jeugdigen dat een vorm van jeugdhulp ontving sterk. Waar we in 2024 een stijging zagen van 8,6% van het aantal unieke jeugdigen in de zorg zien we in het eerste halfjaar van 2025 een voorzichtige afvlakking van de stijging. De lichte jeugdhulp laat een stabilisatie zien qua uitgaven. De uitgaven voor de zware Jeugdzorg (met verblijf) stijgen echter wel fors. Door de landelijk ingezette ontwikkeling voor afbouw van Jeugdzorg+ (onderdeel van het regionaal budgettair kader) naar kleinschalig verblijf zien we de kosten in het lokaal budgettair kader fors oplopen. Binnen het nieuwe product kleinschalig verblijf zien we duidelijk dat er meer sprake is van stapeling van indicaties. Daarnaast zien we de kosten voor de landelijke ingekochte zorg (LTA) oplopen. Dit beeld is vergelijkbaar met de andere gemeenten in de regio Brabant Noordoost.	1.549 N	structureel (meerjarig)
21. [Diverse taakvelden] - Doorbelastingen kostenplaatsen programma's Door actualisatie doorbelastingen kostenplaatsen ICT, salarissen CAO 2025-2026 en nieuwe kostenverdeling Sociaal domein (wijzigingen IV3). Voor nadere toelichting zie programma 10.	202 V	structureel (meerjarig)
22. [Diverse taakvelden] - Vertraging investeringen Betreft voornamelijk een voordeel op Dorpshuis Zeeland (€ 85.000) en Ontmoetingsplein Mellepark Uden (€ 27.000). Voor nadere toelichting zie programma 10.	126 V	structureel (eenmalig)
23. Overige verschillen	129 V	
Totaal lasten	4.323 N	

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
24. [6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie] - Migratieopgave 2025-2029 inclusief ontvangst rijksmiddelen OHBA - regeling en spreidingswet Zie toelichting hierboven bij punt 1.	3.151 V	structureel (meerjarig)
25. [6.3 Inkomensregelingen] - Gebundelde uitkering (BUIG) Er zijn extra inkomsten ontvangen uit de definitieve beschikking BUIG van € 495.000 en overige inkomsten van € 86.000. Zie hiervoor de toelichting bij punt 7.	581 V	incidenteel
26. [6.3 Inkomensregelingen] - Uitvoering brede ondersteuning gedupeerden toeslagenproblematiek Zie toelichting hierboven bij punt 8.	490 V	incidenteel
27. [6.6 Maatwerkdienstverlening WMO] - Eenmalige uitkering Wmo Beschermd Wonen Zie toelichting hierboven bij punt 15.	1.543 V	incidenteel
28. Overige verschillen	187 V	
Totaal baten	5.952 V	
Saldo van baten en lasten (A)	1.629 V	
Saldo mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
28. [6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie] - Migratieopgave 2025-2029 In 2024 is een egaliseriereserve Migratie opgaven door de gemeenteraad ingesteld. Aan deze reserve wordt het saldo van de taak 'migratie' onttrokken (indien het exploitatiesaldo negatief is) of toegevoegd (indien het exploitatiesaldo positief is). Met dit melding maken we de raad attent op deze werkwijze. Zie ook bijlage totaal overzicht reserves en voorzieningen 2025.	0 N	incidenteel
29. [6.6 Maatwerkdienstverlening WMO] - Eenmalige uitkering Wmo Beschermd Wonen Zie toelichting hierboven punt 15.	1.543 N	incidenteel
30. [6.6 Maatwerkdienstverlening WMO] - Beëindiging project Lokale ontwikkelagenda Beschermd Wonen Zie toelichting hierboven punt 17.	175 N	incidenteel
31. Overige verschillen		
Totaal stortingen in reserves	1.718 N	
32. [6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie] - Migratieopgave 2025-2029 In 2027 is voor de migratieopgave een bedrag van € 400.000 geraamd om te onttrekken uit de bestemmingsreserve ter besteding aan de migratieopgave.	0 N	incidenteel
33. [6.6 Maatwerkdienstverlening WMO] Onttrekking Bestemmingsreserve Transformatie BW Voor het project Aanpak achterstand Wmo wordt in 2025 een bedrag van € 100.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve. Voor het programma Verbinden & Versterken wordt voor 2026 en 2027 jaarlijks € 285.000 onttrokken. Voor 2028 en 2029 gaat het om een bedrag van € 215.000 per jaar. Zie toelichting hierboven punt 15.	100 V	incidenteel
Totaal onttrekkingen uit reserves	100 V	

Programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Programma 7 Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Lasten	23.933	30.462	2.485	32.947	24.762	20.563
Baten	17.009	23.442	1.781	25.223	17.612	15.212
Saldo van baten en lasten (A)	6.924	7.020	704	7.724	7.150	5.351
Stortingen in reserves	0	0		0	159	0
Onttrekkingen uit de reserves	82	82	-10	72	1.096	0
Saldo mutaties reserves (B)	-82	-82	10	-72	-937	0
Geraamd resultaat (A+B)	6.842	6.938	714	7.652	6.213	5.351

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
1. [7.4 Milieubeheer] - Doorbelasten van kosten richting anterieure overeenkomsten In 2025 kunnen we minder doorbelasten richting de anterieure overeenkomsten omdat inwoners en bedrijven voorzichtiger zijn met het indienen van de plannen in verband met de nieuwe omgevingswet en de onduidelijkheid die dit met zich mee brengt. De verwachting is dat dit effect incidenteel van aard is.	100 N	structureel (eenmalig)
2. [7.4 Milieubeheer] - Lokale aanpak isolatie In 2025 hebben we specifieke uitkering lokale aanpak isolatie 3e tranche ontvangen van € 1.507.000. De lasten en baten zijn budgettaire neutraal begroot.	1.507 N	incidenteel
3. [7.4 Milieubeheer] - Soorten Management Plan (SMP) In 2025 hebben we specifieke uitkering SMP ontvangen van € 233.000. De lasten en baten zijn budgettaire neutraal begroot.	233 N	incidenteel
4. [7.4 Milieubeheer] - Uitkering CDOKE onderdeel van algemene uitkering In 2025 is in de septembercirculaire van de algemene uitkering bekendgemaakt dat de specifieke uitkering CDOKE in 2026 komt te vervallen en dat deze structureel onderdeel wordt van de algemene uitkering (onderdeel decentralisatie-uitkering). Voorsnog is alleen een bedrag van € 1.862.000 voor 2026 beschikbaar gesteld. Dit bedrag is € 822.000 hoger dan de bijdrage die via de specifieke uitkering was opgenomen. De extra beschikbaar gestelde middelen zijn nodig om uitvoering te geven aan het beleidsplan om de klimaatdoelen van 2023 te kunnen realiseren.	0 N	structureel (eenmalig)
5. [7.4 Milieubeheer] - Erfgoeddeal Zie ook opmerking bij programma 5 Verschuiving budget resultaatbestemming 2024 erfgoeddeal.	546 N	incidenteel
6. [Diverse taakvelden] - Voordeel doorbelasting kostenplaatsen Dooractualisatie salarissen, nieuwe kostenverdeling Sociaal Domein (onder andere door wijzigingen IV3) en actualisatie van de doorbelastingen.	139 N	structureel (meerjarig)
7. Overige verschillen	40 V	
Totaal lasten	2.485 N	

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)		2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)		wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
8. [7.4 Milieubeheer] - Lokale aanpak isolatie			
Zie toelichting hierboven punt 2.		1.507 V	incidenteel
9. [7.4 Milieubeheer] - Soorten Management Plan (SMP)			
Zie toelichting specifieke uitkering SMP.		233 V	incidenteel
10. [7.4 Milieubeheer] - Uitkering CDOKE onderdeel van algemene uitkering			
Zie toelichting hierboven punt 4. Voor 2026 vervalt deze uitkering en wordt dit begroot in programma 10.4 algemene uitkering.		0 N	structureel
11. Overige verschillen		41 V	
Totaal baten		1.781 V	
Saldo van baten en lasten (A)		704 N	
Saldo mutaties reserves (bedragen x € 1.000)		wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
12. Geen geraamde stortingen in de 2e turap.		0 N	incidenteel
Totaal stortingen in reserves		0 N	
13. Overige verschillen		10 N	incidenteel
Totaal onttrekkingen uit reserves		10 N	
Saldo van mutaties en reserves (B)		10 N	
Mutaties investeringskredieten per taakveld (bedragen x € 1.000)		mutaties uitgaven 2025	mutaties inkomsten 2025 kapitaallasten
1. [7.2 Riolering] - Aanleg hemelwaterriolering aan de Gruunsel			
Betreft € 200.000 naar voren halen van investeringen uit 2026 naar 2025. Dit in verband met afspraken uit een participatietraject met inwoners. Deze komt direct ten laste van spaarvoorziening riolering.		200 N	200 V
2. [7.2 Riolering] - Aanleg riolering aan de Beukenlaan-Wolfstraat			
Betreft € 1.300.000 naar voren halen van investeringen uit 2029 naar 2026. De werkzaamheden kunnen eerder starten in verband met vertraging van de Verlengde Noordlaan. Voor de Verlengde Noordlaan is een separaat raadsvoorstel aangeboden. Deze komt direct ten laste van spaarvoorziening riolering.		0 N	0 N
Totaal mutaties investeringskredieten		200 N	200 V 0

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Lasten	7.031	9.617	-438	9.179	9.433	8.663
Baten	1.908	5.187	-1.065	4.122	4.954	5.006
Saldo van baten en lasten (A)	5.123	4.430	627	5.057	4.479	3.657
Stortingen in reserves	680	2.454	-1.260	1.194	2.972	4.445
Onttrekkingen uit de reserves	1.320	2.413	-599	1.814	3.212	3.675
Saldo mutaties reserves (B)	-640	41	-661	-620	-240	770
Geraamd resultaat (A+B)	4.483	4.471	-34	4.437	4.239	4.427

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
1. [8.1 Ruimtelijke ordening] - Herschikken middelen omgevingswet		
In 2025 is focus op herijken van beleid en herschikken van middelen voor de implementatie van de omgevingswet wat doorloopt tot 2032. De implementatie van de omgevingswet zal op basis van deze herijking de komende jaren verder worden vormgegeven danwel uitgevoerd. De herschikking van de middelen richting komende jaren leidt dit voor 2025 een tot een voordeel. Dit voordeel zullen we komend jaar inzetten voor de implmenatie van de omgevingswet.	400 V	structureel (eenmalig)
2. [8.1 Ruimtelijke ordening] - Extra middelen meicirculaire voor omgevingswet		
In 2026 hebben we extra middelen gekregen vanuit de meicirculaire van € 278.000 voor omgevingswet. In verband met het herijken van beleid voor de implementatie van de omgevingswet wat doorloopt tot 2032 wordt deze extra uitkering geclaimd.	0 N	incidenteel
3. Overige verschillen	38 V	
Totaal lasten	438 V	

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
4. [8.1 Ruimtelijke ordening] - Aanpassing fondsbijdrage In het meerjarenperspectief 2025 worden stortingen afkomstig uit Anterieure overeenkomsten geraamd op basis van gesloten overeenkomsten. Deze bijdragen worden conform voorschriften gestort in de Algemene Bedrijfsreserve (ABR) en vervolgens doorgestort naar de Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV). De mutaties in de ABR en RBV staan in de begroting te hoog opgenomen en dienen aangepast te worden.	630 N	incidenteel
5. [8.3 Wonen en bouwen] - Negatieve bijstelling aanvragen omgevingsvergunning Dit jaar blijft het aantal grote aanvragen voor omgevingsvergunningen fors achter. Omdat dit het eerste jaar is waarin een afwijking moet worden gemeld, gaan we er vooralsnog van uit dat het om een incidentele situatie gaat. Op dit moment loopt een onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges. Daarmee willen we een reëel beeld krijgen van de verwachte inkomsten en de bijbehorende kosten. De uitkomsten van dit onderzoek worden later verwerkt in de begroting en de legesverordening.	400 N	structureel (eenmalig)
6. Overige verschillen	35 N	
Totaal baten	1.065 N	
Saldo van baten en lasten (A)	627 N	
Saldo mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
7. [8.1 Ruimtelijke ordening] - Storting fondsbijdrage in reserve Zie toelichting hierboven punt 4. Het betreft toevoeging aan algemene reserve en bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen.	1.260 V	incidenteel
Totaal stortingen in reserves	1.260 V	
8 - [8.1 Ruimtelijke ordening] - Onttrekken fondsbijdrage uit reserve Zie toelichting hierboven punt 4.	630 N	incidenteel
9. Overige verschillen	31 V	incidenteel
Totaal onttrekkingen uit reserves	599 N	
Saldo van mutaties en reserves (B)	661 V	

Programma 9 Bestuur en dienstverlening

Programma 9 Bestuur en dienstverlening

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Lasten	5.275	5.243	26	5.269	6.421	5.401
Baten	1.115	1.144	220	1.364	1.430	931
Saldo van baten en lasten (A)	4.160	4.099	-194	3.905	4.991	4.470
Storting in reserves	0	0	0	0	0	120
Onttrekkingen uit de reserves	0	0	0	0	120	463
Saldo mutaties reserves (B)	0	0	0	0	-120	-343
Geraamd resultaat (A+B)	4.160	4.099	-194	3.905	4.871	4.127

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel

1 [9.2 Telefonie, receptie en burgerzaken] - Extra kosten leges huwelijken en reisdocumenten

a. Leges huwelijken

Door de aantrekkelijke trouwlocaties in Maashorst en de promotie hiervan door ondernemers is het aantal huwelijken toegenomen, vooral van niet-inwoners. Ook kiezen meer stellen voor een ceremonie op eigen locatie.

b. Leges reisdocumenten

Sinds de verlenging van de geldigheidsduur van reisdocumenten van 5 naar 10 jaar (in 2014) worden vanaf 2024 veel documenten vernieuwd. De piek in aanvragen in 2025 blijkt groter dan verwacht. Hierdoor stijgen de legesinkomsten, waarvan het rijksdeel wordt doorbetaald.

100 N

structureel
(eenmalig)

2. Overige verschillen

74 V

Totaal lasten

26 N

3 [9.2 Telefonie, receptie en burgerzaken] - Extra baten uit leges huwelijken en reisdocumenten

Zie toelichting hierboven punt 1.

220 V

structureel
(eenmalig)

4. Overige verschillen

0 N

Totaal baten

220 V

Saldo van baten en lasten (A)

194 V

Saldo mutaties reserves (bedragen x € 1.000)

wijziging 2e turap

structureel/
incidenteel

5. Geen geraamde toevoegingen en/of onttrekkingen aan reserves in de 2e turap.

0 N

Saldo van mutaties en reserves (B)

0 N

Programma 10 Bedrijfsvoering en inkomsten

Programma 10 Bedrijfsvoering en inkomsten

Begroting 2025					Jaarrekening 2024	Jaarrekening 2023
(in x € 1.000)	vastgesteld nov 2024	vastgestelde wijzigingen tot 2e turap	wijzigingen 2e turap	na wijzigingen 2e turap	(werkelijk)	(werkelijk)
Lasten	32.425	31.505	-2.054	29.451	27.769	25.277
Baten	152.178	154.934	1.132	156.066	152.395	142.236
<i>Saldo van baten en lasten (A)</i>	-119.753	-123.429	-3.186	-126.615	-124.626	-116.959
Stortingen in reserves	1.033	3.705	2.260	5.965	5.953	8.897
Onttrekkingen uit de reserves	7.508	8.198	260	8.458	2.916	11.907
<i>Saldo mutaties reserves (B)</i>	-6.475	-4.493	2.000	-2.493	3.037	-3.010
Geraamd resultaat (A+B)	-126.228	-127.922	-1.186	-129.108	-121.589	-119.969

Toelichting afwijkingen per taakveld > € 100.000 (N=nadeel/ V=voordeel)	2025	BBV
Saldo van baten en lasten (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel

1. [10.1 Overhead] - Duurzame borging van organisatieontwikkeling

In 2025 hebben we de eerste stappen gezet die bijdragen aan de verdere ontwikkeling van de organisatie. Daarvoor is een aantal opdrachten geformuleerd, die in 2026-2028 worden uitgewerkt en gerealiseerd, en die moeten leiden tot een meer wendbare organisatie. Ook worden momenteel teamontwikkelplannen samengesteld die hieraan bijdragen. De voorbereidingsuren en de voorbereidingskosten zijn gedekt in de reguliere begroting. De uitvoering van de diverse opdrachten en de teamontwikkeling zijn voor een deel noodgedwongen in tijd opgeschoven door de krapte op de arbeidsmarkt, waardoor vacatures niet of moeilijk konden worden ingevuld. Ook hierdoor zijn de middelen nog niet uitgegeven, zodat het geraamde budget voor organisatieontwikkeling moet opschuiven.

Voorgesteld wordt de middelen die voor 2025 en 2026 beschikbaar zijn gesteld (2 keer € 2 miljoen) te reserveren in een nieuwe bestemmingsreserve. Op deze manier blijven deze flexibel beschikbaar om alle beoogde ontwikkelingen te kunnen realiseren. Daarbij wordt zorgvuldig gekeken naar de specifieke ontwikkelbehoefte van ieder team om het gewenste niveau te bereiken. Jaarlijks zullen we bij de 2e tussentijdse rapportage verantwoorden welke gelden zijn aangewend.

2.000 V structureel
(eenmalig)

2. [10.1 Overhead] - Doorschuiven financiële ruimte voor het programma Werkplek van de Toekomst

Om financiële ruimte te creëren voor de plannen in 2026 is het programma Werkplek van de Toekomst (AI, robotisering, etc.) getemporeerd. Hierdoor ontstaat in 2025 een voordeel van € 312.000. Voorgesteld wordt om dit bedrag in 2026 beschikbaar te stellen voor de noodzakelijke ICT-ontwikkelingen.

Daarnaast is in 2026 een extra financiële impuls van € 300.000 nodig voor de lopende en geplande informatievoorzieningsprojecten. In eerdere jaren konden middelen voor ICT niet worden benut vanwege een tekort aan capaciteit. Hierdoor zijn de activiteiten waarvoor deze middelen bestemd waren, destijds niet uitgevoerd.

312 V structureel
(eenmalig)

3. [10.2 Treasury] - Meerjarig doorschuiven van kapitaallasten (rente en afschrijvingen) op investeringen

Door vertraging van diverse investeringen uit voorgaande jaren (t/m 2024) vangt het starten met afschrijven voor deze investeringen later aan. De financiële gevolgen van grotendeels van deze investeringen zijn voor 2026 en verder zijn reeds verwerkt in het bestedings- en dekkingsplan van de kadernota/ programmabegroting 2026. Als onderdeel van het project 'sluitend maken meerjarenbegroting 2026-2029' is kritisch gekeken naar het realistische plannen in tijd en geld om het

Saldo mutaties reserves (bedragen x € 1.000)	wijziging 2e turap	structureel/ incidenteel
11. [10.1 Overhead] - Organisatieontwikkeling De vrijgevallen middelen worden toegevoegd aan de in te stellen opnieuw bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling.	2.000 N	incidenteel
12. [10.1 Overhead] - Vrijval Algemene Bedrijfsreserve Grondexploitatie (ABR) ten gunste van de Algemene Reserve Voor het grondbedrijf is een aparte Algemene Bedrijfsreserve Grondexploitatie (ABR) ingesteld. Deze reserve helpt om de financiële risico's binnen het grondbedrijf goed te beheersen en om de winst naar de algemene dienst vast te stellen. De ABR fungeert daarnaast ook als risicobuffer. Op basis van de actuele stand bedraagt de ABR € 10,26 miljoen. De raad heeft bepaald dat een risicobuffer van € 10,0 miljoen voldoende is. Daarom kan € 263.000 worden vrijgevallen ten gunste van de Algemene Reserve.	260 N	incidenteel
13. Overige verschillen	0 N	incidenteel
Totaal stortingen in reserves	2.260 N	
14. [10.1 Overhead] - Vrijval Algemene Bedrijfsreserve Grondexploitatie (ABR) ten gunste van de Algemene Reserve Zie toelichting hierboven punt 11.	260 V	incidenteel
15. Overige verschillen		incidenteel
Totaal onttrekkingen uit reserves	260 V	
Saldo van mutaties en reserves (B)	2.000 N	

Mutaties investeringskredieten per taakveld (bedragen x € 1.000)	mutaties uitgaven 2025	mutaties inkomsten 2025	kapitaallasten
1. Overige verschillen	50 V	0 N	0 N
Totaal mutaties investeringskredieten	50 V	0 N	0 N

Budgetoverhevelingen

Inleiding

Het overhevelen van budgetten is een vast onderdeel van de 2e turap en is geregeld in de (nieuwe) financiële verordening van de gemeente Maashorst. Hiermee wordt geborgd dat middelen doelgericht, rechtmatig en tijdig worden ingezet zonder onnodig beslag te leggen op de budgetten van de gemeente. De dekking van deze overhevelingen loopt via de reserve bestemde budgetten.

Nieuw in deze herijking is dat op basis van artikel 7, lid 8 van de financiële verordening ook uitgaven kunnen worden overgeheveld die gedekt zijn door externe bijdragen, waarbij inkomsten en uitgaven in evenwicht zijn en uitvoering over meerdere jaren mogelijk is. Dit betreft zogenoemde technische overhevelingen, waarvoor via de bijgevoegde begrotingswijziging een beroep wordt gedaan op het budgetrecht van de raad.

In deze hoofdstuk is weergegeven welke budgetten worden overgeheveld naar 2026. Het gaat om activiteiten die in 2025 nog niet volledig zijn uitgevoerd, maar waarvan voortzetting in 2026 haalbaar en noodzakelijk is.

Overzicht voorstel budgetoverhevelingen ten gunste van de reserve bestemde budgetten:

- Overheveling eenmalige budgetten conform financiële verordening € 1.853.000
- Overheveling conform artikel 7 lid 8 financiële verordening € 9.451.000
- Overheveling in afwijking van de financiële verordening € 283.000

Totaal

€ 11.587.000

Budgetoverhevelingen eenmalige budgetten 2025-2026 (cf verordening)

Programma	taakveld	projectnaam	jaar aanvang project	meerjarig (ja/nee)	bedrag overheveling (x € 1.000)
3. Economie en Toerisme	3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	Verkoop grond aan Linie 25 te Uden	Verkoop mogelijk in 2025 na vergunning traject	nee	900
5. Sport cultuur, recreatie en natuur	5.5 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Vergroening omgeving flatwijk (Area)	2025	ja	65
5. Sport cultuur, recreatie en natuur	5.5 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Opstellen verbeterplan wandelpark sportpark Uden	2025	nee	50
5. Sport cultuur, recreatie en natuur	5.5 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Natuurpoort de Maashorst: Palmstraat	2024	ja	75
6. Sociaal Domein	6.6 Maatwerkdienstverlening WMO	Project Aanpak achterstand aanvragen Wmo 2025-2026	2025	ja	70

6. Sociaal Domein	6.1 Samenkracht en Burgerparticipatie	Senioren GGOIM - Bewustwordingscampagne	2025	nee	60
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	7.2 Riolering	Baggeren, Riool	2025	nee	200
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	7.4 Milieubeheer	Regiodeal, 6e tranche	2025	ja	150
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	7.4 Milieubeheer	Belevingsonderzoek	2025	ja	50
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	7.4 Milieubeheer	Ontwikkeling de Peel AgroNatuurWonen experimenten	2024	ja	86
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.1 Ruimtelijke ordening	Transitie plangebied Kastanjeweg-Oost	2023	ja	147
				Totaal	1.853

Overheveling conform lid 8 artikel 7 Financiële verordening gemeente Maashorst

Programma	taakveld	projectnaam	jaar aanvang project	meerjarig (ja/nee)	bedrag overheveling (x € 1.000)
4. Onderwijs	4.1 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Onderwijsachterstandenbeleid	2025	ja	979
5. Sport, cultuur, recreatie en natuur	5.4 Media	Coördinator Taalnetwerk, Informatiepunt Digitale Overheid Maashorst	2025 (vervolg op een eerder project)	ja	10
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	7.4 Milieubeheer	Sanering wegverkeerslawaaï Maashorst Zuid	2025	ja	229
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	7.4 Milieubeheer	Lokale aanpak isolatie	2024	ja	4.827
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	7.4 Milieubeheer	Aanpak energiearmoede	2024	ja	762
7. Volksgezondheid, milieu en duurzaamheid	7.4 Milieubeheer	CDOKE gelden	2024	ja	2.516
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	8.1 Ruimtelijke ordening	AOK Repelakker III	2023	ja	129

Totaal					9.451

Budgetoverheveling 2025-2026 in afwijking van de financiële verordening

Het college stelt voor om, in afwijking van de financiële verordening de volgende budgetten alsnog over te hevelen:

Programma	taakveld	projectnaam	jaar aanvang project	meerjarig (ja/nee)	overheveling (x € 1.000)
3. Economie en Toerisme	3.3 Economische promotie	Realisatie evenemententerrein	2023	ja	152
5. Sport cultuur, recreatie en natuur	5.2 Sportaccommodaties	Sport en Spel Reek	2024	ja	131
				Totaal	283

In totaal hebben de vakafdelingen een bedrag van €1.070.000 aan voorstellen aangereikt die niet voldoen aan de kaders van de financiële verordening. Door het college is besloten om een bedrag van €787.000 niet over te hevelen. Hoewel de argumenten van de vakafdelingen te begrijpen zijn, is hiervan afgezien: enerzijds omdat deze buiten de kaders vallen en anderzijds omdat men in 2026 weer kan beschikken over nieuw budget op de betreffende taakvelden. Mocht in de loop van 2026 blijken dat deze budgetten niet toereikend zijn, dan is er de mogelijkheid – met name bij de 1e en 2e Turap – om te verzoeken om extra budget. Niet uit te sluiten is dat een deel van dit bedrag alsnog in 2025 doelmatig wordt besteed. De aan het einde van het jaar resterende budgetten vallen met de jaarrekening 2025 vrij in het jaarresultaat.

Motivering budgetoverheveling

1. Realisatie evenemententerrein € 152.000:

Momenteel vinden er regelmatig evenementen plaats in o.a. het centrum van Uden die door de omgeving als overlast gevend ervaren worden. Mede hierdoor zijn de mogelijkheden voor dergelijke evenementen op dit moment beperkt binnen de gemeente Maashorst. Zodoende bestaat de kans dat dergelijke evenementen niet altijd gehuisvest kunnen worden in de toekomst. Om deze evenementen te kunnen blijven faciliteren en waar mogelijk groeiperspectief te bieden, is er voor evenementen die niet inpasbaar zijn binnen het centrumgebied en geen relatie hebben met het centrum/horeca de vraag naar een locatie in het buitengebied waar ze geen onevenredige geluidsoverlast veroorzaken.

Er was voor een dergelijk evenemententerrein een concrete locatie op het oog. Daarom is in 2023 een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor de voorbereidingskosten voor de realisatie van dit evenemententerrein. Door omstandigheden heeft deze initieel beoogde locatie destijds geen doorgang gevonden en zijn er vervolgens gesprekken gevoerd over deze en evt. andere locaties. Daarom is verzocht om het budget voor de voorbereidingskosten over te hevelen naar 2024 en 2025. Inmiddels zijn we tot een locatie gekomen, waarover we met de gebruiker overeenkomst hebben gesloten. Het college heeft hier op 11 februari 2025 toe besloten. Als vervolg hierop hebben we gesprekken met de omgeving gesproken en we hebben een bureau ingehuurd om de benodigde onderzoeken uit te voeren, een inrichtingstekening en een planologische maatregel op te stellen. Na het succesvol doorlopen van de planologische procedure, gaan we het terrein waar nodig inrichten. Het doorlopen van een dergelijke procedure neemt behoorlijk wat tijd in beslag, waardoor het voor de voortgang en om tot uiteindelijke realisatie te komen noodzakelijk is om het budget over te hevelen naar 2026.

2. Sport en Spel Reek € 131.000:

Het project Sport en Spel Reek is nog steeds lopende. Destijds is voor dit project een begroting en een planning opgesteld die als basis dienden voor het beschikbaar stellen van budgetten.

In de uitvoering merken wij dat er een knelpunt ontstaat bij projecten met een langere doorlooptijd (meer dan 1 à 2 jaar). De kredieten zijn namelijk maximaal 2 jaar geldig (1 keer overhevelen), terwijl sommige projecten langer duren. Een concreet voorbeeld is de sloop van de oude gymzaal in Reek. De sloop en bijbehorende kosten vinden pas volgend jaar plaats (2026) (o.a. mede veroorzaakt door bezwaren vanuit de buurt), waardoor het budget op dit moment niet benut kan worden. Dit betekent dat we mogelijk in de knel komen met de geldigheid van de toegekende middelen. Daarnaast is voor deel van de sloopwerkzaamheden reeds aanbesteed en gegund waarvoor budget benodigd is.

Herijking reserves en voorzieningen

Inleiding

Volgens de financiële verordening worden bij de tweede tussentijdse rapportage de reserves en voorzieningen geactualiseerd. In deze paragraaf staan de belangrijkste wijzigingen van deze actualisatie. Het gaat om het vormen of laten vervallen van reserves en voorzieningen, en om aanpassingen in de naam, het doel, de voeding en de onttrekking. Dit is een belangrijk onderdeel, omdat de raad de bevoegdheid heeft om reserves te vormen, de bestemming te wijzigen en reserves op te heffen. In de bijlage "Notitie reserves en voorzieningen 2025" is het volledige overzicht opgenomen.

Voorstellen naar aanleiding van de herijking

De volgende wijzigingen zijn opgenomen in de notitie 'Reserves en voorzieningen', waarover de raad een besluit moet nemen:

Bestemmingsreserve Groen (nr. 102014)

- De naam van deze reserve wordt gewijzigd in Landschap.

Voorziening Bestemmingsplanprocedure Zeelandsedijk (nr. 8101001)

- Het bestemmingsplan is in het voorjaar van 2019 onherroepelijk geworden. Daarna is uitvoering gegeven aan de vaststellingsovereenkomst. Deze overeenkomst is nu volledig afgerond. De voorziening kan daarom worden opgeheven.

Instellen van een nieuwe bestemmingsreserve 'organisatieontwikkeling' (nr. 102020)

- De bestemmingsreserve dient als dekking voor uitgaven op het gebied van organisatieontwikkeling. Via deze reserve blijven de middelen beschikbaar, zodat op passende momenten een gerichte impuls kan worden gegeven aan dit thema. Voor 2025 en 2026 wordt telkens €2 miljoen toegevoegd aan de reserve. Het college kan de middelen benutten en legt jaarlijks via de tweede tussentijdse rapportage verantwoording af.

Bijlagen

Notitie reserves en voorzieningen 2025

Algemene reserves

Algemene reserves volgens het BBV zijn vrij aanwendbare middelen van de gemeente die dienen ter dekking van risico's en incidentele lasten. Ze maken onderdeel uit van het eigen vermogen en worden onderscheiden van bestemmingsreserves, die een specifiek doel hebben. Het niveau van de algemene reserve zegt iets over de financiële weerbaarheid van de gemeente.

Nr. 101000 Algemene reserve vrij besteedbaar

Nr. 101000	Algemene reserve vrij besteedbaar
1-1-2025	€ 78.386.443 (inclusief jaarrekeningresultaat 2024)
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De algemene reserve vrij besteedbaar is bedoeld om financiële tegenvallers en risico's op te vangen. Deze reserve kan worden gebruikt voor drie situaties: 1. Voor het opvangen van onvoorziene uitgaven die ontstaan door opkomende verplichtingen of calamiteiten. 2. Voor het opvangen van tekorten in de jaarrekening. 3. Voor het dekken van risico's waarvan de omvang bekend en berekend is (gekwantificeerde risico's). Door deze reserve aan te houden, blijft de gemeente in staat om onverwachte financiële tegenvallers op te vangen zonder direct te hoeven bezuinigen of extra middelen aan te trekken. De algemene reserve behoort tot het eigen vermogen van de gemeente en is op voorhand niet bedoeld voor specifieke bestemmingen. Handhaving van de algemene reserve is voorgeschreven.
Voeding en onttrekking	Incidentele overschotten en tekorten in de jaarrekening en de tussentijdse financiële afwijkingenrapportages worden verrekend met deze reserve.
Noodzakelijk niveau	De algemene reserve vrij besteedbaar vormt samen met de stille reserves, de Algemene bedrijfsreserve grondbedrijf en de onbenutte belastingcapaciteit onderdeel van de weerstandscapaciteit. Periodiek wordt onze weerstandscapaciteit en weerstandsniveau berekend. Dit resulteert in een weerstandsratio. De raad heeft de norm voor de weerstandsratio vastgesteld tussen 1 en 2. Wat het noodzakelijke niveau van deze reserve is, is afhankelijk van enerzijds de risico's en anderzijds de overige componenten van de weerstandscapaciteit.
Claims	Diverse stortingen en onttrekkingen verlopen volgens eerdere besluitvorming via deze reserve.
Voorstel	Handhaven

Nr. 101001 Algemene bedrijfsreserve Grondbedrijf

Nr. 101001	Algemene bedrijfsreserve grondexploitatie (ABR)

1-1-2025	€ 10.260.306
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De algemene bedrijfsreserve grondexploitatie (ABR) behoort tot het eigen vermogen van de gemeente en is niet bedoeld voor specifieke bestemmingen. Voor het grondbedrijf is een aparte ABR opgenomen om de financiële effecten binnen het grondbedrijf optimaal te kunnen beheersen, en de winst naar de algemene dienst te kunnen vaststellen. Deze reserve heeft als doel: 1. Opvangen van eventuele (verwachte) nadelen op grondexploitatiecomplexen. 2. Risicobuffer op basis van het Meerjarenperspectief Grondbedrijf / jaarlijkse risico-inventarisatie. 3. Treffen van voorzieningen voor herwaardering van gronden. 4. Egalisatie van tijdelijke tekorten van overige reserves van het grondbedrijf. 5. Financiering niet te verhalen plankosten initiatieven van derden. 6. Betalen verplichte vennootschapsbelasting onderdeel grondbedrijf.
Voeding en onttrekking	Deze reserve wordt vooral gevoed door (tussentijdse) winstnemingen (na fondsbijdrage) op grondexploitaties. Daarnaast met het saldo van grondopbrengsten van ruil-/restgronden die niet door de gemeente ontwikkeld worden. Nadelige ontwikkelingen op andere reserves en voorzieningen binnen het grondbedrijf worden verrekend met de ABR, zoals de voeding van de voorziening herwaardering en de voorziening exploitatierisico's. Wanneer bij herijking een positieve bijstelling plaatsvindt en er een bedrag binnen de voorziening herwaardering en/of voorziening exploitatierisico's vrij kan vallen, wordt dit bedrag teruggestort in de ABR. Plankosten voor initiatieven van derden kunnen niet altijd worden verhaald. Deze niet verhaalde kosten worden gedekt vanuit de ABR. Voor nieuwe gebiedsontwikkelingen moeten voorbereidingskosten worden gemaakt voordat het als een gebiedsontwikkeling kan worden bestempeld. Deze voorbereidingskosten worden verrekend zodra de gebiedsontwikkeling/grondexploitatie formeel bij een raadsbehandeling wordt geopend. Binnen het boekjaar is een bestedingsbedrag van € 150.000 beschikbaar om ontwikkelingen op te starten. Dit bedrag wordt jaarlijks onttrokken uit de ABR.
Noodzakelijk niveau	Bij de risico analyse van het Meerjarenperspectief grondbedrijf (MJP) wordt het benodigde weerstandsvermogen van het grondbedrijf bepaald. Het MJP wordt in juni van het jaar behandeld door de gemeenteraad. In juni 2025 is het weerstandsvermogen bepaald op circa € 4,8 miljoen. Deze risico's zijn opgenomen in de paragraaf grondbeleid en weerstandvermogen van de jaarrekening 2024. Daarnaast dient de reserve ook als risicobuffer voor de overige punten, zoals omschreven onder het doel van de reserve. De benodigde risicobuffer komt daarmee uit op € 10,0 miljoen. De ABR kent een minimaal en maximaal niveau. Als er winst wordt gerealiseerd en het maximale niveau wordt behaald, zal het meerdere naar de algemene reserve worden afgestort. Wanneer de waarde onder het minimale niveau komt zal er een bijdrage uit de algemene reserve noodzakelijk zijn.
Claims	Jaarlijks worden de lopende grondexploitaties in het MJP geactualiseerd. Voor de verlieslatende exploitaties wordt een voorziening getroffen. Deze zijn opgenomen in het MJP 2025.
Voorstel	Handhaven

Reserves voor dekking kapitaallasten

Reserves voor dekking kapitaallasten zijn bestemmingsreserves voor de dekking van kapitaallasten van gerealiseerde investeringen. Volgens het BBV moet voor de activering van investeringen de bruto-methode worden gehanteerd. De bruto-methode houdt in dat aanwendungen van reserves niet afgetrokken mogen worden van het investeringsbedrag voor de berekening van de kapitaallasten. De kapitaallasten worden berekend van de

bruto-investering en de reserve wordt gedurende de afschrijvingstermijn aangewend om de afschrijvingslasten (geheel dan wel gedeeltelijk) af te dekken. Het BBV noemt deze categorie niet afzonderlijk. Toch is het van belang om te weten welke reserves dekkingsreserves zijn voor een goed inzicht in de mogelijkheden tot aanwending.

Nr. Diverse bestemmingsreserves voor Dekking kapitaallasten

Nr. diversen	Bestemmingsreserve Dekking kapitaallasten
1-1-2025	€ 21.577.614
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze bestemmingsreserves dienen ter dekking van de kapitaallasten van de onderliggende activa/investeringen. Vanwege de administratieve eenvoud is er voor gekozen om diverse afzonderlijke bestemmingsreserves in te stellen. Op die manier wordt de exploitatie niet extra belast, het betreft momenteel ongeveer 90 investeringen.
Voeding en onttrekking	Het betreft de bestemmingsreserves • 103101 Dekking kapitaallasten t/m 2016 • 103102 Dekking kapitaallasten 2017 -2019 • 103103 Dekking kapitaallasten 2020 e.v. • 103104 DKU Centrumplan Zeeland • 103105 DKU Rotonde Peelweg/Langenboomseweg • 103106 DKU Centrum Schaijk • 103107 DKU Nieuwbouw Den Omgang • 103108 DKU Nieuwbouw De Regenboog • 103109 DKU Kindcentrum Zeeland • 103110 DKU Frisse Scholen Oventje • 103111 DKU Frisse Scholen Kreek'l • 103112 DKU Frisse Scholen Vlinder • 103113 DKU Herontwikkeling DAW • 103114 DKU EVZ Melkpad/Graspeelloop • 103115 DKU EVZ Munse Wetering • 103116 DKU EVZ Gemeenschapshuis Zeeland • 103117 DKU LOG Graspeel t.b.v. LOG • 103118 DKU Verbouwing gemeentehuis 2012

	De reserve wordt gevoed met incidentele middelen. De voeding in 2025 bedraagt volgens de begroting ruim € 0,9 miljoen. Storting vindt plaats zodra de betreffende investeringen gerealiseerd zijn. Alleen de dekking van de afschrijvingslasten wordt onttrokken uit deze reserves.
Noodzakelijk niveau	Het saldo vormt dekking voor de afschrijvingslasten van de onderliggende investeringen conform besluitvorming. De hoogte van de noodzakelijke jaarlijkse onttrekking wordt bepaald aan de hand van de afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in de financiële verordening gemeente Maashorst.
Claims	Jaarlijks wordt deze reserve verlaagd met de afschrijvingslasten van de onderliggende investeringen. Daarnaast wordt uit reserve "103101 Dekking kapitaallasten tot en met 2016" jaarlijks t/m boekjaar 2026 een bedrag van € 121.067 onttrokken ter dekking van een verstrekte onderhoudssubsidie.
Voorstel	Deze reserve dient gehandhaafd te blijven, aangezien deze dekking vormt voor afschrijvingslasten.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves volgens het BBV zijn middelen binnen het eigen vermogen die door de gemeenteraad zijn gereserveerd voor een bepaald doel of beleidsvoornemen. Ze zijn dus niet vrij aanwendbaar zolang die bestemming niet wordt gewijzigd door de raad.

Nr. 102001 Bestemmingsreserve Doorontwikkelen maatschappelijke locaties

Nr. 102001	Bestemmingsreserve Doorontwikkelen maatschappelijke locaties
1-1-2025	€ 228.485
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Het inzetten van het verkoopresultaat van af te stoten maatschappelijke locaties om de realisatie van MFA's te realiseren (zie B&W-besluit 12/7/16 voormalige gemeente Uden).
Voeding en onttrekking	Voeding door middel van verkoopopbrengsten bij afstoten- en onttrekkingen bij doorontwikkelingen van maatschappelijke locaties. Deze reserve wordt gevoed wanneer een maatschappelijke locatie verkocht wordt. Wanneer dit zich voordoet, is vooraf niet geheel in te schatten.
Noodzakelijk niveau	Nog niet bekend
Claims	Geen
Voorstel	Handhaven

Nr. 102003 Bestemmingsreserve Parkeerbonds

Nr. 102003	Bestemmingsreserve Parkeerbonds
1-1-2025	€ 5.424.228

Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Het parkeerfonds is in te zetten voor parkeervoorzieningen die ten goede komen aan het centrum, voor voorzieningen voor betaald parkeren buiten het centrum en voor mobiliteit door openbaar vervoer.
Voeding en onttrekking	De reserve dient als egalisatiereserve voor de parkeereexploitatie. Daarnaast wordt de reserve structureel gevoed vanuit de parkeeropbrengsten met als doel om toekomstige projecten uit het GVVP (Gemeentelijke Verkeers en Vervoers Plan) deels uit te dekken. Vanuit de voormalige gemeente Uden zijn de financiële consequenties tot en met het jaar 2030 in beeld gebracht van alle GVVP- en HOV-investeringen met bijbehorende dekkingsbronnen, bestaande uit subsidies, fonds bovenwijkse infrastructuur, fonds bovenwijks, parkeerfonds, combinatie met rehabilitaties wegen en algemene middelen. In 2025 wordt er voor de gemeente Maashorst een nieuw mobiliteitsbeleid inclusief uitvoeringsprogramma opgesteld.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing
Claims	Als er tekorten ontstaan in de exploitatie van parkeergarage Promenade dan moeten deze opgevangen worden vanuit de bestemmingsreserve parkeerfonds. Dit geldt ook voor de parkeereexploitatie in Uden-Noord. Tot slot zullen ook de projecten uit het uitvoeringsplan GVVP (gedeeltelijk) hieruit bekostigd worden. Vanaf 2026 zal dit zijn het uitvoeringsplan mobiliteit van de gemeente Maashorst.
Voorstel	Handhaven

Nr. 102005 Bestemmingsreserve Buitengebied in Ontwikkeling 2010

Nr. 102005	Bestemmingsreserve Buitengebied in Ontwikkeling 2010
1-1-2025	€ 509.500
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Kwaliteitsverbetering van het buitengebied bevorderen door het verstrekken van subsidie voor sloop van ongewenste bebouwing in het buitengebied, en het bevorderen van natuur- en landschapsontwikkeling.
Voeding en onttrekking	De bestemmingsreserve zal uitsluitend worden gevoed uit de bijdragen gebaseerd op de Bijdrageregeling woningbouw en sloopvergoeding in het kader van Buitengebied in Ontwikkeling.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing
Claims	De middelen zullen worden besteed aan het bevorderen van sloop van ongewenste bebouwing in het buitengebied, al dan niet in combinatie met bedrijfsverplaatsing van intensieve veehouderijen. Tevens zal een deel van de middelen worden besteed aan geldende beleidsdoelen inzake natuur- en landschap. Prioritering van claims: • Subsidie voor sloop (iv) stallen zonder terugbouw • Subsidie met verplaatsing intensieve veehouderij • Projecten t.b.v. versterking natuur en landschap

Voorstel	Handhaven

Nr. 102006 Bestemmingsreserve Landschapsfonds

Nr. 102006	Bestemmingsreserve Landschapsfonds
1-1-2025	€ 646.183
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	In de provinciale Omgevingsverordening wordt verplicht gesteld dat ruimtelijke ontwikkelingen in landelijk gebied gepaard gaan met een fysieke verbetering van de landschappelijke kwaliteit van het gebied of de omgeving. De Uitvoeringsregel kwaliteitsverbetering landschap gemeente Maashorst stelt dat investering in de kwaliteitsverbetering van het landschap bij voorkeur in de nabijheid van het initiatief wordt gedaan, maar als dit redelijkerwijs niet mogelijk is, de gemeente de (resterende) verplichting tot verbetering van de omgevingskwaliteit van de initiatiefnemer overneemt door storting in het Landschapsfonds.
Voeding en onttrekking	Berekeningsmethode waarbij de waardeestijging van de grond wordt bepaald door de planologische wijziging. Voor zover geen volledige compensatie in "natura" plaatsvindt, dient een compensatiebedrag gestort te worden.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing
Claims	De middelen worden aangewend voor projecten genoemd in het landschapsbeleidsplan en het realiseren van landschappelijke doelen uit de Omgevingsvisie gemeente Maashorst.
Voorstel	Handhaven

Nr. 102007 Bestemmingsreserve Leefbaarheid

Nr. 102007	Bestemmingsreserve Leefbaarheid
1-1-2025	€ 290.570
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De reserve is bedoeld voor de uitvoering van het programma "Samen Bouwen aan Uden" dat in samenwerking tussen Area en gemeente is opgesteld en waarvoor een gezamenlijk programmabureau is opgericht.
Voeding en onttrekking	De gemeenteraad van voormalig gemeente Uden heeft op 25 juni 2009 besloten € 2 miljoen beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de prestatieafspraken met Area waarin is afgesproken dat 'iedere partij op voorhand het budget van € 2 miljoen beschikbaar stelt'. Deze reserve wordt niet meer gevoed.
Noodzakelijk niveau	Genoemd project heeft een uitvoeringsduur die gekoppeld is aan de door Area uit te voeren renovatie van de flats . Einddatum van dit project ligt op medio 2027, waarmee de einddatum van het project 'Vergroening omgeving flats uitkomt op voorjaar 2028. Eventuele restanten vloeien terug naar de Algemene Bedrijfsreserve grondbedrijf dat als voorfinancierder heeft gefungeerd.

Claims	De uitgaven vloeien voort uit het convenant. In de raad van 27 juni 2024 is besloten het restant budget, groot ca € 290.000,-- ter beschikking te stellen voor het project 'Vergroening omgeving flats'.
Voorstel	Handhaven

Nr. 102008 Bestemmingsreserve Bovenwijkse Infrastructuur -ge

Nr. 102008	Bestemmingsreserve Bovenwijkse-Infrastructuur
1-1-2025	€ 135.068
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De reserve bovenwijkse infrastructuur (RBI) is bedoeld voor de realisering van bovenwijkse (buiten plangebied / gebiedsoverstijgende) infrastructurele voorzieningen.
Voeding en onttrekking	Deze reserve bestaat al vele jaren in de voormalig gemeente Uden en werd tot 1-1-2007 gevoed met een storting van € 10 per m ² verkochte grond dan wel te realiseren m2 bruto vloeroppervlak (bvo). Om de geplande investeringen uit het meerjareninvesteringsprogramma uit de reserve te kunnen dekken, bleek een verhoogde storting van € 15 per m2 / bvo nodig. Hiermee heeft de raad bij besluit van 28 februari 2008 ingestemd. Ook vanuit particuliere initiatieven werd aan deze reserve bijgedragen. Bij de jaarlijkse actualisering van de grondexploitaties wordt aan de Raad een geactualiseerd meerjareninvesteringsprogramma met bijbehorende dekking gepresenteerd. Deze reserve wordt niet meer gevoed en er worden geen nieuwe projecten meer ten laste van deze reserve gebracht, conform besluitvorming 15 december 2016.
Noodzakelijk niveau	Vastgesteld meerjareninvesteringsprogramma. Op 15 december 2016 is door de Gemeente Uden het besluit genomen om voor Reserve Bovenwijkse Voorzieningen een nieuwe reserve in te stellen. Op het moment dat aan de lopende verplichting van deze reserve is voldaan, wordt deze reserve afgesloten en wordt het eventuele saldo toegevoegd aan de ABR.
Claims	Beschikkingen vinden plaats o.b.v. het investeringsprogramma uit het bijgestelde Meerjarenperspectief 2025 van het grondbedrijf. Reeds opgevoerde projecten worden nog afgerond en er komen geen nieuwe claims bij. Per 2025 loopt er nog één project.
Voorstel	Handhaven

Nr. 102009 Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen-ge

Nr. 102009	Bestemmingsreserve Bovenwijkse voorzieningen
1-1-2025	€ 3.795.329
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (RBV) is bedoeld voor de realisering van bovenwijkse (buiten plangebied / gebiedsoverstijgende) voorzieningen.

Voeding en onttrekking	Onder de Omgevingswet zijn de juridische kaders van kostenverhaal voor bovenwijkse voorzieningen veranderd daardoor is het vanaf 1-1-2024 juridisch niet (tijdelijk) mogelijk nieuwe bedragen in contracten op te nemen. De gesloten contracten van voor deze datum worden wel nog geïncasseerd. De RBV wordt gevuld met bijdragen van marktpartijen uit anterieure overeenkomsten, exploitatieplannen of posterieure overeenkomsten. Daarnaast zal ook de gemeente, vanuit de gemeentelijke grondexploitaties bijdragen aan deze reserve. De nota hanteerde een eenheidsbedrag van € 14,90 per vierkante meter uitgeefbaar. De investeringslijst van de nota kostenverhaal / financiële bijdragen is in 2025 geactualiseerd enkele projecten zijn uitgevoerd, het gereserveerde geld wordt hierbij verrekend waarbij de uitvoering wordt overgedragen aan de vakdiscipline mobiliteit.
Noodzakelijk niveau	Conform Investeringslijst uit Nota Kostenverhaal 2017 en aanvullende besluitvorming hierover.
Claims	Beschikkingen vinden plaats o.b.v. het investeringsprogramma voor zover deze betrekking hebben op de Investeringslijst uit de Nota Kostenverhaal 2017 van de voormalig gemeente Uden in het bijgestelde Meerjarenperspectief van het grondbedrijf.
Voorstel	Handhaven

Nr. 102010 Bestemmingsreserve Bestemde budgetten

Nr. 102010	Bestemmingsreserve Bestemde budgetten
1-1-2025	€ 4.106.906
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Het doel van het overhevelen van budgetten is dat activiteiten die door de raad zijn vastgesteld, kunnen worden afgerond als dat niet lukt binnen het lopende jaar. Zo blijft het geld beschikbaar voor het doel waarvoor de raad het bedoeld heeft. Dit gebeurt volgens de regels van de financiële verordening.
Voeding en onttrekking	Een overhevelingsbudget wordt gevuld met geld dat al beschikbaar is gesteld, maar nog niet (helemaal) is gebruikt. De onttrekking vindt plaats in het jaar waarin de activiteit daadwerkelijk wordt uitgevoerd of vervolgd. Overheveling is alleen toegestaan voor eenmalige bedragen of voor duidelijk afgebakende activiteiten. Er mag maximaal één keer worden overgeheveld. Structurele budgetten horen hier niet bij. De dekking van de overheveling verloopt via de reserve 'bestemde budgetten'. Bij elk voorstel beoordeelt het college of de uitvoering in het nieuwe jaar realistisch is. Als dat niet zo is, wordt het budget niet overgeheveld. Het college legt jaarlijks, als onderdeel van de tweede tussentijdse rapportage (2e turap), een voorstel aan de raad voor. Hierin wordt per overheveling toegelicht dat aan de voorwaarden uit de financiële verordening is voldaan. Het college kan een voorstel doen om af te wijken van de financiële verordening. De raad besluit uiteindelijk over de budgetten die worden overgeheveld.
Noodzakelijk niveau	De overheveling is nodig om lopende of vastgestelde projecten op een rechtmatige manier voort te zetten. Zonder overheveling vervalt het budget. Daardoor kan een project vertraging oplopen of kan eerder toegekend geld verloren gaan. De overheveling betreft maximaal het nog niet bestede deel van het budget.
Claims	De claims zijn gebaseerd op eerdere raadsbesluiten of bestuurlijke toezeggingen. Zo blijft gewaarborgd dat het geld alleen wordt gebruikt voor het doel waarvoor het is bedoeld. De bedragen worden duidelijk weergegeven in de 2e turap en opgenomen in de begroting van het volgende jaar.

Voorstel	Handhaven

Nr. 102011 Bestemmingsreserve Openbare verlichting

Nr. 102011	Bestemmingsreserve Openbare verlichting
1-1-2025	€ 74.775
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Dekking van uitgaven die moeten worden gedaan t.b.v. de vervanging van openbare verlichting met het doel fluctuaties in de exploitatie op te vangen. Het beleidsplan openbare verlichting 2024-2027 is in november 2023 door de raad vastgesteld.
Voeding en onttrekking	Niet van toepassing. Wel egalisatie met de raming voor onderhoud op de exploitatie.
Noodzakelijk niveau	Maximaal € 200.000
Claims	Nog te bepalen
Voorstel	Handhaven

Nr. 102013 Bestemmingsreserve Bomen

Nr. 102013	Bestemmingsreserve Bomen
1-1-2025	€ 113.523
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Dekking van uitgaven ter verbetering en instandhouding van het bomenbestand.
Voeding en onttrekking	Voeding van reserve vindt plaats uit incidenteel op te leggen financiële herplantverplichtingen, wanneer ter plaatse van de kap van bomen niet aan de herplantverplichting kan worden voldaan. Daarnaast zullen ontvangen schadevergoedingen aan het gemeentelijk bomenbestand aan deze reserve worden toegevoegd. Het saldo wordt per einde jaar bij de jaarrekening onttrokken dan wel gestort in de reserve.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing
Claims	De middelen uit het bomenfonds zullen, conform vastgesteld bomenverordening, worden aangewend voor een duurzaam herstel en instandhouding van de gemeentelijke bomenhoofdstructuur.
Voorstel	Handhaven

Nr. 102014 Bestemmingsreserve Groen

Nr. 102014	Bestemmingsreserve Groen (Landschap)
1-1-2025	€ 811.846
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Vormen van een reserve ter dekking van uitgaven voor het landschapsbeleidsplan.
Voeding en onttrekking	Varieert jaarlijks en betreft de eerder geraamde kapitaallasten van investeringen die nu opgenomen zijn in het landschapsbeleidsplan en minimaal 1% van de uitgifteprijs van bouwrijpe grond voor planmatige (stedelijke) ontwikkelingen, zoals bedrijventerreinen, woongebieden en (openbare) sportterreinen.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing
Claims	De middelen worden aangewend voor projecten genoemd in het landschapsbeleidsplan en het realiseren van landschappelijke doelen uit de Omgevingsvisie gemeente Maashorst.
Voorstel	Naam bestemmingsreserve Groen veranderen in Landschap.

Nr. 102015 Bestemmingsreserve Bossen

Nr. 102015	Bestemmingsreserve Bossen
1-1-2025	€ 209.007
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Dekking van uitgaven die moeten worden gedaan ten behoeve van instandhouding bossen, met het doel fluctuaties in de exploitatie op te vangen.
Voeding en onttrekking	Niet van toepassing
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing
Claims	Nog te bepalen
Voorstel	Handhaven

Nr. 102016 Bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing

Nr. 102016	Bestemmingsreserve Afvalstoffenheffing
1-1-2025	€ 326.315

Functie	Bestedingsfunctie en egalisatie van tarieven.
Doel	Dekking van uitgaven die moeten worden gedaan t.b.v. de afvalverwerking en -verwijdering, ter egalisatie van de tarieven. Per 1 januari 2024 zijn de milieustraat en luierinzameling geharmoniseerd, en is per 1 januari 2025 de aan huis afvalinzameling geharmoniseerd. Dekking van uitgaven die moeten worden gedaan t.b.v. de afvalverwerking en -verwijdering, ter egalisatie van de tarieven.
Voeding en onttrekking	Niet van toepassing. Wel worden jaarlijkse overschotten of tekorten op het taakveld Afval aan deze reserve toegevoegd of onttrokken.
Noodzakelijk niveau	Niet van toepassing
Claims	Nog te bepalen
Voorstel	Handhaven

Nr. 102017 Bestemmingsreserve Egalisatie rioolheffing

Nr. 102017	Bestemmingsreserve Egalisatie rioolheffing
1-1-2025	€ 63.123
Functie	Egalisatie van tarieven.
Doel	Egaliseren van tarieven voor de riool- en waterzorgheffing met efficiency voordelen uit rioolbeheer en door hoger dan geraamde inkomsten.
Voeding en onttrekking	Jaarlijks worden efficiency voordelen in rioolbeheer en aanvullende inkomsten van niet geraamde nieuwe riool aansluitingen met deze reserve verrekend.
Noodzakelijk niveau	Het saldo wordt in 20 jaar tijd volledig ingezet door deze in gelijke delen te laten vrijvallen ten gunste van het tarief riool- en waterzorgheffing. Berekening vindt plaats bij vaststelling van een nieuw programma (1x per 4 jaar), of als er aanleiding is het kostendeckingsplan tussentijds bij te stellen.
Claims	Nader te bepalen
Voorstel	Handhaven

Nr. 102019 Bestemmingsreserve Transformatieopgave Wmo Beschermd Wonen

Nr. 102019	Bestemmingsreserve Transformatie Opgave Wmo Beschermd Wonen
1-1-2025	€ 2.409.514
Functie	Bestedingsfunctie

Doel	In 2015 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (verder Wmo) in werking getreden. De gemeente Oss vervult vanaf dan de regionale centrumfunctie in de verplichte centrumgemeenteconstructie voor Beschermd Wonen in Brabant Noordoost-Oost (BNOO). De gemeente Oss voert regionaal de toegang, de inkoop en het beleid uit en ontvangt hiervoor via het gemeentefonds middelen van het Rijk. Met ingang van 2024 heeft het Rijk heeft besloten taken m.b.t. Beschermd Wonen fasegewijs door te decentraliseren naar alle gemeenten en niet langer alleen naar de centrumgemeenten. Deze doordecentralisatie is inhoudelijk in gang gezet, waarbij het Rijk de intentie heeft uitgesproken middelen structureel via het gemeentefonds aan alle gemeenten te gaan verstrekken. Deze financiële doordecentralisatie is meermaals door het Rijk uitgesteld, en het is nog onduidelijk wanneer deze daadwerkelijk gaat plaatsvinden. Om de lokale gemeenten in de regio Brabant Noordoost-Oost (BNOO) in staat te stellen met deze transformatie-opdracht van start te kunnen gaan heeft het Regionaal Bestuurlijk Overleg Wmo en de Centrumgemeente Oss besloten financiële middelen aan gemeenten in de regio Brabant Noordoost-Oost (BNOO) beschikbaar te stellen. Op 8 juni 2023 heeft de gemeenteraad het college toestemming verleend de "Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-Oost 2024-2028" aan te gaan. Belangrijk onderdeel in deze centrumregeling is de uitwerking van de governance structuur voor de doordecentralisatie Beschermd Wonen (BW). De van de Centrumgemeente Oss ontvangen incidentele middelen worden (voor zover niet direct ingezet) aan de reserve BR TransformatieOpgave Wmo Beschermd Wonen (BR 102019) toegevoegd. Niet-bestede middelen vloeien terug naar deze bestemmingsreserve, en blijven beschikbaar voor het doel waarvoor ze zijn verkregen.
Voeding en ont trekking	<u>Lokale Ontwikkelagenda Beschermd Wonen 2022-2024.</u> Op 27 september 2022 (zaaknummer 36924-2022) heeft de gemeenteraad besloten (herbevestigd) de ontvangen en de nog te ontvangen middelen van de Centrumgemeente Oss, in het kader van de TransformatieOpgave Wmo Beschermd Wonen, beschikbaar te houden voor het doel waarvoor ze zijn verkregen. Ook heeft de gemeenteraad besloten budget beschikbaar te stellen voor de uitvoering van de Lokale Ontwikkelagenda 'Opvang, Ondersteuning en Zorg voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid'. In 2025 zijn de pilots uit de Lokale Ontwikkelagenda geëvalueerd. Op 26 juni 2025 is Beleidsplan Wmo 2025-2029 door de Raad vastgesteld (39962/2025). In dit beleidsplan is de transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis beleidsmatig verankerd en in het Uitvoeringsplan Wmo 2025-2029 welke op 30 september 2025 door het College is vastgesteld (39662-2025) nader geborgd. De 1ste fase van de Lokale Ontwikkelagenda Beschermd Wonen 2022-2024 is daarmee gerealiseerd. <u>Lokale Basis op Orde 2024-2028.</u> In de Centrumregeling Wmo Brabant Noordoost-Oost 2024 is opgenomen dat lokale gemeenten gedurende een periode van 5 jaar jaarlijks een uitvoeringsbudget BW van de Centrumgemeente Oss ontvangen om de lokale basis op orde te brengen (artikel 11, lid 7). Voor Maashorst is dat een budget van € 817.903 per jaar voor de periode 2024-2028. Deze middelen zijn afkomstig uit het overschot in de regionale reserve BW van de Centrumgemeente Oss. De van de Centrumgemeente Oss te ontvangen middelen worden direct in de lokale reserve BR Transformatie Opgave Wmo Beschermd Wonen (BR 102019) gestort en blijven daarmee beschikbaar voor het doel waarvoor de middelen zijn verkregen: Lokale Basis op Orde. Regionaal is afgesproken dat elke gemeente een lokaal uitvoeringsplan "Lokale Basis op Orde" opstelt voor besteding van de middelen aan de doelgroep psychisch kwetsbare inwoners . Op basis hiervan zal een voorstel inclusief dekking ten laste van de reserve BR TransformatieOpgave Wmo Beschermd Wonen ter besluitvorming worden voorgelegd. Daarnaast hebben de lokale gemeenten in de regio Brabant Noordoost-Oost (BNOO) in 2025 éénmalig een aanvullende bijdrage van de Centrumgemeente Oss ontvangen, omdat de regionale reserve BW boven het afgesproken maximum kwam. Voor de gemeente Maashorst betrof dat € 1,543 miljoen en is lokaal in in Maashorst te zetten voor de doelgroep. <u>Lokaal stijgende Wmo-kosten voor de Doelgroep 2024-2028.</u> In de centrumregeling is tevens opgenomen dat lokale gemeenten gedurende een periode van 5 jaar jaarlijks een uitvoeringsbudget BW van de Centrumgemeente ontvangen om lokaal stijgende Wmo-kosten voor de Doelgroep "psychisch kwetsbare inwoners" op te vangen (artikel 11, lid 8). Dit omdat de doelgroep door de doordecentralisatie steeds meer gaat drukken op de lokale Wmo-kosten. Voor de gemeente Maashorst is dat een budget van € 613.427 per jaar voor de periode 2024-2028. Deze middelen zijn afkomstig uit het overschot op de regionale begroting van het specialistisch vangnet BW. Tot 2025 werden de van de Centrumgemeente Oss ontvangen middelen op een stelpost in de begroting opgenomen. Niet bestede middelen werden aan het einde van het jaar aan de reserve BR TransformatieOpgave Wmo Beschermd Wonen (BR 102019) toegevoegd. Op 26 juni 2025 heeft de gemeenteraad bij het vaststellen van het Beleidsplan Wmo 2025-2029 (39962/2025) besloten de middelen "Lokaal stijgende Wmo-kosten voor de Doelgroep" die beschikbaar zijn tot en met 2028, met ingang van 2026 structureel in te zetten voor de uitvoering van het Beschermd Wonen / Beschermd Thuis, vooruitlopend op een formeel structurele financiering . <u>Ontwikkelingen 2de Tussentijdse Rapportage 2025.</u> * In 2025 zijn de pilots uit de Lokale Ontwikkelagenda Beschermd Wonen geëvalueerd. Daarmee is de 1ste pilotfase van het Wmo

	Project Lokale Ontwikkelagenda Beschermd Wonen afgerond. Niet-bestede middelen vloeien terug naar de reserve Transformatieopgave Wmo Beschermd Wonen (2025: € 175.000 en 2026: € 43.000) . * In 2025 heeft Maashorst van de centrumgemeente Oss éénmalig een aanvullende bijdrage van € 1.543.226 ontvangen. Hiervan is € 1.000.000 gereserveerd voor het "Programma Verbinden en versterken: naar een toekomstbestendig Sociaal Domein (looptijd: 2026 - 2029)" en € 200.000 voor het project "Aanpak achterstand aanvragen Wmo" (looptijd: 2025 - 2026). Daarnaast wordt in 2026 éénmalig een budget van € 43.223 ingezet voor het opstarten van de ondersteuning "Eerst een Thuis" voor de dak- en thuislozen.	
Noodzakelijk niveau	Er is geen noodzakelijk niveau vastgesteld.	
Claims	Saldo per 01-01-2025	€ 2.409.514
	Geraamde storting 2025	€ 2.536.129
	Geraamde onttrekking 2025	- € 794.000
	Geraamd saldo per 01-01-2026	€ 4.151.643
	Geraamde storting 2026	€ 860.903
	Geraamde onttrekking 2026	- € 963.226
	Geraamd saldo per 01-01-2027	€ 4.049.320
	Geraamde storting 2027	€ 817.903
	Geraamde onttrekking 2027	- € 285.000
	Geraamd saldo per 01-01-2028	€ 4.582.223
	Geraamde storting 2028	€ 817.903
	Geraamde onttrekking 2028	- € 215.000

	Geraamd saldo per 01-01-2029	€ 5.185.126
	Geraamde storting 2029	€ 0
	Geraamde onttrekking 2029	- € 215.000
	Geraamd saldo per 01-01-2030	€ 4.970.126
Voorstel	Handhaven	

Nr. 102020 Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling

Nr. 102020	Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling
1-1-2025	€ 0
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De reserve dient als dekking voor uitgaven op het gebied van organisatieontwikkeling. Via deze bestemmingsreserve blijven de middelen beschikbaar, zodat op de juiste momenten een extra impuls kan worden gegeven aan dit thema.
Voeding en onttrekking	De beschikbare middelen voor het onderwerp organisatieontwikkeling voor 2025 en 2026 (twee keer € 2 miljoen) worden ondergebracht in deze nieuwe bestemmingsreserve. Zo blijven de middelen flexibel inzetbaar voor organisatie- en teamontwikkeling. Het college heeft de mogelijkheid om deze middelen in te zetten voor het thema organisatieontwikkeling. Via de tweede tussentijdse rapportage wordt jaarlijks verantwoord hoe de middelen zijn besteed.
Noodzakelijk niveau	Er is geen noodzakelijk niveau vastgesteld.
Claims	Het college heeft de bevoegdheid om deze middelen in te zetten voor het thema organisatieontwikkeling. Er zijn momenteel nog geen concrete claims.
Voorstel	Instellen

Nr. 102021 Bestemmingsreserve Migratie

Nr. 102000	Bestemmingsreserve Migratie
1-1-2025	€ 2.061.000

Functie	Bestedingsfunctie
Doel	De reserve dient als dekking voor de uitgaven van Migratie opgaven. Middels de reserve blijven deze middelen beschikbaar, zodat op de juiste momenten een extra impuls kan worden gegeven.
Voeding en onttrekking	Bij de vaststelling van de jaarstukken 2024 is deze reserve gevormd. Jaarlijks worden de beschikbaar gestelde rijksmiddelen voor de migratie opgave als uitgangspunt genomen voor de besteding in dat jaar. De besteding en de ontvangst van deze middelen hebben een fluctuerend karakter waardoor op het jaarlijkse budget overschotten of tekorten ontstaan. Jaarlijkse wordt het overschot toegevoegd en bij tekorten onttrokken aan deze reserve. De middelen die aan het college ter beschikking zijn gesteld worden jaarlijks via deze reserve geëgaliseerd. Het college heeft de mogelijkheid om de middelen uit de bestemmingsreserve te besteden aan de migratieopgaven in de breedste zin van het woord. Deze uitgaven worden jaarlijks vermeld bij de 2e tussentijdse rapportage bij de herijking van de nota reserves en voorzieningen.
Noodzakelijk niveau	Er is geen noodzakelijk niveau vastgesteld.
Claims	Er zijn momenteel nog geen concrete claims.
Voorstel	Handhaven

Voorzieningen (art 44.1a)

Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.

Nr. 101002 Voorziening Wachtgeld bestuur en personeel

Nr. 101002	Voorziening Wachtgeld bestuur en personeel
1-1-2025	€ 30.447
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze voorziening is ingesteld om verplichtingen aan (oud) bestuurders meerjarig na te kunnen komen.
Voeding en onttrekking	Voorziening wordt jaarlijks geactualiseerd. Een eventueel nadelig saldo (en daarmee noodzakelijke voeding van de reserve) komt ten laste van de exploitatie. Evenals voorgaande jaren zal dit gebeuren tijdens het opstellen van de jaarrekening.
Noodzakelijk niveau	Zie de toelichting bij "voeding en onttrekking". Bij het opstellen van de jaarrekening wordt het noodzakelijk niveau bepaald.
Claims	Bij het opstellen van de programmarekening worden de claims geactualiseerd.
Voorstel	Handhaven

Nr. 101003 Voorziening Pensioenverplichtingen wethouders

Nr. 101003	Voorziening Pensioenverplichtingen wethouders
1-1-2025	€ 5.731.475
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Voor de pensioenverplichtingen aan (oud)wethouders dient een voorziening gevormd te worden. Voor politieke ambtsdragers is er geen centraal pensioenfonds, wethouders bouwen uit hoofde van de Algemene Pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) pensioenrechten bij de gemeente op.
Voeding en onttrekking	Ontvangen pensioenoverdrachten, pensioenopbouw van zittende wethouders en geraamde kosten voormalige wethouders worden in deze voorziening gestort.
Noodzakelijk niveau	Ten behoeve van de jaarrekening wordt jaarlijks door een extern bureau een actuariële waardeberekening gemaakt om de hoogte van de voorziening te bepalen. Met de accountant is afgesproken om deze berekening voortaan aan het eind van het jaar uit te voeren, op basis van de werkelijke rente. De uitkomst daarvan vormt de basis voor de voeding van deze voorziening.
Claims	Bij het opstellen van de programmarekening worden de claims geactualiseerd.
Voorstel	Handhaven

Nr. 400000 Voorziening Bovenwettelijk verlofsparen

Nr. 400000	Voorziening Bovenwettelijk verlofsparen
1-1-2025	€ 493.016
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze voorziening is ingesteld om aan de claim van gespaarde verlofsaldi van medewerkers te voldoen, op het moment dat hiervan gebruikt wordt gemaakt.
Voeding en onttrekking	Voorziening wordt jaarlijks, als onderdeel van de werkzaamheden ten behoeve van de jaarrekening, geactualiseerd. Een eventueel nadelig saldo (en daarmee noodzakelijke voeding van de reserve) komt ten laste van de exploitatie. Evenals voorgaande jaren zal dit gebeuren tijdens het opstellen van de jaarrekening.
Noodzakelijk niveau	Zie de toelichting bij "Voeden en onttrekking". Bij het opstellen van de jaarrekening wordt het noodzakelijk niveau bepaald.
Claims	Bij het opstellen van de programmarekening worden de claims geactualiseerd.
Voorstel	Handhaven

Nr. 400001 Voorziening Regeling vervroegd uittreden

Nr. 400001	Voorziening Regeling Vervroegd uittrede
1-1-2025	€ 157.309
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze voorziening is ingesteld om de verplichtingen aan oud medewerkers, die gebruik maken van de RVU, meerjarig te kunnen nakomen.
Voeding en onttrekking	Voorziening wordt jaarlijks, als onderdeel van de werkzaamheden ten behoeve van de jaarrekening, geactualiseerd. Een eventueel nadelig saldo (en daarmee noodzakelijke voeding van de reserve) komt ten laste van de exploitatie. De actualisatie gebeurt tijdens het opstellen van de jaarrekening. De regeling is verlengd vanaf 2026 tot en met 2028. Hiervoor wordt in deze jaren een extra dotatie begroot van € 150.000 per jaar.
Noodzakelijk niveau	Zie de toelichting bij "voeding en onttrekking". Bij het opstellen van de jaarrekening wordt het noodzakelijk niveau bepaald.
Claims	Bij het opstellen van de programmarekening worden de claims geactualiseerd.
Voorstel	Handhaven

Nr. 400002 Voorziening Bovenwettelijk verlof

Nr. 400002	Voorziening Bovenwettelijk verlof
1-1-2025	€ 767.770
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze voorziening is ingesteld om aan de claim van overmatige verlofsaldi van medewerkers te voldoen, op het moment dat hiervan gebruikt wordt gemaakt.
Voeding en onttrekking	Voorziening wordt jaarlijks, als onderdeel van de werkzaamheden ten behoeve van de jaarrekening, geactualiseerd. Een eventueel nadelig saldo (en daarmee noodzakelijke voeding van de reserve) komt ten laste van de exploitatie. Evenals voorgaande jaren zal dit gebeuren tijdens het opstellen van de jaarrekening.
Noodzakelijk niveau	Zie de toelichting bij "Voeden en onttrekking". Bij het opstellen van de jaarrekening wordt het noodzakelijk niveau bepaald.
Claims	Bij het opstellen van de programmarekening worden de claims geactualiseerd.
Voorstel	Handhaven

Nr. 8101001 Voorziening Bestemmingsplanprocedure Zeelandsedijk

Nr. 8101001	Voorziening Bestemmingsplanprocedure Zeelandsedijk
1-1-2025	€ 0
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Uitvoeren vaststellingsovereenkomst d.d. 4-12-2009 inzake procedure Zeelandsedijk, bekrachtigd door de Raad op 6 maart 2012.
Voeding en onttrekking	Voorziening is vrijgevallen bij de jaarrekening 2024.
Noodzakelijk niveau	Het bestemmingsplan is in het voorjaar van 2019 onherroepelijk geworden. Er is vervolgens uitvoering gegeven aan de vaststellingsovereenkomst en de anterieure overeenkomst met uitzondering van hieronder genoemde claims.
Claims	Niet meer van toepassing.
Voorstel	Overeenkomst is uitgevoerd. Voorziening kan opgeheven worden.

Nr. 611001 Voorziening Dubieuze debiteuren BSOB

Nr. 611001	Voorziening Dubieuze Debiteuren BSOB
1-1-2025	€ 43.310
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Bestemd voor het afboeken van vorderingen die oninbaar zijn geworden vanuit de werkzaamheden die uitbesteed zijn aan de BSOB (Belastingssamenwerking Oost Brabant).
Voeding en onttrekking	Een eventuele storting of onttrekking wordt ten laste of gunste van het taakveld OZB woningen in de exploitatie verantwoord, op basis van een jaarlijkse inventarisatie van dubieuze vorderingen door de BSOB per einde van het jaar.
Noodzakelijk niveau	Ultimo 2025 vindt een inventarisatie/beoordeling plaats en wordt het niveau in de jaarrekening 2025 op peil gebracht.
Claims	
Voorstel	Handhaven

Nr. 641001 Voorziening Dubieuze debiteuren

Nr. 641001	Voorziening Dubieuze debiteuren
1-1-2025	€ 258.118

Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Bestemd voor het afboeken van vorderingen die oninbaar zijn geworden.
Voeding en onttrekking	Een eventuele storting of onttrekking wordt ten laste of gunste van het product invordering, taakveld treasury in de exploitatie verantwoord, op basis van een jaarlijkse inventarisatie van dubieuze vorderingen per einde van het jaar.
Noodzakelijk niveau	Ultimo 2025 vindt een inventarisatie/beoordeling plaats en wordt het niveau in de jaarrekening 2025 op peil gebracht
Claims	
Voorstel	Handhaven

Nr. 6301001 Voorziening Dubieuze debiteuren sociale zaken

Nr. 6301001	Voorziening Dubieuze debiteuren sociale zaken
1-1-2025	€ 985.952
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze voorziening is een correctie op de balanspost debiteuren Sociale Zaken. Op basis van deze voorziening kan een reële balanspositie debiteuren Sociale Zaken worden gepresenteerd, zonder daarbij de werkelijke vordering op de debiteuren Sociale Zaken uit het oog te verliezen.
Voeding en onttrekking	Jaarlijks worden de ultimo 31 december nog openstaande debiteuren Sociale Zaken op mate van invorderbaarheid beoordeeld. Het resultaat van deze beoordeling bepaald de hoogte van deze voorziening.
Noodzakelijk niveau	Het noodzakelijke niveau is afhankelijk van de jaarlijkse beoordeling van de balanspost debiteuren Sociale Zaken.
Claims	Het huidige niveau is (gelet op de inventarisatie van de vorderingen per balansdatum 31 december 2024) toereikend. Bij het opmaken van de jaarrekening 2025 zal er een update van de voorziening en de hoogte ervan plaatsvinden.
Voorstel	Handhaven

Nr. 5301001 Voorziening afwaardering deelneming Markant

Nr. 5301001	Voorziening afwaardering deelneming Markant
1-1-2025	€ 226.890
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Bestemd voor het afboeken van de deelneming van Theater Markant N.V.

Voeding en onttrekking	De gemeente Maashorst heeft een 100% deelneming in Theater Markant N.V. Dit betreft 500 aandelen met een nominale waarde van € 453,78 per aandeel totaal € 226.890. Het eigen vermogen van Theater Markant N.V. is negatief.
Noodzakelijk niveau	Gezien de negatieve stand van het eigen vermogen is het conform de boekhoudvoorschriften (BBV) noodzakelijk om een voorziening in te stellen ter hoogte van de waarde van het oorspronkelijke aandelenkapitaal van € 226.890.
Claims	
Voorstel	Handhaven

Voorzieningen (art 44.1b)

Voorzieningen voor op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

Nr. 8202001 Voorziening Gerealiseerde complexen

Nr. 8202001	Voorziening Gerealiseerde complexen
1-1-2025	€ 428.131
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze voorziening is nodig ter dekking van de kosten van de laatste werkzaamheden bij de al administratief afgesloten complexen
Voeding en onttrekking	Voorziening wordt gevormd uit het restant van investeringskredieten van het grondbedrijf
Noodzakelijk niveau	Voorzieningen van het grondbedrijf vormen onderdeel van de resultaatbepaling bij het Meerjarenperspectief grondbedrijf. Herijking vindt jaarlijks plaats bij de beoordeling van restant kredieten. Het noodzakelijke niveau bestaat uit de omvang van de restantbudgetten van de afgesloten complexen
Claims	Per 1 januari 2025 is een voorziening getroffen voor vier afgesloten complexen. Actualisatie verloopt met het Meerjarenperspectief grondbedrijf.
Voorstel	Handhaven

Nr. 8202002 Voorzieningen Herwaardering

Nr. 8202002	Voorziening Herwaardering
1-1-2025	€ 1.580.346
Functie	Bestedingsfunctie

Doel	Deze voorziening dekt het verschil af tussen de huidige boekwaarde en de marktwaarde van percelen die bij de gemeente op de balans staan, voor het geval dat de geplande bebouwing op deze locaties of andere beoogde bestemmingen niet doorgaan of als sprake is van waardedaling.
Voeding en onttrekking	De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks getoetst en indien nodig aangevuld vanuit de ABR-grondbedrijf.
Noodzakelijk niveau	Voorzieningen van het grondbedrijf vormen onderdeel van de resultaatbepaling bij het Meerjarenperspectief. Het noodzakelijke niveau wordt conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bepaald op de omvang van het (negatieve) verschil tussen de boekwaarde en lagere marktwaarde van de gronden.
Claims	Per 1 januari 2025 is een voorziening getroffen voor de complexen Vluchtoordweg, Ruil- en strategische gronden, Wilgenstraat. Actualisatie verloopt met het meerjarenperspectief grondbedrijf.
Voorstel	Handhaven

Nr. 8202003 Voorziening Exploitatierisico's

Nr. 8202003	Voorziening Exploitatierisico's
1-1-2025	€ 17.481.908
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het verplicht een voorziening te treffen voor verlieslatende exploitaties. Dit is op basis van de Netto-Contante-Waarde-methode berekend.
Voeding en onttrekking	De hoogte van de voorziening wordt jaarlijks, bij de herijking van het MJP, getoetst en indien nodig aangevuld vanuit zo mogelijk de ABR-grondbedrijf. Mutaties (stortingen en onttrekkingen) vinden plaats ten gunste of ten laste van de ABR.
Noodzakelijk niveau	Voorzieningen van het grondbedrijf vormen onderdeel van de resultaatbepaling bij het Meerjarenperspectief. Het noodzakelijke niveau wordt conform het BBV bepaald op de prognose van de omvang van de verliesgevende exploitaties.
Claims	Per 1 januari 2025 is een voorziening getroffen voor de complexen Uden-Noord I, Uden-Noord II, Reek-Zuid, Kerkstraat-Oost en Eikenheuvel. Actualisatie verloopt met het meerjarenperspectief.
Voorstel	Handhaven

Voorzieningen (art. 44 lid 1c)

Voorzieningen voor kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Nr. 303100 Voorziening Onderhoud gebouwen Maashorst

Nr. 303100	Voorziening Onderhoud gebouwen Maashorst
1-1-2025	€ 4.658.066
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Deze voorziening is bestemd voor het in stand houden van het gemeentelijk gebouwd onroerend goed door het planmatig uitvoeren van groot onderhoud. Op 4 april 2024 heeft de gemeenteraad besloten om deze voorziening in te stellen ter vervanging van de oude onderhoudsvoorzieningen gebouwen Uden en Landerd.
Voeding en onttrekking	Er is een compleet nieuw MJOP opgesteld waarin per gebouw een planning van het groot onderhoud opgenomen is. Volgens raadsbesluit van 4 april 2024 is een structurele dotatie opgenomen van €973.247. Bij de jaarrekeningcontrole 2023 is echter door de accountant geconstateerd dat er componenten van klein onderhoud in het onderhoudsplan opgenomen zijn. Klein onderhoud dient in de exploitatie verantwoord te worden. Daarom is via een melding/afwijking in de 2e tussentijdse rapportage 2024 de structurele dotatie naar beneden bijgesteld tot €923.330 in 2024 en €942.285 vanaf 2025.
Noodzakelijk niveau	De restant middelen (na uitvoering restant onderhanden onderhoud t/m 2023) uit de voorzieningen gebouwen Uden en Landerd worden gestort in deze nieuwe onderhoudsvoorziening gebouwen Maashorst. Samen met het toevoegen van de jaarlijkse dotatie van €923.330 in 2024 en €942.285 vanaf 2025 zijn er voldoende middelen beschikbaar.
Claims	Gedurende de periode 2024 t/m 2033 wordt er voor een bedrag van €12.906.588 aan groot onderhoud ten laste gebracht van deze voorziening.
Voorstel	Handhaven

Nr. 2103001 Voorziening Groot onderhoud wegen Uden

Nr. 2103001	Voorziening Groot onderhoud wegen Uden
1-1-2025	€ 468.731
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Niet meer van toepassing
Voeding en onttrekking	Deze voorziening is bij raadsbesluit 14 december 2023 opgeheven nadat aan alle lopende verplichtingen is voldaan en een nieuwe voorziening ingesteld voor groot onderhoud wegen van de gehele gemeente Maashorst.
Noodzakelijk niveau	Niet meer van toepassing
Claims	Bij raadsbesluit 14 december 2023 wordt deze voorziening pas opgeheven nadat aan alle lopende verplichtingen is voldaan.
Voorstel	Handhaven

Nr. 2103025 Voorziening Groot onderhoud wegen Maashorst

Nr. 2103025	Voorziening Groot onderhoud wegen Maashorst
1-1-2025	€ 2.132.874
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Het instandhouden van het gemeentelijk wegennet (asfalt en elementen verhardingen) door het planmatig uitvoeren van groot onderhoud en het op kunnen vangen van fluctuaties in het planmatig onderhoud.
Voeding en onttrekking	Op basis van het vastgestelde beleidsplan wegen 2024-2027. Dekking van de uitgaven voor groot onderhoud wegen conform het vastgestelde beleidsplan wegen 2024-2027. In dit beleidsplan is een doorrekening gemaakt van de benodigde budgetten over 10 jaar. Het totaalbedrag is over de gehele looptijd geëgaliseerd en dit bedrag wordt jaarlijks als dotatie aan de voorziening toegevoegd.
Noodzakelijk niveau	De voorziening moet een positief saldo hebben.
Claims	Op basis van informatie uit het beheerpakket en inspecties zijn de claims voor de komende jaren bepaald. De meerjarige claims staan opgenomen in het beleidsplan wegen 2024-2027.
Voorstel	Handhaven

Nr. 2103410 Voorziening Onderhoud civiele kunstwerken Maashorst

Nr. 2103410	Voorziening Onderhoud civiele kunstwerken Maashorst
1-1-2025	€ 51.948
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Het in stand houden van de gemeentelijke civiele kunstwerken (bruggen, tunnels etc.) door het planmatig uitvoeren van groot onderhoud en het op kunnen vangen van fluctuaties in het planmatig onderhoud.
Voeding en onttrekking	In december 2023 is het beleid op het gebied van civiele kunstwerken vastgesteld, waarbij de hoogte van de jaarlijkse dotatie in de voorziening civiele kunstwerken is bepaald. Omdat kunstwerken deel uitmaken van de weg, is het vastgestelde kwaliteitsniveau voor de kunstwerken het kwaliteitsniveau van de weg er overheen aangehouden.
Noodzakelijk niveau	Conform het beleidsprogramma civieltechnische kunstwerken 2024-2033 (kwaliteitsniveau B).
Claims	Op basis van informatie uit het beheerpakket en inspecties zijn de claims voor de komende jaren bepaald. De meerjarige claims staan opgenomen in het op door de gemeenteraad vastgestelde beleidsprogramma Civieltechnische Kunstwerken 2024-2033.
Voorstel	Handhaven

Nr 2103501 Voorziening Verkeer en parkeren Landerd

Nr. 2103501	Voorziening Verkeer en parkeren Landerd
1-1-2025	€ 4.946
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Het realiseren van parkeerplaatsen uit voor dat doel ontvangen bijdragen van derden.
Voeding en onttrekking	Voeding door bijdragen van derden voor parkeerplaatsen bij ontwikkelingen binnen de kernen. Deze gelden worden gebruikt om parkeerplaatsen aan te leggen op gemeenteground.
Noodzakelijk niveau	De voorziening moet een positief saldo hebben.
Claims	Nader te bepalen
Voorstel	Handhaven

Voorziening (artikel 44 lid 1d)

Voorziening voor de bijdragen aan toekomstige vervangingsinvesteringen, waarvoor een heffing wordt geheven als bedoeld in artikel 35, eerste lid, onder b van het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Nr. 7203002 Voorziening Spaar riolering

Nr. 7203002	Voorziening Spaar riolering
1-1-2025	€ 14.260.446
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	In de spaarvoorziening riolering zijn spaarbedragen opgenomen voor toekomstig groot onderhoud, vervangingen en investeringen in riolering en klimaat adaptieve maatregelen, op basis van het "Programma Omgevingswet Water en Riolering (POW&R 2022-2024)". De bestemming van de opbrengsten van riool- en waterzorgheffing (voorheen rioolheffing) is sinds 2008 verbreed van alleen afvalwater (riolering) naar grond-, hemel- en afvalwater. Dus ook groot onderhoud, vervanging en verbeteringen op deze gebieden zijn hierin opgenomen.
Voeding en onttrekking	Er vindt alleen onttrekking uit de spaarvoorziening riolering plaats. De stand van de voorziening is nu hoog. In de komende jaren vinden er omvangrijke rioolvervangingen, in combinatie met klimaat adaptieve maatregelen plaats. Daarmee zal de stand van de voorziening zakken naar een lager niveau. De spaarvoorziening wordt naast onttrekking ook aangevuld om te sparen voor toekomstige investeringen. In het POW&R (inclusief verlenging) is een programma van verbetermaatregelen opgenomen voor het oplossen van bekende hemelwaterknelpunten, voor een periode van ongeveer 10 jaar. In een nog te vormen beleidsprogramma wordt een nieuwe ambitie als beschermingsniveau tegen wateroverlast vastgesteld. Het POW&R wordt met 4 jaar verlengd naar 2029, daarna wordt in 2029 een nieuw programma vastgesteld. Hierin worden nieuwe hemelwatermaatregelen meegenomen. In dit programma worden benodigde

	investerings over een langere termijn berekend, dus langer dan 10 jaar. De berekening maakt onderdeel uit van het kostendeckingsplan voor riolering en water en zal hiermee ook een doorvertaling krijgen in de riool- en waterzorgheffing.
Noodzakelijk niveau	Het saldo van de spaarvoorziening kan niet negatief zijn. Wanneer er onvoldoende middelen zijn, worden investeringen gekapitaliseerd.
Claims	Nader te bepalen
Voorstel	Handhaven

Voorziening (art 44 lid 2)

Voorzieningen voor van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen van uitkeringen van Europese en Nederlands overheden met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Nr. 4304001 Voorziening Legaath van Cooth

Nr. 4304001	Voorziening Legaath van Cooth
1-1-2025	€ 28.306
Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Het Legaath van Cooth is een nalatenschap van notaris Van Cooth die van 1853 tot 1886 griffier was bij de provincie Noord Brabant. Hij schonk aan het einde van zijn leven zijn vermogen aan verschillende Brabantse gemeenten, waaronder de voormalige gemeente Uden. Het legaath werd -onder voorwaarden- nagelaten ter bevordering van het onderwijs van minder-draagkrachtigen, etc. etc.
Voeding en onttrekking	Conform het raadsbesluit van 13 december 2007 wordt het door de raad vastgestelde beleid uit 1994 gehandhaafd, en dienen de middelen te worden besteed aan activiteiten gericht op het bevorderen van de schoolloopbaan van kansarme jongeren.
Noodzakelijk niveau	Er is geen noodzakelijk niveau vastgesteld, maar volgens de wilsbeschikking van de notaris en het raadsbesluit van de voormalige gemeente Uden van 13 december 2007 moet deze voorziening in stand worden gehouden.
Claims	De middelen kunnen worden aangewend voor activiteiten in het kader van de educatieve agenda (zie raadsvoorstel van de voormalige gemeente Uden van 13 december 2007).
Voorstel	Handhaven

Nr. 7203001 Voorziening Egalisatie riolering

Nr. 7203001	Voorziening Egalisatie riolering
1-1-2025	€ 2.452.664

Functie	Egalisatie van tarieven
Doel	Egaliseren van tarieven voor de riool- en waterzorgheffing door het inzetten van overschotten op dit beleidsterrein op programmaonderdeel rioolbeheer uit vorige jaren en incidenteel het opvangen van hoger uitvallende kosten van programma onderdeel rioolbeheer.
Voeding en onttrekking	Jaarlijks worden eventuele overschotten of tekorten op het programma onderdeel rioolbeheer met deze voorziening verrekend.
Noodzakelijk niveau	Het saldo van de voorziening(en) mag gedurende de gehele beschouwde periode niet negatief zijn. Het saldo wordt in 20 jaar tijd volledig ingezet door deze in gelijke delen te laten vrijvallen ten gunste van het tarief riool- en waterzorgheffing. Berekening vindt plaats bij vaststelling van een nieuw programma (1x per 4 jaar), of als er aanleiding is het kostendekkingsplan tussentijds bij te stellen.
Claims	Nader te betalen
Voorstel	Handhaven

Nr. 7303001 Voorziening Afvalstoffenheffing

Nr. 7303001	Voorziening Afvalstoffenheffing
1-1-2025	€ 1.099.025
Functie	Egalisatiefunctie
Doel	Afvalstoffenheffing betreft een vergoeding voor de kosten van het ophalen en verwerken van het huishoudelijk afval. De totale opbrengsten mogen daarbij niet hoger dan de totale kosten zijn (maximale hoogte: kostendekkend). De fluctuaties in de afvalexploitatie worden via deze egalisatievoorziening opgevangen om het tarief stabiel te houden. De milieustraat en luierinzameling zijn in 2024, en de glas- aan huisinzameling zijn per 1 januari 2025 geharmoniseerd.
Voeding en onttrekking	Het saldo van de afvalexploitatie wordt in deze voorziening gestort of eraan onttrokken. Bij de begrotingsbehandeling vindt een integrale afweging plaats tussen het saldo van deze voorziening, de structurele doorwerking van afwijkingen en tarifiering.
Noodzakelijk niveau	Een niveau behorend bij een op lange termijn maximaal kostendekkend tarief.
Claims	Jaarlijks muteren de (begrote) saldi van de afvalexploitatie in deze voorziening.
Voorstel	Handhaven

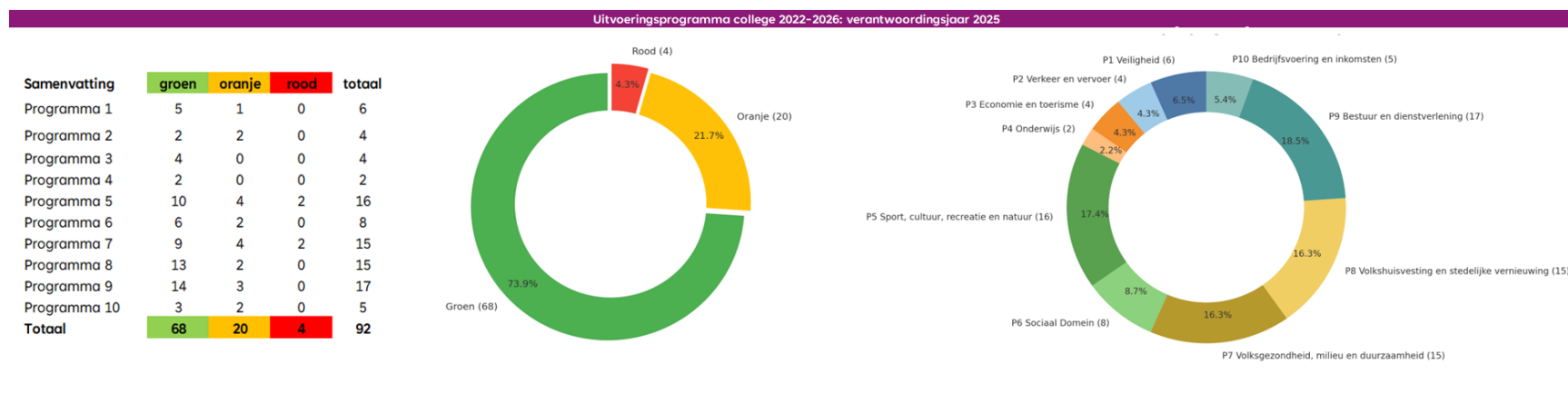
Nr. 7503001 Voorziening Afkoop onderhoud begraafplaatsen

Nr. 7503001	Voorziening Afkoop onderhoud begraafplaatsen
1-1-2025	€ 866.043

Functie	Bestedingsfunctie
Doel	Voor onderhoud van graven is het mogelijk om de jaarlijkse lasten voor onderhoud af te kopen voor een periode van 5 jaar, 10 jaar of 20 jaar. Conform de wettelijke voorschriften (BBV) worden deze afkoopsommen vermeerderd met de rente-toevoeging opgenomen in deze voorziening
Voeding en onttrekking	De voeding bestaat jaarlijks uit de ontvangen afkoopsommen en de toegevoegde rente. De onttrekking bestaat jaarlijks uit de onderhoudskosten van de afgekochte graven.
Noodzakelijk niveau	Conform de meerjarige onderhoudsverplichting van de afgekochte graven.
Claims	De claims betreffen de jaarlijkse kosten voor onderhoud van de afgekochte graven.
Voorstel	Handhaven

Voortgang Uitvoeringsprogramma 2025

Algemeen

Programma 1

	Wat willen we bereiken?	wat gaan we daarvoor doen?	begroting 2025? (zie 2e turap)	stoplicht	Toelichting
1.1 Gedeelde verantwoordelijkheid	1.1.2 Wijkpreventie en buurtbemiddeling zijn goed georganiseerd in onze kernen	Procesafspraken maken gericht op Aanpak Voorkomen Escalatie (AVE-model uitwerken voor de gemeente Maashorst);horizontale en verticale doorzettingsmacht vertalen naar procesafspraken en mandaatbesluiten. Aanvulling: Het convenant buurtbemiddeling is van belang in het uitvoeren van deze actie, naast het vertalen ervan in mandaatbesluiten.	ja 1.1.2.1	oranje	We zijn gestart met het implementeren van het AVE-model in Maashorst. Dit is een proces van maanden.
1.1 Gedeelde verantwoordelijkheid	1.1.3.Er zijn genoeg politieagenten en boa's die goed toegerust en zichtbaar zijn.	Zorgen dat iedere wijk of kern, naast de wijkagent, een wijk-boa heeft als aanspreekpunt voor leefbaarheidsproblematiek.	ja 1.2.6.1	groen	
1.2 Bestrijding cybercrime	1.2.1.Inwoners en bedrijven zijn zich bewust van de risico's van cybercriminaliteit en weten hoe ze zich daartegen kunnen beschermen.	De bedreigingen van cybercriminaliteit onder de aandacht brengen door middel van bijeenkomsten en het aanreiken van (digitale) informatie	ja 1.2.2.1	groen	
1.2 Bestrijding cybercrime	1.2.1.Inwoners en bedrijven zijn zich bewust van de risico's van cybercriminaliteit en weten hoe ze zich daartegen kunnen beschermen.	Een preventiestrategie ontwikkelen ter bestrijding van online aangejaagde ordeverstoring (in samenwerking met OM en politie).	nee	groen	
1.2 Bestrijding cybercrime	1.2.1.Inwoners en bedrijven zijn zich bewust van de risico's van cybercriminaliteit en weten hoe ze zich daartegen kunnen beschermen.	Continueren van deze strategie.	nee	groen	
1.5 Aanpak overlast door jeugd	1.5.2. We continueren de nauwere samenwerking tussen gemeente, politie en het jongerenennetwerk.	Regievoerder jeugd 'benoemen', zodat er één aanspreekpunt is binnen de organisatie.	ja 1.2.5.1	groen	

Programma 2

	Wat willen we bereiken?	wat gaan we daarvoor doen?	begroting 2025? (zie 2e turap)	stoplicht	Toelichting
2.1 Goede bereikbaarheid van alle kernen	2.1.1. Mobiliteitsplan is opgesteld en in uitvoering	Uitvoeringsplan MOMA vaststellen en uitvoeren. In de begroting 2025 terug te vinden als we ronden het nieuwe beleidsprogramma mobiliteit Maashorst af en stellen een uitvoeringsprogramma op.	ja 2.1.1.6	groen	
2.1 Goede bereikbaarheid van alle kernen	2.1.3.Vrijwilligers als aanvulling op het OV worden breder ingezet naar het voorbeeld van Muzemobiel en de buurtbus van de zorgcorporatie	Alternatieve vervoersvormen voor steeds meer terugtredend OV is voor de kleine kernen aan de orde. (regio)taxi, deelauto, deelfiets/scooter gaat onderdeel zijn van de nieuwe concessie Noordoost Brabant. In regionaal verband wordt dit onderzocht voor de nieuwe OV-concessie Noordoost Brabant.	nee	groen	
2.1 Goede bereikbaarheid van alle kernen	2.1.4. We streven naar goede parkeervoorzieningen in wijken en winkelcentra. Waar nodig (bijvoorbeeld bij functiewijziging) gaan we creatief om met te stellen eisen, zodat een ontwikkeling toch kan worden gerealiseerd zonder afbreuk te doen aan de parkeerbalans	Nota parkeernormen en parkeerbeleid vaststellen; In begroting 2025 opgenomen als In het mobiliteitsplan maashorst (visiedeel) worden nieuwe pijlers voor het parkeerbeleid bepaald i.c.m. activiteit: We stellen nieuw parkeerbeleid op.	ja 2.2.1.1 en 2.1.3.3	oranje	De planning was om in 2025 nieuw parkeerbeleid gereed te hebben. In oktober is gestart met het opstellen ervan. We ronden dit echter niet af in 2025. De uitgangspunten van het parkeerbeleid komen uit het beleidsprogramma mobiliteit. Het afronden en vaststellen van dit beleidsprogramma heeft meer tijd gekost door extra participatie, het wijzigen van de vaststellingsprocedure en de rol van de raad.
2.1 Goede bereikbaarheid van alle kernen	2.1.7. Er is een bewaakte fietsenstalling met oplaadpunten gerealiseerd in het centrum van Uden.	Ruimtelijke procedure doorlopen en de fietsenstalling realiseren.	nee	oranje	Op het Mondriaanplein is een bewaakte fietsenstalling. In 2024 is onderzoek gedaan naar fietsparkeren in het centrum van Uden. De uitkomsten van dit onderzoek worden meegenomen in het uitvoeringsprogramma mobiliteit (vaststelling eind 2025). Hierin wordt ook het realiseren van een nieuwe bewaakte fietsenstalling meegenomen.

Programma 3

	Wat willen we bereiken?	wat gaan we daarvoor doen?	begroting 2025? (zie 2e turap)	stoplicht	Toelichting
3.1 Een krachtig MKB	3.1.1. Eventuele bottlenecks voor het lokale ondernemerschap zijn in kaart gebracht en we werken aan de verbetering hiervan	Fieldlabs voor innovatie in kansrijke economische groeisectoren verkennen	ja 3.1.2.5	● groen	
3.1 Een krachtig MKB	3.1.2. Er is een verkenning gedaan naar de mogelijkheid van satellietopleidingen bij grote bedrijven en de satellietopleiding bij Bernhoven is gecontinueerd.	Moogelijkheden voor satellietopleidingen bij grote bedrijven onderzoeken, in samenwerking met ondernemers en onderwijs.	ja 3.1.2.4	● groen	
3.4 Kwalitatief goede bedrijventerreinen	3.4.1. De ontwikkeling van bestaande en nieuwe AC-bedrijventerreinen is onderzocht en de locaties zijn bekend. De nieuwe bedrijventerreinen zijn in ontwikkeling.	De ontwikkeling van een nieuw bedrijventerrein voorbereiden. Dit betref bedrijventerrein Voederheil, Reek Zui en Hoogveld Zuid.	ja 3.2.1.1 3.2.1.2 3.2.1.3	● groen	
3.4 Kwalitatief goede bedrijventerreinen	3.4.2. Het toekomstige omgevingsplan wordt flexibel ingericht, waardoor het relatief eenvoudig is om bedrijfsverzamelgebouwen te realiseren	Regels voor in het omgevingsplan opstellen.	ja 3.1.5.2	● groen	

Programma 4

	Wat willen we bereiken?	wat gaan we daarvoor doen?	begroting 2025? (zie 2e turap)	stoplicht	Toelichting
4.3 Gelijke kansen voor iedereen	4.3.1. Iedereen, in Maashorst, ongeacht afkomst, beperkingen of inkomen, volgt passend onderwijs	Samen met onder andere onderwijspartners zien we er de komende jaren op toe dat iedereen binnen de gemeente Maashorst de kans heeft om passend onderwijs te volgen. We faciliteren waar nodig en passen interventies toe.	nee	● groen	
4.3 Gelijke kansen voor iedereen	4.3.3. In het kader van preventie wordt op de scholen expliciet aandacht besteed aan het omgaan met geld en het voorkomen van verslavingen	Met het basis- en voortgezet onderwijs spreken we af hoe er aandacht besteed wordt aan het omgaan met geld en het voorkomen van verslavingen. Waar nodig worden afspraken gemaakt met partners voor de uitvoering.	nee	● groen	

Programma 5

	Wat willen we bereiken?	wat gaan we daarvoor doen?	begroting 2025? (zie 2e turap)	stoplicht	Toelichting
5.1 Harmonisatie van de subsidiëring van ons verenigingsleven Aanpassing: 5.1.3 Waarden van het verenigingsleven als verbindende schakel tussen mensen	5.1.1 Een goed, sterk en evenwichtig (geharmoniseerd) subsidiebeleid, evenals huur- en tarievenbeleid voor de lokale sportverenigingen en culturele instellingen/verenigingen.	Bestaand accommodatiebeleid wordt geharmoniseerd zodat het aansluit bij de nieuwe situatie en uitgangspunten van de gemeente Maashorst. Het dient bijvoorbeeld aan te sluiten op de strategische visie van het sociaal domein. Aanvulling: in 2025 geven we uitvoering aan het nieuwe accommodatiebeleid. Onderdeel hiervan is het optimaal benutten van de dorpshuizen en multifunctionele accommodaties (MFA's) voor ontmoeting tussen inwoners. Daarnaast is er een financiële doorrekening voor de komende jaren, zowel structureel als incidenteel, gemaakt. De exploitatie van o.a. de wijkgebouwen is hier een belangrijk onderdeel van omdat ontmoetingsruimten behoren tot de 5 bouwstenen van de sterke sociale basis. In de begroting 2025: stimuleren van activiteiten en ontmoetingen in maatschappelijk vastgoed.	nee	● groen	
5.1 Harmonisatie van de subsidiëring van ons verenigingsleven	5.1.1 Een goed, sterk en evenwichtig (geharmoniseerd) subsidiebeleid, evenals huur- en tarievenbeleid voor de lokale sportverenigingen en culturele instellingen/verenigingen.	Beleid op huur- en tarieven wordt geharmoniseerd zodat het aansluit bij de nieuwe situatie en uitgangspunten van de gemeente Maashorst. Het dient onder meer aan te sluiten bij het accommodatiebeleid en op de strategische visie van het sociaal domein. Aanvulling: accommodaties zijn een ontmoetingsplek voor onze inwoners. Hoe we deze functie invullen is vastgelegd in het nieuwe accommodatiebeleid dat naar verwachting zal ingaan per 1 januari 2025. In lijn hiermee is het voornemen om de nieuwe geactualiseerde tarieven op datzelfde moment in te laten gaan.	ja 5.1.3.1	● groen	
5.1 Harmonisatie van de subsidiëring van ons verenigingsleven	5.1.1 Een goed, sterk en evenwichtig (geharmoniseerd) subsidiebeleid, evenals huur- en tarievenbeleid voor de lokale sportverenigingen en culturele instellingen/verenigingen.	Er wordt een nieuw beleid en bijbehorende subsidieregeling opgesteld voor vrijwilligersorganisaties. Dit beleid moet aansluiten bij de nieuwe strategische visie van het sociaal domein zodat het als instrument ingezet kan worden. Daarnaast heeft het raakvlakken met beleidsterreinen zoals sport en cultuur. Er wordt gestart met het opstellen van een plan van aanpak. De raad en maatschappelijke organisaties spelen een belangrijke rol bij de vorming van dit nieuwe beleid, waarbij ook oog is voor mogelijk een gefaseerde uitvoering om partijen geleidelijk aan de nieuwe situatie te laten wennen (overgangsrecht). Vervolg: nieuw subsidiebeleid vrijwilligersorganisaties implementeren.	ja 5.1.3.2	● groen	
5.1 Harmonisatie van de subsidiëring van ons verenigingsleven	5.1.1 Een goed, sterk en evenwichtig (geharmoniseerd) subsidiebeleid, evenals huur- en tarievenbeleid voor de lokale sportverenigingen en culturele instellingen/verenigingen.	Een subsidie per onderwerp (sport, cultuur, gezondheid belangenbehartiging en overige vrijwilligersorganisatie) koppelen aan te behalen doelen en effecten.	nee	● groen	
5.3 Een mooi aanbod van kunst en cultuur	5.3.3. Het aanbod van cultuur- en natuureducatie is gegroeid, doordat wij dit stimuleren en faciliteren.	Cultuureducatie verder stimuleren en professionaliseren door het programma Xpress (Kunst & Co in samenwerking met onderwijs, bedrijfsleven en culturele professionals). Daarvoor stellen we middelen beschikbaar uit het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Daarnaast nemen we Cultuureducatie als onderdeel op in het te ontwikkelen cultuurbeleid en het bijbehorende uitvoeringsprogramma Aanvulling: Stimuleren cultuureducatie (deeltoak 1)	ja 5.3.1.7	● groen	
5.3 Een mooi aanbod van kunst en cultuur	5.3.6. Lokaal talent heeft de openbare ruimte met kunst verfraaid	Lokaal talent uitdagen om - door ondersteuning vanuit de bestaande subsidieregeling Cultuurfonds Uden - culturele en kunstzinnige activiteiten te ontplooiën, zo ook in de openbare ruimte. Een voorbeeld daarvan zijn de graffiti-kunstwerken in meerdere fietstunnels. Daarnaast nemen we het belang van lokaal talent en kunst in de openbare ruimte als pijlers mee in het nieuwe cultuurbeleid	nee	● oranje	In het tweede kwartaal van 2025 is de raad geïnformeerd over de reactie en de stand van zaken rondom de motie Kunst tegen Verloederding. Voorbeelden van reeds uitgevoerde projecten die goed aansluiten bij deze motie is een initiatief vanuit Museum Krona, waarbij jongeren uit Maashorst onlangs de gevel van het museum hebben beschilderd in pop art stijl en een blijvend street art project bij de skatebaan in samenwerking met Jong Maashorst. Verdere stappen bij punt zullen onder andere bestaan uit het onderzoeken van de praktische haalbaarheid op het gebied van openbare ruimte, het zoeken naar financiering en het uitwerken van de concrete plannen voor de kunstprojecten.
5.4 Een sterke recreatieve sector	5.4.3. De Natuurpoort en de uitkijktoren in De Maaspoort zijn gerealiseerd.	Bestaat uit de volgende activiteiten: - Verbinding zoeken met een marktpartij voor de Natuurpoort. - De planvorming en de vergunningprocedure voor de Natuurpoort doorlopen - De Natuurpoort realiseren. - De ruimtelijke procedure voor de Utkijktoren doorlopen en de toren realiseren. - De buitenruimte in de omgeving van Naat Piek opwaarderen, in samenhang met de recreatieve ontwikkeling van het openlucht- en vestzaktheater.	ja 5.5.2.5	● oranje	Eind 2025 zoekt de gemeente een marktpartij om samen de Natuurpoort Palmstraat te ontwikkelen. Zodra deze partij is gevonden, start het planvormingsproces. De ruimtelijke procedure voor de bouw van een uitkijktoren is gestart. Als alles volgens planning verloopt, kan de uitkijktoren in 2026 worden gerealiseerd. Daarnaast wordt de buitenruimte rond Naat Piek opgeknap, zodat de omgeving aantrekkelijker en toegankelijker wordt. Samen met onze stakeholders versterken we Maashorst aan de hand van de vastgestelde visie Toerisme en Recreatie Maashorst 2040 en de vier pijlers: gevarieerd en aantrekkelijk, gastvrij en verbonden, leefbaar en in balans en toegankelijk en bereikbaar. Met de recreatieve ondernemers en organisaties stellen we hiervoor een uitvoeringsprogramma op. Met de regiogemeenten en ondernemers in Noord-Brabant gaan we de kansen voor samenwerking oppakken op het gebied van data en thema's, zoals erfgoed, boerenlandleven en actief bewegen.
5.4 Een sterke recreatieve sector	5.4.4. Er is een toeristisch-recreatief plan aan de hand waarvan we Maashorst versterken.	Het opgestelde plan van aanpak uitvoeren;	ja 5.5.2.3	● groen	

Programma 6

	Wat willen we bereiken?	wat gaan we daarvoor doen?	begroting 2025? (zie 2e turap)	stoplicht	Toelichting
6.1 Mogelijkheden om te ontmoeten in de kernen	6.1.3.De dorps huizen en multifunctionele accommodaties (MFA's) worden optimaal benut voor ontmoeting en het elkaar leren kennen. Betaalde en onbetaalde professionals en vrijwilligers werken er samen in activiteiten, waardoor meer inwoners elkaar ontmoeten in deze gebouwen Aanvulling: stimuleren van activiteiten en ontmoeting in maatschappelijk vastgoed.	Hier vallen de volgende activiteiten onder: - het accommodatiebeleid harmoniseren; - zelfbeheer van de accommodaties stimuleren; - De te ontwikkelen Maashorst aanpak/wijkgericht werken vertalen naar uitgangspunten voor een algemene voorziening/ontmoetingsplein.	ja 6.1.1.1	groen	
6.2 Preventie	6.2.2.Voor vragen uit het leven van alledag (van jongeren zelf of gesteld via hun ouders) hebben we in de kernen en wijken direct ondersteuning beschikbaar, zonder dat er een beschikking nodig is.	Een sterke sociale basis realiseren waarin jongeren en hun ouders in hun directe omgeving laagdrempelige ondersteuning krijgen. We zorgen ervoor dat hulpvragen zoveel mogelijk in de wijk worden opgelost, zonder beschikking. De inzet van professionals sluit aan op wat in die kern of wijk nodig is om de meest voorkomende vragen te kunnen beantwoorden. Met specialistische zorg kan snel geschakeld worden.	nee	groen	
6.3 Een vindbare, herkenbare en professionele Toegang voor vragen en voorzieningen	6.3.3.Maashorst biedt laagdrempelige ondersteuning aan jongeren in hun ontwikkeling naar volwassenheid. Het jongerenwerk van Compass is een van de spelers: ondersteuning bevindt zich in alle kernen en wijken van onze gemeente.	We zorgen voor een sterke sociale basis waarin jongeren in hun directe omgeving laagdrempelige ondersteuning krijgen. Per wijk/kern kan de inzet van professionals verschillen, afhankelijk van wat er nodig is. Deze aanpak is onderdeel van de nieuwe wijkgerichte aanpak van Maashorst. Sinds dit jaar is jongerenwerk beschikbaar in alle kernen/wijken van de gemeente Maashorst. Aanvulling: werken aan een Sterke Sociale basis in de wijken.	ja 6.1.1.4	groen	
6.4 Een integrale benadering van 0- 100+	6.4.1. We werken integraal, over de grenzen van de sociale wetten en de verschillende domeinen heen, maar hebben aandacht voor specifieke doelgroepen. Dat zijn in elk geval: jongeren/jeugd, ouderen, dementerenden, GGZ-cliënten	In het kader van de transitie beschermd wonen zorgen we voor passende voorzieningen in de wijken/kernen voor onze psychisch kwetsbare inwoners.	nee	oranje	De transitie Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis is in volle gang. Dit is in het vastgelegde Beleidsplan Wmo 2025-2029 en uitgewerkt in het vastgestelde uitvoeringsplan Wmo 2025-2029. Transitie kost tijd evenals het vinden van passende voorzieningen in wijken/kernen. Dit is een dynamisch proces.
6.4 Een integrale benadering van 0- 100+	6.4.2. Er is een verbeterd proces om te komen tot inzet van de juiste jeugdhulp (variërend van lokaal preventie-aanbod tot gespecialiseerde inzet)	We voorkomen liever dan dat we genezen en richten preventie op de gebieden waar deze het meest effectief is. Hulp en ondersteuning zetten we slim in. Het is zoveel mogelijk kort, licht en probleemoplossend. We stellen daartoe realistische doelen en zijn ons bewust van de kosten.	nee	groen	
6.5 Inclusie	6.5.1.De armoede in Maashorst is met succes teruggedrongen. Zelfs verborgen armoede is daarbij (deels) in beeld gekomen en mensen die uit de schulden zijn geholpen, zijn zodanig zelfredzaam dat we ze niet meer terugzien. Een krappere beurs is geen belemmering om mee te doen.	Er wordt een plan opgesteld om het aantal mensen dat afhankelijk is van de bijstand met 25% te verminderen. Daarbij hebben we onder andere aandacht voor nieuwe vormen van arbeidstoelading, zoals open hiring. Aanvulling: Uitvoeren Plan van aanpak vermindering bestand P-wet in samenwerking met ketenpartners	ja 6.4.1.2	groen	
6.5 Inclusie	6.5.2.Iedereen kan meedoen in Maashorst. We hebben aantoonbaar de acceptatie ten aanzien van de LHBTIQ+ gemeenschap verhoogd.	We gaan in gesprek met de LHBTIQ+ gemeenschap over waar zij tegenaan loopt en wat de gemeente Maashorst daaraan kan doen.	nee	oranje	Er zijn gesprekken met de LHBTIQ+ gemeenschap gevoerd, maar waar zij tegenaan lopen en wat de gemeente Maashorst daaraan kan doen moet nog nader worden besproken.
6.5 Inclusie	6.5.2.Iedereen kan meedoen in Maashorst. We hebben aantoonbaar de acceptatie ten aanzien van de LHBTIQ+ gemeenschap verhoogd.	Daarnaast hebben we oog voor inclusie en het meedoen van onze inwoners op diverse beleidsterreinen binnen het sociaal domein. Een voorbeeld daarvan is dat we een inclusie-agenda opstellen en dat we ernaar streven om samen met inwoners die (langdurig) gebruikt maken van een financiële bijdrage uit de participatiewet te bepalen hoe we hen kunnen stimuleren om stappen te gaan zetten op de arbeidsmarkt en te participeren in de samenleving.	nee	groen	

Programma 7

	Wat willen we bereiken?	wat gaan we daarvoor doen?	begroting 2025? (zie Zetrap)	stoplicht	Toelichting
7.1 Positieve gezondheid (is de basis)	7.1.1. We willen gezonde en vitale inwoners.	We werken aan een brede aanpak van beweging en gezond gewicht, mentale weerbaarheid en aandacht voor middelengebruik (roken, alcohol en drugsgebruik) en verslavingen (gokken en gaming). Hierin trekken we samen op met gezondheidsinstanties en maatschappelijke partners.	nee	● groen	
7.1 Positieve gezondheid (is de basis)	7.1.2. In Maashorst zijn leefstijl- en buurtsportcoaches actief	Onderzoeken of en hoe leefstijlcoaches ingezet kunnen worden.	nee	● oranje	Op 15 mei 2025 is het gezondheidsbeleid vastgesteld. Vanuit de ketenaanpakken overgewicht en obesitas voor zowel kinderen/jugd als volwassenen wordt in eerste instantie ingezet op verstevigen van de netwerksamenwerking tussen sociaal en medisch domein. Vanuit het medisch domein zijn er leefstijlcoaches actief, vanuit het sociaal domein buurtsportcoaches en de preventiewerkers in de wijk. Gezamenlijk loopt de verkenning nog of de inzet van een leefstijlcoach vanuit sociaal domein daadwerkelijk van toegevoegde waarde is, of dat versteviging van ingezette bewegingen, zoals Welzijn op Recept en interventies als NL Fitter of aanbod dat ontstaat vanuit de wijk, voorziet in de behoefte.
7.1 Positieve gezondheid (is de basis)	7.1.3. Er zijn goede gezondheidspreventieprogramma ontwikkeld.	Het nationale preventieakkoord vertalen we naar een lokaal preventieakkoord met een uitvoeringsplan voor de komende jaren. Hierbij is er overlap met het sportbeleid. Beweging draagt bij aan een goede gezondheid. Aanvulling: verder ontwikkelen van goede gezondheidspreventieprogramma's.	ja 7.1.1.3	● groen	
7.2 Transitie van het landelijk gebied	7.2.2. We hebben gezorgd voor een programmamanager/projectleider en werkbudget voor landbouwtransitie in Graspeel en Odiliapeel	Een gebiedsvisie opstellen voor Graspeel en Odiliapeel, om de leefbaarheid te verbeteren en een impuls geven aan kringlooplandbouw	nee	● oranje	Uit onderzoek bleek het zinvoller te zijn de gebieden op te nemen in een gebiedsprogramma Noordelijke Peelport in plaats van kleine gebiedsvisies op te stellen. In het gebied de Graspeel heeft een mobiel meetstation de luchtkwaliteit gemeten. Om de ervaren geuroverlast beter in kaart te brengen en mogelijke oplossingen te verkennen, wordt in samenwerking met de Louis Bolk Instituut een belevingsonderzoek opgestart.
7.2 Transitie van het landelijk gebied	7.2.2. We hebben gezorgd voor een programmamanager/projectleider en werkbudget voor landbouwtransitie in Graspeel en Odiliapeel	De bekendheid van AgroProeftuin De Peel vergroten.	nee	● groen	
7.2 Transitie van het landelijk gebied	7.2.3. We zijn aangehaakt (gebleven) bij de landelijke, provinciale en regionale stikstofaanpak	Een decentraal uitvoeringsplan (DUP) opstellen (jaarlijks).	ja 7.4.2.2	● groen	
7.2 Transitie van het landelijk gebied	7.2.4. We hebben twee pilots draaiende voor meting en streefwaardebepaling van milieubelasting (geur en ammoniak). Daarbij benutten we de kennis uit de regio.	Twee pilots opzetten voor de meting en streefwaardebepaling.	ja 7.4.2.4	● oranje	Om de ervaren (geur)overlast beter in kaart te brengen en mogelijke oplossingen te verkennen wordt in samenwerking met het Louis Bolk Instituut een participatief belevingsonderzoek gestart.
7.3 Duurzaamheid	7.3.2. We hebben ons eigen gemeentelijke vastgoed energieneutraal gemaakt.	Het Meerjarig onderhouds- en investeringsplan van gemeentelijk vastgoed aanpassen om energieneutraliteit en de financiële consequenties daarvan in beeld brengen.	ja 7.4.1.1	● groen	Maatwerkadviezen op gebouwniveau zijn uitgevoerd. Het formuleren van routekaarten en verwerken resultaten in lopende MJOP's volgt.
7.3 Duurzaamheid	7.3.4. We hebben de haalbaarheid van warmtenetten onderzocht.	De mogelijkheid onderzoeken van warmtenetten binnen de gemeente Maashorst, in lijn met de Transitievisie Warmte voor de bebouwde omgeving.	ja 7.4.1.8	● rood	In Maashorst is de mogelijkheid voor collectieve aardgasvrije warmtenetten beperkt tot de wijken Bitswijk, Nonnenveld en Flatwijk in Uden. De mogelijkheid voor deze wijken hangt samen met de woningdichtheid en het hoge percentage woningen dat eigendom is van corporaties. Woningcorporatie Area is al gestart met een collectief duurzaam warmtenet in de Flatwijk, ter vervanging van het bestaande (aardgas) netwerk. Een publiek warmtebedrijf heeft in Maashorst geen potentie. Eventuele collectieve voorzieningen zoals een warmtenet zullen dan ook op initiatief van de vastgoedeigenaren tot stand moeten komen. In 2025 voeren we samen met Area verdere haalbaarheidsstudie(s) uit voor warmtenetten in Nonnenveld en Bitswijk. Onafhankelijk van de uitkomst zal initiatief tot realisatie bij Area liggen.
7.3 Duurzaamheid	7.3.5. We hebben twee lokale initiatieven voor zonneparken in onze gemeente, bij voorkeur op daken.	De mogelijkheid onderzoeken van zonne-energie binnen de gemeente Maashorst, in lijn met het beleid grootschalige opwek zon en wind, waarbij we rekening houden met de omgevingskwaliteiten/ruimtelijke impact.	nee	● groen	
7.4 Harmonisatie van ons afvalbeleid	7.4.1. Er is één wijze van afvalbenadering in onze gemeente	De implementatie van een nieuwe werkwijze afvalinzameling voorbereiden, waaronder vernieuwing van contracten, opstellen van een afvalstoffenverordening en tarievenregeling en uitwerking van een communicatieplan.	nee	● groen	
7.4 Harmonisatie van ons afvalbeleid	7.4.1. Er is één wijze van afvalbenadering in onze gemeente	Een nieuwe werkwijze afvalinzameling implementeren (incl. communicatie, aanpassing inzamelmiddelen en inzamelplanningen, uitrail).	nee	● groen	
7.4 Harmonisatie van ons afvalbeleid	7.4.1. Er is één wijze van afvalbenadering in onze gemeente	De nieuwe afvalinzameling evalueren.	nee	● rood	Gepland voor 2026
7.4 Harmonisatie van ons afvalbeleid	7.4.1. Er is één wijze van afvalbenadering in onze gemeente	De overige onderdelen van het afvalbeleid uitvoeren	nee	● oranje	Het Uitvoeringsplan is gevolgd. De glasinzameling is geharmoniseerd, textielbeleid is opgesteld, gratis grofvuil naar mobiele milieustraat is ingevoerd, de afvalstoffenheffing is herijkt en het haalbaarheidsonderzoek circulair ambachtscentrum is gestart en loopt door tot 2026. Alleen de evaluatie van de papierinzameling en hoogbouw is uitgesteld tot 2026.
7.4 Harmonisatie van ons afvalbeleid	7.4.2. Afvalbeheer harmoniseren	De werkwijzen harmoniseren rond de inkoop en het verspreiden van inzamelmiddelen, rapportages, communicatie, inzamelvergunningen.	nee	● groen	

Programma 8

Programma		Wat willen we bereiken?	wat gaan we daarvoor doen?	begrating 2025? (zie 2e turap)	stoplicht	Toelichting
8. Volkshuisvesting	8.1 Daadkrachtige ruimtelijke ontwikkeling	8.1.2. We hebben de voorwaarden geschapt om te komen tot een toekomstbestendige, duurzaam gebouwde, CO2 neutrale, leefbare en klimaatbestendige leef- en woonomgeving.*	Een plan van aanpak uitwerken om duurzaam te kunnen (laten) bouwen en ontwikkelen.	nee	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.2 Stevige groei van het aantal woningen	8.2.2. We hebben versnellingsafspraken gemaakt met corporaties, die we ook hebben opgenomen in de prestatieafspraken.	De meerjarige prestatieafspraken actualiseren.	ja 8.3.3.4	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.2 Stevige groei van het aantal woningen	8.2.6.Vrijkomende gemeentelijke panden zoals het voormalige gemeentehuis Landerd zijn/worden omgevormd naar (sociale) woningbouw	Bestaat uit de volgende activiteiten: - een planologische verkenning uitvoeren voor de vrijkomende gemeentelijke panden; - de planvorming voor de ontwikkeling van locaties uitvoeren; - de ruimtelijke procedures opstarten.	ja 8.3.3.3	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.2 Stevige groei van het aantal woningen	8.2.7.We zetten in op tijdelijke huisvesting	De activiteiten bestaan uit: - inzicht krijgen in mogelijke locaties voor tijdelijke huisvesting; - overgaan tot realisatie van locaties voor tijdelijke huisvesting.	ja 8.3.3.6	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.3 Vitale, krachtige inclusieve kernen en wijken	8.3.1. Er is een kwalitatief woningbouwprogramma per kern naar type woningen en prijsniveau per project.	De uitkomsten van het behoefteonderzoek vertalen naar een woningbouwprogramma.	nee	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.3 Vitale, krachtige inclusieve kernen en wijken	8.3.1. Er is een kwalitatief woningbouwprogramma per kern naar type woningen en prijsniveau per project.	Aan een regionaal woonwensenonderzoek deelnemen.	nee	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.4 Een meer gevarieerd en bijzonder woonaanbod	8.4.4. In Maashorst is de huisvesting van arbeidsmigranten geprofessionaliseerd aan de hand van het rapport Roemer	Het geharmoniseerde beleid evalueren, actualiseren en doorontwikkelen.	ja 8.3.2.1	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.4 Een meer gevarieerd en bijzonder woonaanbod	8.4.6. De mogelijkheid van kamerbewoning is versoept.	De mogelijkheden voor versoepting van kamerbewoning verkennen.	nee	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.4 Een meer gevarieerd en bijzonder woonaanbod	8.4.6. De mogelijkheid van kamerbewoning is versoept.	Eventuele mogelijkheden vertalen naar nieuw beleid.	nee	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.4 Een meer gevarieerd en bijzonder woonaanbod	8.4.7. Bestaande en nieuwe mogelijkheden voor woningsplitsing en mantelzorgwoningen zijn bekend gemaakt en gestimuleerd.	Beleid voor woningsplitsing en mantelzorgwoningen harmoniseren.	ja 8.3.2.4	● oranje	We vragen onze samenleving om input (participatie), dit kost tijd. Naar verwachting wordt het nieuwe woonbeleid in het eerste kwartaal van 2026 vastgesteld.
8. Volkshuisvesting	8.5 Circulaire woonmilieus en woningbouw-(projecten) worden gestimuleerd	8.5.1. Stimuleren circulaire woonomgeving en woningbouw(projecten).	Aanvulling: In 2023 afgerond. In 2025 optimaliseren we het huidige beleid, waarin we onder andere ook woningsplitsing, (pre)mantelzorgwonen in één integraal beleidsstuk verwerken.	ja 8.3.1.1	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.5 Circulaire woonmilieus en woningbouw-(projecten) worden gestimuleerd	8.5.2. Er is ruimte voor innovatie (vernieuwende initiatieven) op het gebied van levensloop bestendigheid en klimaatneutraal bouwen.*	De samenwerking met externe partners versterken om schaalgrootte te verkrijgen voor de realisatie van 'circulariteit bouw materiaal'.	ja 8.3.1.2	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.5 Circulaire woonmilieus en woningbouw-(projecten) worden gestimuleerd	8.5.2. Er is ruimte voor innovatie (vernieuwende initiatieven) op het gebied van levensloop bestendigheid en klimaatneutraal bouwen.*	Een businesscase uitwerken (als onderdeel van de Regiodeal), gericht op digitalisering t.b.v. 'meekoppel-kansen' voor diverse doelen (duurzaamheid, versnelling, verstedelijking etc.	ja 8.3.1.3	● oranje	Aanvulling: is niet opgenomen in de Regiodeal
8. Volkshuisvesting	8.5 Circulaire woonmilieus en woningbouw-(projecten) worden gestimuleerd	8.5.3. De cultuurhistorische waarden binnen de gemeente Maashorst zijn onderzocht, met een voorstel tot bescherming.	Een cultuurhistorische waardenkaart opstellen.	ja 8.3.1.3	● oranje	De cultuurhistorische inventarisatie is afgerond, gedigitaliseerd en gedeeld. Onder de Omgevingswet valt erfgoed onder Ruimtelijke kwaliteit. Het opstellen van beleid moet worden afgestemd met het opstellen van (gebiedsgerichte) omgevingsprogramma's. Daardoor kost het opstellen van beleid meer tijd en heeft dit voor vertraging op de planning gezorgd. Het opstellen van uitvoeringsregels voor aanwijzing van panden met cultuurhistorische of beeldbepalende waarden loopt volgens planning en wordt afgestemd met het woonbeleid vanwege de mogelijkheden voor woningsplitsing. Het beschermen van kerkgebouwen en facilitering van herbestemming van kerken is doorlopend en afhankelijk van het kerkgebouw.
8. Volkshuisvesting	8.6 Implementatie van de Omgevingswet	8.6.1. Verbouwingen zijn gedereguleerd en versoept.	Het werkproces rondom verbouwingen optimaliseren en versoepten, waarbij we optimaal gebruik maken van digitale mogelijkheden.	ja 8.1.2.1	● groen	
8. Volkshuisvesting	8.6 Implementatie van de Omgevingswet	8.6.2. We werken met balievergunningen (klaar terwijl u wacht).	De procesbeschrijvingen voor balievergunningen, regiekamer etc. uitwerken.	nee	● groen	

Programma 9

	Wat willen we bereiken?	wat gaan we daarvoor doen?	begroting 2025? (zie 2e turap)	stoplicht	Toelichting
9.1 Een bereikbaar bestuur	9.1.1. Onze inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kennen ons bestuur en weten wat ze doen.	Een positioneringsplan voor het college en zijn afzonderlijke leden uitwerken, en vervolgens uitwerken in een plan met inhoud voor social media e.d.	ja 9.1.1.2	● groen	
9.2 Samen denken, samen doen	9.2.2. Participatie is in houding en gedrag een vanzelfsprekendheid	Aanvulling: Voor inwoners is het bestuur en wat zij doen zichtbaar.			
9.2 Samen denken, samen doen	9.2.2. Participatie is in houding en gedrag een vanzelfsprekendheid	Het participatiebeleid van gemeente Maashorst opstellen, inclusief een omschrijving van ons participatie DNA.	nee	● groen	
9.2 Samen denken, samen doen	9.2.3. We hebben een breed gedragen kernenbeleid en kerngerichte (ontwikkel)-agenda's	Procedures passend bij het participatiebeleid vaststellen en borgen in onze werving & selectie.	nee	● groen	
9.2 Samen denken, samen doen	9.2.3. We hebben een breed gedragen kernenbeleid en kerngerichte (ontwikkel)-agenda's	Kernen Cv's, een Maashorstagenda (IST, SOLL, focuspunten per kern) en uiteindelijk het kernenbeleid verkennen en uitwerken.	nee	● groen	
9.2 Samen denken, samen doen	9.2.4. Informatie over en tools voor inwonersinitiatieven zijn beschikbaar (kennisplatform)	Het kernenbeleid uitwerken, inclusief periodieke monitoring.	nee	● groen	
9.2 Samen denken, samen doen	9.2.4. Informatie over en tools voor inwonersinitiatieven zijn beschikbaar (kennisplatform)	Een kennisplatform voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties opzetten (en continue verbeteren), en deze delen met diverse doelgroepen.	nee	● oranje	Een online communityplatform is in ontwikkeling.
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.1. Meer digitale zelfservice en klantgemak	Andere tools en mogelijkheden voor participatie verkennen.	nee	● groen	
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.1. Meer digitale zelfservice en klantgemak	De klantvriendelijkheid verder verbeteren door: een plan van aanpak Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer te ontwikkelen en uitvoeren.	nee	● groen	
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.3. Persoonlijke aandacht voor klanten die minder (digitaal) zelfredzaam zijn of bij complexe aanvragen.	Een digitaal reserveringssysteem te starten voor accommodaties en sportzolen.	nee	● groen	
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.5. We vergroten de toegankelijkheid en het gemak van onze dienstverlening door onderzoek te doen naar inzet van aanvullende kanalen/dienstverlening, bijvoorbeeld beeldbellen, chatbots, WhatsApp, huisbezoek. Ook onderzoeken we de mogelijkheden van het ontwikkelen van een Maashorst-app.	Een persoonlijk aanspreekpunt in elk team aanwijzen.	nee	● oranje	Per domein is een aanspreekpunt geregeld. De intaketafel bij Ruimte en de regisseurs bij Sociaal domein.
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.5. We vergroten de toegankelijkheid en het gemak van onze dienstverlening door onderzoek te doen naar inzet van aanvullende kanalen/dienstverlening, bijvoorbeeld beeldbellen, chatbots, WhatsApp, huisbezoek. Ook onderzoeken we de mogelijkheden van het ontwikkelen van een Maashorst-app.	De behoeften van inwoners aan aanvullende dienstverlening onderzoeken. Waar mogelijk en gewenst implementeren we deze. We digitaliseren onze dienstverlening en houden daarbij rekening met de wet- en regelgeving zoals digitale toegankelijkheid.	ja 9.1.3.4, 9.1.3.5, 9.1.3.6	● groen	
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.6. Onze manier van communiceren is begrijpelijk voor iedereen en we informeren onze inwoners tijdig.	Is aangepast in: - Klantfeedback: verbreden van manieren van klantcontact - Bereikbaarheid: we willen dat onze inwoners ons gemakkelijk kunnen bereiken - Innovatie: onontwikkeling digitale balie			
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.6. Onze manier van communiceren is begrijpelijk voor iedereen en we informeren onze inwoners tijdig.	Een plan van aanpak opstellen en uitvoeren voor de Wet Digitale Toegankelijkheid.	nee	● groen	
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.6. Onze manier van communiceren is begrijpelijk voor iedereen en we informeren onze inwoners tijdig.	De schrijfstijl van gemeente Maashorst uitwerken en vastleggen (Klare taal, zo simpel mogelijk schrijven - niveau B1), en vervolgens de medewerkers hierin opleiden.	ja 9.1.3.1	● groen	
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.6. Onze manier van communiceren is begrijpelijk voor iedereen en we informeren onze inwoners tijdig.	Aangepast: communicatie: we communiceren begrijpelijk voor iedereen.			
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.6. Onze manier van communiceren is begrijpelijk voor iedereen en we informeren onze inwoners tijdig.	Een tool/methodiek selecteren voor inwoners en ondernemers die inzichtelijk maakt wat de status is van hun (aan)vragen, zodat zij de voortgang kunnen volgen	ja 9.1.3.2	● oranje	Implementatie van het persoonlijk portaal heeft vertraging opgelopen, omdat de applicatie later is geleverd door de leverancier. Livegang staat nu gepland voor het eerste kwartaal van 2026.
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.7. We verhogen de klanttevredenheid	Aangepast: nieuw portaal waar inwoners hun zaak kunnen volgen.			
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.7. We verhogen de klanttevredenheid	De website vernieuwen (afhankelijk van wensen & eisen van de gemeenschap en de organisatie).	nee	● groen	
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.7. We verhogen de klanttevredenheid	Onderzoeken hoe beter integraal te werken rondom inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties en dat vertalen naar aanpassingen van processen en/of regelgeving.	nee	● groen	
9.3 Innovatie en klantvriendelijke dienstverlening	9.3.7. We verhogen de klanttevredenheid	Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties betrekken bij het verbeteren van onze dienstverlening; we gaan werken met klantreizen.	nee	● groen	

Programma 10

	Wat willen we bereiken?	wat gaan we daarvoor doen?	begroting 2025? (zie Ze turap)	stoplicht	Toelichting
10.1 Een stevig fundament voor gemeente Maashorst als organisatie	10.1.1. We zijn gehuisvest in het nieuwe en gastvrije gemeentehuis in de kern Uden	De inventaris vervangen vanuit respectievelijk een meerjarig onderhoudsplan en een meerjarig inventarisplan.	nee	groen	
10.2 Ontwikkeling van een nieuwe, gezamenlijke organisatiecultuur	10.2.1. De vijf kernwaarden zijn leidend in onze manier van (samen)werken.	Een intern cultuurtraject uitvoeren.	nee	groen	
10.5 Up-to-date en klantvriendelijke informatievoorziening en digitalisering	10.5.1.1. We hebben een duidelijke toekomstgerichte visie en agenda op informatievoorziening en digitalisering die de ambities van de gemeente maximaal ondersteunen.	Onze informatievisie actualiseren (en herbevestigen), rekening houdend met diverse (landelijke) ontwikkelingen, zoals: openbaarheid van bestuur, toegankelijkheid.	nee	oranje	De verwachting is dat we dit (eind) 2025 gaan uitvoeren. We hebben inmiddels wel deelvisies ontwikkeld en laten vaststellen.
10.5 Up-to-date en klantvriendelijke informatievoorziening en digitalisering	10.5.2. Onze informatie- en privacy beveiliging is op orde.	Een risicoanalyse (IBD voor gemeenten) uitvoeren en een verbeterplan ontwikkelen en uitvoeren.	ja	10.1.4.2 groen	
		Aanvulling: realisatie en opvolging risicoanalyse informatieveiligheid.			
10.5 Up-to-date en klantvriendelijke informatievoorziening en digitalisering	10.5.2. Onze informatie- en privacy beveiliging is op orde.	ISMS (systeem voor beheersing van informatieveiligheid) invoeren volgens het principe van plan-do-check-act.	nee	oranje	Het ISMS systeem is beschikbaar en zal de komende periode verder worden verfijnd en gevuld met de juiste informatie